

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՑՈՒՂ

ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ
ԵՎ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐՈՎ
սովորող ուսանողների համար

ԻԶԵՎԱՆ–2012

ՆԱԽԱԲԱՆ

Միբեյի՝ ուսանողներ

Հիմնադրման օրվանից ի վեր Երևանի պետական համալսարանի գործունեության ուղեգիծը եղել ու մնում է համալսարանական կրթության բովանդակության և ուսման բարձր որակի ապահովումը: Այսօր ԵՊՀ-ն համազգային և տարածաշրջանային դերակատարությամբ կրթական և գիտամշակութային ինքնավար հաստատություն է, որի հիմնական առաքելությունը գիտելիքի ստեղծումը, զարգացումը և փոխանցումն է: Գլոբալացման արդի ժամանակաշրջանում քաղաքակրթության մարտահրավերները պահանջում են միջազգային չափանիշներին համապատասխան մասնագիտական պատրաստվածություն՝ կրթության որակի և բովանդակության անընդհատ կատարելագործում, բարձրագույն կրթության միջազգային չափանիշներին դրանց համապատասխանեցում:

ԵՊՀ-ում 2007/08 ուստարվանից բոլոր մասնագիտությունների գծով մագիստրոսական ծրագրերը, իսկ 2008/09 ուստարվանից նաև բակալավրի ծրագրերն իրականացվում են կրեդիտային համակարգով: Ուսուցման նոր համակարգին անցնելը բխում է Բոլոնիայի գործընթացի պահանջներից և նպատակ ունի աստիճանական անցում կատարելու ուսման կազմակերպման ուսանողամետ համակարգին, որտեղ ուսման գործընթացի կենտրոնում ուսանողն է՝ իր անհատական կրթական կարիքներով, նախասիրություններով և ունակություններով, ապահովելով ուսումնառության ճկուն ձևերի և անհատական կրթական հետազոտի իրականացման լայն հնարավորություն:

Կրեդիտային համակարգի ներդրմամբ զգալիորեն բարելավվել է ձեզ առաջարկվող կրթական ծրագրերի կառուցվածքը և աշխատածավալը, հիմնավորված կերպով թեթևացվել լսարանային բեռնվածությունը, կրճատվել դասավանդվող առարկաների քանակը՝ իրատեսական նախադրյալներ ստեղծելով ձեր ինքնուրույն ուսումնական աշխատանքի հնարավորությունները մեծացնելու, ուսումնական ծրագրերը լավագույնս յուրացնելու և դրանցով սահմանված կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար:

Համալսարանում ներդրված կրեդիտային համակարգն ամբողջությամբ համատեղելի է Կրեդիտների կուտակման և փոխանցման եվրոպական համակարգի (ECTS) հետ, ինչը նորաստեղծ Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ձեր ակադեմիական շարժունության (ուսանողական փոխանակումներ, ուսումնառության ժամանակահատվածներ օտարերկրյա բուհերում, կրթության շարունակում ավելի բարձր աստիճանում և այլն) ընդլայնման և որակավորումների ճանաչման դյուրացման գրավականն է: Իսկ դա կընդլայնի ձեր ապագա կարիերայի և

մասնագիտական աշխատուժի գլոբալ շուկայում աշխատանք գտնելու հնարավորությունները:

Կրեդիտային համակարգի ներդրումը համալսարանում մեկնարկած լայնամասշտաբ կրթական բարեփոխումների սկիզբն է միայն, բարեփոխումներ, որոնք պայմանավորված են ոչ միայն Բոլոնիայի գործընթացի պահանջների ձևական կատարմամբ, այլև համալսարանում ծրագրային բարձր չափորոշիչների պահպանման և ուսման որակի բարձրացման նպատակադրությամբ, ինչի հիմնական չափանիշը մեր շրջանավարտների մասնագիտական աշխատանքով ապահովվածությունն է: Համալսարանը տարեցտարի խորացնելու և ընդլայնելու է կրեդիտային համակարգի գործառնությունները՝ ձեռք համար կրթական ընտրության առավել ընդլայնված հնարավորություններ ապահովելու նպատակով:

Կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ներկա ուղեցույցը պարունակում է ձեռք համար օգտակար տեղեկատվություն կրեդիտային համակարգի հիմնադրությունների, ուսումնական գործընթացի կազմակերպման և գիտելիքների ստուգման ու գնահատման նոր կարգի, ձեռք առաջարկվող կրթական ծրագրերի կառուցվածքի, բովանդակության և աշխատածավալների, ծրագրի բաղկացուցիչ դասընթացների և դրանցով նախանշված կրթական արդյունքների վերաբերյալ:

Հաջողություն և ամենայն բարիք եմ մաղթում ձեզ:

ՌԵԿՏՈՐ՝

Ա. ՄԻՄՈՆՅԱՆ

I ԲԱԺԻՆ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԻ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅՑՆԵՐ

- 1.1. Սույն կարգը (այսուհետ՝ կարգ) սահմանում է Երևանի պետական համալսարանում բակալավրի և մագիստրոսի պատրաստման կրթական ծրագրերի կրեդիտային հենքով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման միասնական կանոնները:
- 1.2. Կարգը ներառում է ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընթացակարգերը, գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը, ակադեմիական առաջադիմության չափանիշները, ինչպես նաև եզրափակիչ ատեստավորման կազմակերպման ընթացակարգը:
- 1.3. Կարգում տրված են նաև կրեդիտային համակարգում գործածվող առանձին տերմիններ, նկարագրված են համակարգի բնութագրիչները, բնորոշ գործառույթները և ընթացակարգերը:

2. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները

Համաեվրոպական ECTS¹ կրեդիտային համակարգի հետևյալ սահմանումները և դրույթները ընդունված են Հայաստանի բարձրագույն կրթության համակարգում և գործում են ԵՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերում:

1. **Կարողությունը** գիտելիքի, իմացության և ունակությունների դինամիկ համակցություն է, որի ձևավորումը կրթական ծրագրի հիմնական նպատակն է: Այն կարող է լինել մասնագիտական (առանձնահատուկ ուսման տվյալ բնագավառի համար) և ընդհանուր:
2. **Կրթական արդյունքն** այն է, ինչ պետք է գիտենա, հասկանա և (կամ) կարողանա անել ուսանողն ուսումնառության ավարտին: Կրթական արդյունքը զուգակցվում է համապատասխան գնահատման չափանիշով, որը հնարավորություն է տալիս դատելու դասընթացով սահմանված կրթական արդյունքի ձեռքբերման վերաբերյալ: Կրթական արդյունքը և գնահատման չափանիշը միասին սահմանում են կրեդիտի շնորհման պահանջները:
3. **Կրթական (ուսումնական) մոդուլը** ուսումնական ծրագրի ամենափոքր, համեմատաբար ինքնուրույն միավորն է, որի համար կրեդիտ է տրվում: Կրթական մոդուլի ուսուցման տևողությունը 1 կիսամյակ է՝ դրանով սահմանված կրթական արդյունքների պարտադիր գնահատմամբ: Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները ուսանողին շնորհվում են ամբողջությամբ, այլ ոչ թե առանձին մասերով:
4. **ECTS կրեդիտը** դասընթացն (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ուսումնառության ժամաքանակով արտահայտված բեռնվածքի չափման համընդունելի միավոր է, որը տրվում է ուսանողին դասընթացով նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:
5. **ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշներն են.**

¹ Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման եվրոպական համակարգ:

- ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունը և այլն,
 - կրեդիտը չափում է ուսանողի միայն ուսումնական բեռնվածքը և չի գնահատում դասընթացի կամ կրթական մոդուլի բարդության աստիճանը, կարևորությունը և մակարդակը կրթական ծրագրում կամ ուսանողի կողմից դրա յուրացման որակը (գնահատականը),
 - կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված ելքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների լրիվ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ գնահատման միավորների) հետ միասին,
 - ECTS կրեդիտը չի չափում դասախոսի ուսումնական գործունեության (դասավանդման) աշխատածավալը: Այն չափում է ուսանողի ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,
 - կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի՝ թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով (գնահատման միավորներով),
 - կրեդիտը չի արտահայտում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով:
- 6. *Կրեդիտային համակարգը*** ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման (արժևորման), կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ բովանդակության և քանակի ձեռքբերումից հետո:
- 7. *Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման ECTS համակարգը*** միասնական համակարգակալ կրեդիտային համակարգ է, որտեղ ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածքը 1 ուստարում գնահատվում է 60 ECTS կրեդիտ: Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ճանաչման և բուհից բուհ փոխանցումը դիտարկելու համար:
- 8. *ECTS համակարգի կարևորագույն հատկանիշներն են.***
- կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,
 - կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքներին և այլն,
 - կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասընթաց-

ների ելքային կրթական արդյունքները և հատկացված կրեդիտները, ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են նախապես և հասանելի են դրանցից օգտվողներին (ուսանողներին և դասախոսներին):

2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները

2.2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառնությունները երկուսն են՝

ա) կրեդիտների փոխանցում.

այս գործառնությամբ ենթադրում է ուսումնական ծրագրի (պլանի) բոլոր դասընթացների և կրթական մոդուլների աշխատածավալների արտահայտում կրեդիտների օգնությամբ, ինչը հնարավոր է դարձնում կրեդիտներով չափված կրթական արդյունքի փոխանցումը ծրագրերի և բուհերի միջև,

բ) կրեդիտների կուտակում.

այս գործառնության իրականացումը ենթադրում է կրթական կրեդիտների աստիճանական կուտակման գործընթացի առկայություն, ինչն իրականացվում է ուսանողի անհատական ուսումնական ծրագրի օգնությամբ²:

Նշված գործառնությունները բնութագրվում են մի շարք հատկանիշներով և ուղեկցվում համապատասխան ընթացակարգերով:

2.2.2. Կրեդիտների փոխանցման գործառնության հիմնական հատկանիշներն են.

- գործում են մոդուլացված ուսումնական ծրագրեր, որոնց բոլոր բաղադրամասերի (դասընթացների, կրթական մոդուլների, կուրսային և ավարտական աշխատանքների, պրակտիկաներ և այլն) աշխատածավալները տրված են ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն աշխատանք) արտահայտող ECTS կրեդիտներով,
- կրեդիտներով արտահայտված կրթական արդյունքների փոխադարձ ճանաչման և որոշակի թվով կրեդիտների՝ ծրագրից ծրագիր փոխանցման (տեղափոխման) հնարավորություն նույն բուհի ներսում կամ բուհերի միջև՝ ընդունող ծրագրի պահանջներին համապատասխան:

2.2.3. Կրեդիտների կուտակման գործառնության հիմնական հատկանիշներն են.

- պարտադիր և ընտրովի դասընթացներից բաղկացած ուսումնական ծրագրեր, որոնցից յուրաքանչյուրի յուրացման հաջորդականությունը սահմանվում է դասընթացների նախապայմաններով,
- ուսանողի կողմից դասընթացների ընտրության և դրանցում ընդգրկվելու համար գրանցման ընթացակարգերի առկայություն,
- ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրերի առկայություն,
- դասընթացի համար մեկից ավելի ուսումնական հոսքերի առկայության դեպքում ուսանողի կողմից դրանց ընտրության հնարավորություն՝ ելնելով դասընթացի կայացման ժամանակացույցից և (կամ) դասախոսի նախապատվությունից,

² Այս գործառնության ներդրումը ԵՊՀ-ում իրականացվում է 2010/11 ուստարվանից:

– ուսանողի կողմից ուսումնառության ինտենսիվության, հետևաբար նաև ուսումնառության ծրագրի տևողության կարգավորման հնարավորություն:

2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը

1. ԵՊՀ-ում բակալավրի կրթական աստիճաններում ուսանողի տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը սահմանվում է 1800 ժամ, որը համարժեք է 60 ECTS կրեդիտի:
2. 1 ECTS կրեդիտը համարժեք է ուսանողի 30 ժամ լրիվ (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն) ուսումնական բեռնվածությանը:
3. Ուսումնական տարվա տևողությունը 40 շաբաթ է, որից 32-ը տրամադրվում է ուսումնական պարապմունքներին: Ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է 2 կիսամյակով՝ աշնանային և գարնանային: Ըստ այդմ, կիսամյակի ուսումնական պարապմունքների տևողությունը սահմանվում է 16 շաբաթ, բացառությամբ բակալավրի կրթական ծրագրի 8-րդ կիսամյակի, որի տևողությունը 8 շաբաթ է:
4. Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լրիվ բեռնվածության առավելագույն չափը 45 ժամ է, որը համարժեք է 1,5 ակադեմիական կրեդիտի:
5. Բակալավրի կրթական ծրագրում ուսանողի շաբաթական լսարանային բեռնվածությունը կազմում է 24-30 ժամ³:
6. Առկա ուսուցման համակարգում ընդգրկված ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ:
7. Որոշ դեպքերում, ուսման բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողը սահմանված կարգով կարող է ստանձնել լրացուցիչ ուսումնական բեռնվածություն:
8. Բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատածավալը 240 կրեդիտ է, իսկ մագիստրոսի ծրագրինը՝ 120 կրեդիտ:

3. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԸ ԵՎ ԿՐԹԱԿԱՆ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐԸ

1. Ուսումնական ծրագրում (պլանում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների հետ միասին:
2. Մեծածավալ դասընթացներն անհրաժեշտության դեպքում բաժանվում են 1 կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների:
3. Դասընթացները (կրթական մոդուլները) ըստ յուրաքանչյուր բնույթի բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝
 - ա) պարտադիր դասընթացներ, որոնց յուրաքանչյուր ամրագրված է որոշակի կիսամյակներում,

³ Առանց ֆիզդաստիարակության պարապմունքների:

բ) կամրնտրական դասընթացներ, որոնք առաջարկվող ցանկից ընտրում է ուսանողը, իսկ դրանց յուրացման կիսամյակը կարող է լինել ինչպես ամրագրված, այնպես էլ ազատ:

4. ԿՐԵՂԻՏՆԵՐԻ ՀԱՏԿԱՑՈՒՄԸ

1. Կրթական ծրագրի առանձին մոդուլներին կրեդիտների հատկացումը ելնում է մոդուլով սահմանված կրթական արդյունքին հասնելու համար ուսանողից պահանջվող միջին աշխատաժամանակի (լրիվ ուսումնական բեռնվածության) իրատեսական կանխատեսումից:
2. Հատկացվող կրեդիտների թվի և լսարանային (կոնտակտային) ժամերի միջև միարժեք կապ չկա: Կրեդիտների թիվը, ինչպես արդեն նշվել է⁴, կախված է նաև պարապմունքի ձևից (դասախոսություն, սեմինար, գործնական կամ լաբորատոր պարապմունք և այլն), ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդներից և այլն:
3. Դասընթացի ծրագիրը մշակող ուսումնական կառույցը (ամբիոնը) այնպես է պլանավորում ուսանողի ուսումնական աշխատանքը, որպեսզի դրա կատարման համար պահանջվող ժամաքանակը համապատասխանի դասընթացին հատկացված կրեդիտների ժամային համարժեքին:
4. Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները պետք է ներկայացվեն ամբողջական թվերով:

5. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

5.1. Բակալավրի ծրագիր

1. Բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար ԵՊՀ ուսանողը պետք է ծրագրի կատարման արդյունքում հաջողությամբ լրացնի 240 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն, որի համար հաշվարկված հանրագումարային միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ)⁵ պետք է կազմի առնվազն 9,00:
2. Մինչև ծրագրի ամփոփիչ ատեստավորումն (ամփոփիչ քննություն, ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն) ընկած ժամանակահատվածը ուսանողի ՄՈԳ-ը պետք է կազմի առնվազն 9,00: Հակառակ պարագայում, որակավորում ստանալու համար ուսանողը պետք է բարձրացնի իր առաջադիմության ցուցանիշը մինչև սահմանված նվազագույն արժեքը՝ կրկնելով անհրաժեշտ քանակությամբ դասընթացներ:
3. Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն մինչև 36 կրեդիտ հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացների կրթամասից (այդ թվում՝ 4 կրեդիտ՝ կամրնտրական դասընթացների

⁴ Տե՛ս, մասնավորապես, դասընթացների կրեդիտատարության հաշվարկի սխեմաները 2007 թ. ԵՊՀ «Կրեդիտային համակարգով բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը» փաստաթղթում:

⁵ ՄՈԳ-ի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:

առաջարկվող ցանկից), 10 կրեդիտ՝ մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացների կրթամասից (ներառյալ 2 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների ցանկից) և առնվազն 20 կրեդիտ՝ պրակտիկայից և եզրափակիչ ատեստավորման ձևերից:

4. Մնացած առնվազն 174 կրեդիտների բովանդակային կազմը սահմանվում է՝ ելնելով տվյալ մասնագիտությամբ բակալավրի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր մասնագիտության համար տրվում է առանձին (ընդ որում, մինչև 24 կրեդիտ կարող է հատկացվել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում որոշակի ուղղություններով մասնագիտացում իրականացնելու համար):

5.2. Մագիստրոսի ծրագիր

1. Մագիստրոսի որակավորման աստիճան ստանալու համար ԵՊՀ ուսանողը ծրագրի կատարման արդյունքում պետք է հաջողությամբ լրացնի 120 կրեդիտ ուսումնագիտական բեռնվածություն, որի համար հաշվարկված հանրագումարային միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) պետք է կազմի առնվազն 12,00:
2. Մինչև ծրագրի ամփոփիչ ատեստավորման (մագիստրոսական ատենախոսության պաշտպանություն) ընկած ժամանակահատվածը ուսանողի ՄՈԳ-ը պետք է կազմի առնվազն 12,00: Հակառակ պարագայում որակավորում ստանալու համար ուսանողը պետք է բարձրացնի իր առաջադիմության ցուցանիշը մինչև սահմանված նվազագույն արժեքը՝ կրկնելով անհրաժեշտ քանակությամբ դասընթացներ:
3. Բոլոր ուսանողները մասնագիտականից անկախ, պետք է կուտակեն առնվազն 6 կրեդիտ՝ ընդհանուր դասընթացների կրթամասից և 48 կրեդիտ՝ հետազոտական կառուցամասից:
4. Մնացած կրեդիտների (մինչև 66) բովանդակային կազմը սահմանվում է մասնագիտական պարտադիր կրթամասով և կամընտրական դասընթացներով՝ ելնելով տվյալ մասնագիտությամբ մագիստրոսի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերման պայմանից և յուրաքանչյուր ծրագրի համար տրվում է առանձին (ընդ որում, մինչև 18 կրեդիտ հատկացվում է կամընտրական դասընթացների ձևով որոշակի ուղղությամբ անհատական ուսուցում իրականացնելու համար):

6. ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

6.1. Համակարգի հիմնադրությունները

1. ԵՊՀ-ում գործում է ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոն համակարգը, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝

ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը, ուսումնառության գործընթացում ներմուծել մրցակցության տարրեր և բարելավել դասահաճախումները,

բ) ընթացիկ քննությունների և ստուգումների իրականացման օգնությամբ ներմուծել դիագնոստիկ գնահատման տարրեր՝ գնահատման արդյունքները դասախոսների և ուսանողների կողմից օգտագործելով որպես հետադարձ կապ՝ դասավանդման և ուսումնառության շարունակական բարելավման և կատարողականի բարձրացման նպատակով, բարելավել դասընթացի արդյունարար գնահատման հիմնավորվածությունն ու արժանահավաստությունը՝ գիտելիքների գնահատման գործընթացում հաշվի առնելով ուսումնառության տարրեր բաղադրիչները:

2. Գիտելիքների գնահատումը (ստուգումը) ներառում է հետևյալ բաղադրիչները.

ա) դասընթացին ուսանողի մասնակցության գնահատում դասահաճախումների հաշվառման օգնությամբ,

բ) դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված անհատական առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ և ստուգումներ),

գ) ամբողջ դասընթացի կամ ուսումնական մոդուլի եզրափակիչ գնահատում քննաշրջանում, ինչը ենթադրում է դասընթացի կամ կրթական մոդուլի համար սահմանված կրթական վերջնարդյունքների ձեռքբերման մակարդակի գնահատում,

դ) ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատումների հիման վրա դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականի ձևավորում:

3. Ելնելով մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) աշխատածավալից, պարապմունքի ձևից, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով դասընթացի կարևորությունը, ուսանողի մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձևավորման մեջ դասընթացներն ըստ գնահատման ձևի բաժանվում են 2 խմբի՝

ա) եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ,

բ) առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացներ:

6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը

6.2.1. Բակլալարի կրթական ծրագիր

Բակլալարի կրթական ծրագրում յուրաքանչյուր կիսամյակային քննաշրջանում կարող է ներառվել եզրափակիչ գնահատումով առավելագույնը 4 մասնագիտական դասընթաց, բացառությամբ առաջին կիսամյակի, որտեղ այդ դասընթացների քանակը սահմանափակվում է 3-ով:

1. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացը* քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննություն.
 - ա) ընթացիկ քննությունները հիմնականում անցկացվում են գրավոր, իսկ որոշ դեպքերում նաև բանավոր՝ ելնելով դասընթացի դասավանդման և ուսումնառության ձևերից, ինչպես նաև ակնկալվող կրթական վերջնարդյունքների բնույթից: Քննության բանավոր անցկացումը պահանջում է համապատասխան հիմնավորում և թույլատրվում է ֆակուլտետի խորհրդի որոշմամբ,
 - բ) եզրափակիչ քննությունը հիմնականում անցկացվում է բանավոր, իսկ որոշ դեպքերում նաև գրավոր՝ ելնելով դասընթացի դասավանդման և ուսումնառության ձևերից, ինչպես նաև ակնկալվող կրթական վերջնարդյունքների բնույթից: Քննության գրավոր անցկացումը պահանջում է համապատասխան հիմնավորում և թույլատրվում է ֆակուլտետի խորհրդի որոշմամբ:
2. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացից* (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը /միավորը ($Q_{արդ.}$) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝
 - ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 2 միավոր: Դասընթացին ուսանողի մասնակցության $Q_{մաս.}$ միավորը որոշվում է *աղյուսակ 1-ում* բերված սանդղակի չափանիշներին համապատասխան.

Աղյուսակ 1.

Մասնակցության աստիճանը(%)	Հատկացվող միավորը
91-100	2
81-90	1
≤80	0

Օրինակ 1. Եթե 32 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 15 ժամ բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝

$$\left(1 - \frac{15}{32}\right) \times 100\% = (1 - 0,47) \times 100\% = 53\%: \text{ Համաձայն աղյուսակի՝ } Q_{մաս.} = 0$$

միավոր:

Օրինակ 2. Եթե 64 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 10 ժամ անհարգելի և 4 ժամ հարգելի բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝

$$\left(1 - \frac{10}{64 - 4}\right) \times 100\% = \left(1 - \frac{1}{6}\right) \times 100\% = 83,3\%: \text{ Համաձայն աղյուսակի՝ } Q_{մաս.} = 1 \text{ միավոր:}$$

- բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննու-

թյունների արդյունքներից ($\Sigma \Phi_{\text{ընթ.}}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 4 միավոր,

զ) եզրափակիչ քննության արդյունքից ($\Phi_{\text{եզր.}}$), որը կարող է գնահատվել մինչև 10 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունաբար գնահատականը /միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$\Phi_{\text{արդ.}} = \Phi_{\text{մաս.}} + \Sigma \Phi_{\text{ընթ.}} + \Phi_{\text{եզր.}} :$$

Ըստ այդմ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով⁶).

Աղյուսակ 2.

Գնահատման բաղադրամասը	$\Phi_{\text{մաս.}}$	$\Phi_{\text{ընթ.1}}$	$\Phi_{\text{ընթ.2}}$	$\Phi_{\text{եզր.}}$	$\Phi_{\text{արդ.}}$
Միավորը	2	4	4	10	20

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 1 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 3 և 4 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 6 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունաբար գնահատականը կլինի՝ $\Phi_{\text{արդ.}} = 1 + 3 + 4 + 6 = 14$:

3. Լաբորատոր աշխատանքի ձևեր ունեցող *եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի* ընթացիկ քննությանը ուսանողի մասնակցությունը թույլատրվում է նախորդող ժամանակահատվածում նախատեսված լաբորատոր աշխատանքների առնվազն 60% կատարողականի (փորձերի կատարում և հանձնում) դեպքում: Հակառակ պարագայում ուսանողին չի թույլատրվում մասնակցել ընթացիկ քննությանը, իսկ քննական ամփոփագրում նրա անվան դիմաց դրվում է «0» միավոր:
4. *Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացը* գնահատվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների (գնահատումների) արդյունքներով: Ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում հարցումների, գրավոր /ստուգողական աշխատանքների, անհատական առաջադրանքների (ռեֆերատ, էսսե և այլն) և նման կարգի այլ հանձնարարությունների կատարողականի ստուգման միջոցով: Ընթացիկ ստուգման ձևն ընտրում է դասընթացը կազմակերպող ամբիոնը:
5. *Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացից* (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունաբար (կիսամյակային) գնահատականը /միավորը ($\Phi_{\text{արդ.}}$) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

⁶ Ընթացիկ քննության մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլը՝ առնվազն 0,5 է:

ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից՝ $Q_{մաս.}$, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը կարող է վաստակել 2 միավոր: Մասնակցության աստիճանը գնահատվում է համաձայն *աղյուսակ 1*-ում բերված սանդղակի,

բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ ստուգումների արդյունքներից ($\Sigma U_{ընթ.}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Q_{արդ.} = Q_{մաս.} + \Sigma U_{ընթ.} :$$

Ըստ այդմ, *առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացն* ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով⁷).

Աղյուսակ 3.

Գնահատման բաղադրամասը	$Q_{մաս.}$	$U_{ընթ1}$	$U_{ընթ2}$	$Q_{արդ.}$
Միավորը	2	9	9	20

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից նա վաստակել է համապատասխանաբար 5 և 7 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 2 + 5 + 7 = 14$:

6. Գնահատման՝ վերը նկարագրված եղանակները կիրառվում են միայն *մասնագիտական կրթամասի* բաղկացուցիչ դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) գնահատման համար: *Հումանիտար ու սոցիալ-տնտեսագիտական և մաթեմատիկական ու բնագիտական կրթամասերի* բաղկացուցիչ դասընթաց-ների գնահատումն իրականացվում է ավանդական եղանակով (ստուգաք լամ 20 միավորանոց սանդղակով գնահատվող եզրափակիչ քննություն): Պրակտիկաները գնահատվում են ստուգաքի ձևով: Ավարտական աշխատանքը գնահատվում է 20 միավորանոց սանդղակով՝ 11.1 կետի 6-րդ ենթակետում բերված գնահատման չափանիշներին համապատասխան:

6.2.2. Մագիստրոսի կրթական ծրագիր

Մագիստրոսի կրթական ծրագրում ներառված բոլոր դասընթացները եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ են, որոնց գնահատման կառուցվածքը,

⁷ Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլն առնվազն 0,5 է:

սակայն, մի փոքր տարբերվում է բակլավրի կրթական ծրագրի դասընթացների գնահատման՝ վերը նկարագրված եղանակից:

- 1. Դասընթացը քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսվում է 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննություն: Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների անցկացման ձևը դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի առաջարկությամբ հաստատվում է ֆակուլտետի դեկանը:
- 2. Դասընթացից (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունաբար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը ($Q_{արդ.}$) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 2 միավոր: Դասընթացին ուսանողի մասնակցության $Q_{մաս.}$ միավորն որոշվում է 6.2.1. կետում բակլավրի կրթական ծրագրի համար նկարագրված եղանակով (ուսումնառության անհատական ժամանակացույցով սովորող ուսանողի՝ դասընթացի մասնակցության համար տրվող միավորների քանակը հաշվարկվում է նրա ինքնուրույն աշխատանքի կատարողականի հիման վրա),

բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննությունների արդյունքներից՝ ($\Sigma P_{ընթ.}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 4 միավոր,

գ) եզրափակիչ քննության արդյունքից՝ ($P_{եզր.}$), որը կարող է գնահատվել մինչև 10 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի), արդյունաբար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Q_{արդ.} = Q_{մաս.} + \Sigma P_{ընթ.} + P_{եզր.} :$$

Ըստ այդմ, մագիստրոսի կրթական ծրագրում ընդգրկված դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով).

Աղյուսակ 4.

Գնահատման բաղադրամասը	$Q_{մաս.}$	$P_{ընթ.1}$	$P_{ընթ.2}$	$P_{եզր.}$	$Q_{արդ.}$
Միավորը	2	4	4	10	20

- 3. Գնահատման վերը նկարագրված եղանակը կիրառվում է միայն ուսումնական կառուցամասի բաղկացուցիչ դասընթացների (բացի լրացական դասընթացներից), գնահատման համար: Հետազոտական կառուցամասի մոդուլները, այդ թվում նաև պրակտիկաները, գնահատվում են ստուգարքի ձևով: Մագիստրոսական ատենախոսությունը գնահատվում է 20 միավորանոց սանդղակով՝ 9.2. կետում բերված գնահատման չափանիշներին համապատասխան:

6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը

1. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների/ստուգումների ենթակա ուսումնական նյութի բովանդակությունը, քննությունների ձևերը, հարցաշարերը և ժամանակացույցը, ինչպես նաև գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները տրամադրվում են ուսանողներին նախապես (կիսամյակի առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում):

2. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների ժամանակացույցները կազմում են ֆակուլտետները, և հաստատվում են ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի կողմից: Քննությունների հաստատված ժամանակացույցի մեկ օրինակը հանձնվում է ուսումնամեթոդական վարչություն:

3. Ընթացիկ ստուգումները և քննություններն անց են կացվում ուսումնառության կիսամյակի 7÷8-րդ և 15÷16-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 4-րդ և 8-րդ շաբաթներում): Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են առարկայի՝ դասացուցակով հատկացված ժամերին կամ դասերից հետո՝ ֆակուլտետի դեկանի որոշմամբ:

4. Եզրափակիչ քննություններն անց են կացվում կիսամյակային քննաշնորհաններում՝ 17÷20-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 9÷10-րդ շաբաթներում):

5. Քննության/ստուգման ավարտից հետո քննությունն ընդունած դասախոսը քննական ամփոփագիրը նույն օրը ներկայացնում է դեկանատ:

6. Բոլոր գրավոր քննությունները և ստուգումները գրանցվում են ուսանողներին տրամադրված սահմանված նմուշի տետրերում, իսկ գրավոր աշխատանքի ավարտը վավերացվում է դեկանատի կնիքով:

7. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների և ստուգումների գնահատականները հրապարակելու պահից ուսանողն իրավունք ունի այն զանգատարկելու գնահատումն իրականացրած դասախոսին կամ քննական հանձնաժողովին, իսկ վերջինիս հետ անհամաձայնության դեպքում՝ նույն օրը դիմելու դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի վարիչին, այնուհետև նաև ֆակուլտետի դեկանին:

6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը

1. ԵՊՀ-ում ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 20 միավորանոց սանդղակը, որը ներկայացված է ստորև.

Աղյուսակ 5.

Գնահատման արդյունաբար միավորը	Գնահատականը
18-20	§Գերազանց!
13-17	§Լավ!
8-12	§Բավարար!
0-7	§Անբավարար!
0	§Չներկայացած!
-	§Ստուգված! /§Չստուգված!

Ուսանողի ստուգարքային գրքույկում և դասընթացի քննական ամփոփագրում գնահատման արդյունարար միավորի հետ մեկտեղ փակագծերում նըշվում է նաև համապատասխան գնահատականը (օրինակ՝ 18 (գերագ.)):

2. Դասընթացներից, որոնցից ուսանողը վաստակել է 8-ից ցածր արդյունարար միավոր կամ գնահատվել է «Չստուգված», կրեդիտներ չեն տրվում: «Ստուգված» գնահատման դեպքում ուսանողի օգտին *վարկանիշային միավորներ*⁸ չեն գրանցվում, հետևապես այն չի ազդում ուսանողի *միջին որակական գնահատականի* (ՄՈԳ) վրա:

6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

1. Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար ԵՊՀ ԻՄ ֆակուլտետները և ԵՊՀ ԻՄ յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են *ակադեմիական տեղեկագիր*⁹, որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած արդյունարար գնահատականներն ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբերումների որակը:

2. Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա ուսումնառության ողջ շրջանում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ տվյալ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:

3. Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները¹⁰՝

- *գումարային կրեդիտների քանակը,*
- *գնահատված կրեդիտների քանակը,*
- *վարկանիշային միավորները,*
- *միջին որակական գնահատականը:*

4. *Գումարային կրեդիտը* (Գ) կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած կրեդիտների գումարն է:

5. *Գնահատված կրեդիտը* (ԳԳ) գումարային կրեդիտների այն մասն է, որը գնահատված է թվային միավորներով.

$$\text{ԳԳ} = \sum \text{Կրեդիտ} _i :$$

6. *Վարկանիշային միավորը* (ՎՄ) յուրաքանչյուր կրեդիտի համար ուսանողի ստացած գնահատականների գումարն է, որը հաշվարկվում է որպես առան-

⁸ Վարկանիշային միավորի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:

⁹ Ակադեմիական տեղեկագրի օրինակները բաղալարի կրթական ծրագրերի համար կցված են սույն կարգին (հավելվածներ 1 և 2):

¹⁰ Տե՛ս ակադեմիական տեղեկագրին կից օրինակը:

ձին դասընթացների (մոդուլների) գնահատված կրեդիտների և դրանց արդյունաբար գնահատականների արտադրյալների գումար.

$$\text{ՎՄ} = \sum \text{Կրեդիտ}_i \times \text{Գ}_i,$$

որտեղ Գ_{արդյ}-ը տվյալ ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունաբար գնահատականն է:

Օրինակ, եթե ուսանողը 5, 4 և 6 կրեդիտանոց դասընթացներից գնահատվել է (վաստակել է) համապատասխանաբար 12, 16 և 19 միավոր, ապա դասընթացների այդ խմբից ուսանողի վաստակած վարկանիշային միավորը հավասար է՝

$\text{ՎՄ} = 5 \times 12 + 4 \times 16 + 6 \times 19 = 238$ ՝ 300 հնարավորից ($5 \times 20 + 4 \times 20 + 6 \times 20$):

7. Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) կրեդիտներով կշռված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 1/100-ի ճշտությամբ).

$$\text{ՄՈԳ} = \frac{\text{ՎՄ}}{\text{ԳԿ}} :$$

Օրինակ, նախորդ դեպքում դիտարկված դասընթացների խմբի համար հաշվարկված միջին որակական գնահատականը կլինի՝

$\text{ՄՈԳ} = \frac{238}{15} = 15.87$ ՝ 20 հնարավորից:

8. Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են *կիսամյակային* (հաշվարկված առանձին կիսամյակի համար) և արդյունաբար (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը:

6.6. Ուսման առաջադիմությունը

1. Ըստ ուսման առաջադիմության՝ ուսանողները դասակարգվում են՝ *առաջադիմող, փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող և հեռացման ենթակա*:

2. Ուսանողը համարվում է *առաջադիմող*, եթե՝

ա) կիսամյակում ունի 30 կրեդիտ ուսումնական միջին բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով),

բ) հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր պարտադիր դասընթացների¹¹ կրեդիտները:

3. Ուսանողը համարվում է *փորձաշրջանի կարգավիճակում*, եթե չի բավարարել նախորդ կետում նշված պայմաններից որևէ մեկը և տնօրինության կողմից նրան թույլատրվել է մասնակցել ակադեմիական պարտքերի մարմանը (լուծարքին):

4. Փորձաշրջանի կարգավիճակ ունեցող ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և բարձրացնելու ուսման առաջադիմությունը ծրագրի նվազագույն պահանջներին համապատասխան:

¹¹ Տե՛ս՝ «դասընթացների ա» խումբը, բաժին 3, 3-րդ կետ:

5. Բակալավրի կրթական ծրագրի համար փորձաշրջանի տևողությունը համընկնում է ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանի հետ:

6. Փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող ուսանողը համարվում է հեռացման ենթակա, եթե սահմանված ժամկետում դուրս չի գալիս այդ կարգավիճակից: Հեռացված ուսանողի վերականգնումը կատարվում է նույն կիսամյակում՝ ուսումնառության նախորդ ընթացքում վաստակած բոլոր կրեդիտ բոլոր կրեդիտների պահպանմամբ:

7. Նույն ուսումնական բեռնվածությամբ ուսանողների ակադեմիական առաջադիմությունները համեմատվում են (ուսանողական նպաստներ, պետական, ներքուհական և այլ տեսակի կրթաթոշակներ հատկացնելիս) նրանց միջին որակական գնահատականներով, իսկ միննույն կրթական ծրագրում ընդգրկված տարբեր ուսումնական բեռնվածություն ունեցող ուսանողներին՝ վարկանիշային միավորներով:

7. ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՀԱՆՁՆՈՒՄԸ ԵՎ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԿՆՈՒՄԸ

1. Քննաշրջանի ընթացքում քննություններին չներկայացած ուսանողներին թույլատրվում է մինչև տվյալ կիսամյակի երրորդ շաբաթվա ավարտը անհատական ժամանակացույցով հանձնել ակադեմիական պարտքերը:

2. Ակադեմիական պարտքերի անվճար հիմունքներով մարումը իրականացվում է տնօրենի հրամանով ձևավորված քննական հանձնաժողովներում: Ակադեմիական պարտքերի մարման վերջնաժամկետ է սահմանվում ընթացիկ կիսամյակի երրորդ շաբաթվա վերջը:

3. Ընթացիկ անբավարար առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողներին, բացառությամբ պարտադիր զինվորական ծառայությունից տարկետման իրավունքով ընդունված ուսանողների, իրավունք է վերապահվում մինչև ավարտական ուսումնական տարվա սկիզբը լրացնելու առավելագույնը 12 կրեդիտ կազմող ակադեմիական պարտքերը՝ վերահանձնելով առարկաները ևս 2 անգամ կամ կրկնելով դրանք:

4. Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացի գնահատման արդյունաբար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չապահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի ամբողջ դասընթացը, սակայն նրա արդյունաբար միավորը չի կարող գերազանցել անցողիկ 8-ը:

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունաբար միավորը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 2 + 1 + 2 = 5$, որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է դասընթացը (2 ընթացիկ ստուգումներով գնահատվող ուսումնական նյութը) ամբողջությամբ, սակայն նրա արդյունաբար միավորն այս դեպքում չի կարող գերազանցել անցողիկ 8-ը՝ $Q_{արդ.} \leq 8$:

5. Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի գնահատման արդյունարար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չապահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի եզրափակիչ քննությունը՝ վերջինիս համար սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ:

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 2 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 2 + 1 + 2 + 2 = 7$, որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է միայն եզրափակիչ քննությունը՝ սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ, իսկ արդյունարար գնահատականը փոխվում է եզրափակիչ քննության միավորների տարբերությամբ: Օրինակ, եթե եզրափակիչ քննության 2 միավորը լուծարքում բարձրացվել է մինչև 5, ապա՝

$Q_{արդ.} = 7 + (5-2) = 10$:

6. Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:

7. Կրեդիտների կուտակման գործառնության շնորհիվ վերանում է տարբեր պատճառներով ուսումնառությունն ընդհատած և այն վերսկսող ուսանողի կողմից կիսամյակն ամբողջությամբ կրկնելու անհրաժեշտությունը:

8. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՈՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ

1. Ուսումնառության առաջին կիսամյակի սկզբում մագիստրոսական ծրագրում ընդգրկված ուսանողը ծրագրի դեկավարից ստանում է ուսումնառության իր անհատական ծրագրի ձևաթղթերը, որտեղ նախապես լրացված են ուսումնական և հետազոտական կառուցամասերի բաղկացուցիչ դասընթացները և գիտակրթական մոդուլները՝ բացառությամբ կամընտրական դասընթացների:

2. Անհատական ծրագրում տրվում է դասընթացների ընտրացանկն ըստ ուսումնական տարիների և կիսամյակների՝ դրանց հատկացված կրեդիտների հետ միասին: Մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրի ձևաթղթերը բերված է *հավելված 3*-ում:

3. Ուսման առաջին շաբաթում ուսանողն իր ուսումնական խորհրդատուի հետ միասին լրացնում է կամընտրական դասընթացները ուսումնառության իր անհատական ծրագրում, որն այնուհետև հաստատվում է ծրագրի դեկավարի կողմից և ներկայացվում դեկանատ:

4. Անհատական ծրագրում ներառված տվյալ կիսամյակի կամընտրական դասընթացներին ուսանողների գրանցումն իրականացվում է համապատասխան ֆակուլտետում: Բոլոր ուսանողները պետք է գրանցված լինեն մինչև տվյալ կի-

սամյակի 2-րդ շաբաթվա վերջը: Սահմանված վերջնաժամկետից հետո դասընթացներին մասնակցելու բոլոր տեսակի գրանցումները դադարեցվում են:

5. Հետագա կիսամյակների ընթացքում, անհրաժեշտության դեպքում ուսանողը կարող է փոփոխություններ կատարել ուսումնառության իր անհատական ծրագրի դասընթացների ընտրացանկում՝ նախապես ստանալով ուսումնական խորհրդատուի և ծրագրի ղեկավարի համաձայնությունը: Ուսումնառության անհատական ծրագրի փոփոխությունների ձևաթղթերը բերված է *հավելված 4*- ում:

6. Դասընթացի փոփոխությունը կարող է կատարվել նաև մագիստրոսական ծրագիրն իրականացվող ուսումնական ստորաբաժանման նախաձեռնությամբ, եթե տվյալ դասընթացում բավարար մասնակիցներ չեն ընդգրկվել:

7. Անհատական ծրագրերի փոփոխությունը ենթադրում է դասընթացի բացթողումը, նոր դասընթացի ընտրություն (ավելացում) ընտրացանկում, որի իրականացման ընթացակարգը հետևյալն է.

- ուսանողը կարող է բաց թողնել իր ընտրած դասընթացը ուսումնական խորհրդատուի համաձայնությամբ՝ մինչև պարապմունքների 2-րդ շաբաթվա վերջը,
- տվյալ կիսամյակի 3-րդից մինչև 4-րդ շաբաթվա վերջը բացթողումը ձևակերպելու համար ուսանողը պետք է ստանա նաև դասընթացը վարող դասախոսի և ծրագրի ղեկավարի համաձայնությունը,
- ուսանողը իր ընտրացանկում նոր դասընթաց կարող է ավելացնել ուսումնական խորհրդատուի և դասընթացը վարող դասախոսի համաձայնությամբ՝ մինչև պարապմունքների 2- րդ շաբաթվա վերջը:

8. Նախորդ կրթական աստիճանի մասնագիտության փոփոխությամբ մագիստրոսական ծրագրում ընդգրկված ուսանողների համար ուսումնառության 1-ին շաբաթվա ընթացքում կարող են նշանակվել լրացական դասընթացներ: Լրացական դասընթացներ նշանակելու հարցը համապատասխան հարցազրույցից հետո առաջադրվում է մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի կողմից և համաձայնեցվում մասնագիտացնող ուսումնական ստորաբաժանման հետ:

9. Ուսանողը պատասխանատու է ուսումնառության իր անհատական ծրագրի ճշտության և ամբողջականության ապահովման համար:

10. Համալսարանն իրեն իրավունք է վերապահում հանել ցանկացած դասընթացի առաջադրումը տվյալ կիսամյակում, եթե դրանում ընդգրկված չեն բավարար թվով ուսանողներ:

9. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԾՐԱԳՐԻ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ

1. Կիսամյակի առաջին երկու շաբաթվա ընթացքում մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարը կազմում և ուսանողներին է տրամադրում տվյալ կիսամյակի հետազոտական աշխատանքների պլանը (ծրագրի հետազոտական կառուցամասով նախատեսվող գիտակրթական մոդուլների կազմակերպման ժամանակացույցը):
2. Ծրագրի հետազոտական կառուցամասով նախատեսված գիտակրթական մոդուլների կատարողականի ստուգման համար կիրառվում է ատեստավո-

րում: Գիտական ղեկավարի սեմինարի, ինքնուրույն գիտահետազոտական աշխատանքի և պրակտիկաների ատեստավորումը կատարում է մագիստրանտի գիտական ղեկավարը, որը լրացված ատեստավորման թերթիկը անձամբ հանձնում է ղեկանատ:

3. Ուսումնառության 1-ին կիսամյակի ավարտին ծրագրի համապատասխան հետազոտական մոդուլից ատեստավորում չստացած ուսանողին հնարավորություն է տրվում շարունակելու ուսումը 2-րդ կիսամյակում՝ այդ ընթացքում կատարելով չատեստավորված մոդուլով նախատեսված անավարտ աշխատանքը: 2-րդ և 3-րդ կիսամյակներում որևէ հետազոտական մոդուլով չատեստավորված ուսանողն ազատվում է համալսարանից:

10. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔԸ

1. Համալսարանը յուրաքանչյուր ուստարվա համար հրապարակում է ԵՊՀ դասընթացների տեղեկագիրք (տպագրված և/կամ կայքէջում տեղադրված էլեկտրոնային տարբերակով), որը նաև կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ուղեցույց է:

2. Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է համալսարանում իրականացվող կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է.

ա) ընդհանուր տեղեկությունն Համալսարանի վերաբերյալ՝ տեսակը և կարգավիճակը, ուսումնական ստորաբաժանումները, առաջարկվող կրթական ծրագրերը, ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ներբուհական հիմնական կանոնները (հատկապես կրեդիտների կուտակման, պաշտոնական ճանաչման և փոխանցման վերաբերյալ) և այլն,

բ) տեղեկություն կրթական ծրագրերի վերաբերյալ.

- ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, մուտքի շեմային պահանջները, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, կրթությունը շարունակելու հնարավորությունները, ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը և բովանդակությունը, քննական կանոնները և գնահատման կարգը, ավարտական ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,
- առանձին դասընթացի նկարագրությունը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի գիտելիքներով ու կարողություններով, դասընթացի համառոտագիրը (հակիրճ բովանդակությունը /թեմաները), անհրաժեշտ նախապայմանները, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները, դասավանդման լեզուն և այլն,
- գ) ընդհանուր տեղեկատվություն ուսանողների համար.

- նյութական օգնության հնարավորությունները, ուսման վարձերի գեղջման և փոխհատուցման պայմաններն ու կանոնները, գործող ուսանողական ծառայությունները, ուսանողներին հասանելի ուսումնական /լաբորատոր ենթակառուցվածքները և այլն:

11. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԱՏԵՍՏԱԿՈՐՈՒՄԸ

11.1. Բակալավրի ծրագիր

1. Ուսանողի կողմից բակալավրի ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներին համապատասխան մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը հաստատվում է ավարտական աշխատանքի կատարումով և պաշտպանությամբ և ծրագրի ավարտից հետո կազմակերպվող մասնագիտական ամփոփիչ ավարտական քննությամբ, որը չի կրկնում կիսամյակային քննություններով հաստատված կրթական արդյունքների գնահատումները:

2. Ավարտական աշխատանքի թեման և ղեկավարը ընտրվում և հաստատվում են ավարտական ուստարվա առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում, իսկ աշխատանքը կատարվում է ավարտական ուստարվա ընթացքում:

3. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում է ուսումնառության վերջին 4 շաբաթը, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.

ա) աշխատանքի ներկայացումը մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) քննարկմանը: Աշխատանքի հետ ներկայացվում է ղեկավարի կարծիքը, որը ներառում է կատարված աշխատանքի վերաբերյալ որական եզրակացություն,

բ) ավարտական աշխատանքի նախնական քննարկում մասնագիտացնող ամբիոնում՝ աշխատանքի հեղինակի մասնակցությամբ: Էական դիտողությունների առկայության դեպքում բակալավրի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրամշակել աշխատանքը և այն ներկայացնել լրացուցիչ քննարկման: Դրական եզրակացության դեպքում մասնագիտացնող ամբիոնի կողմից աշխատանքը երաշխավորվում է պաշտպանության,

գ) մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) կողմից աշխատանքը գրախոսության ուղարկելու կազմակերպում,

դ) ավարտական աշխատանքի հրապարակային պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և բակալավրի աստիճանի շնորհում:

4. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանությունը և մասնագիտական ամփոփիչ ավարտական քննության անցկացումն իրականացվում են համաձայն ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից սահմանված կարգի:

5. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության և մասնագիտական ամփոփիչ ավարտական քննության գնահատումը կատարվում է աղյուսակ 4-ում ներկայացված 20 միավորանոց սանդղակով:

6. Ավարտական աշխատանքի գնահատման ընդհանուր որակական չափանիշների համար սահմանվում են գնահատման միավորների հետևյալ չափաքանակները.

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն միավորը
1	Ներկայացման որակը	6
2	Ձևակերպման որակը	6
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	6
4	Արդիականությունը/նորույթը	2
	Ընդամենը՝	20

7. Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի անդամների կողմից ավարտական աշխատանքի գնահատումները կատարվում են սահմանված նմուշի գնահատման ձևաթերթում (տե՛ս *հավելված 2*):

11.2. Մագիստրոսի ծրագիր

1. Ուսանողի կողմից մագիստրոսի ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներին համապատասխան մասնագիտկան գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը հաստատվում է մագիստրոսական ատենախոսության կատարումով և պաշտպանությամբ:

2. Մագիստրոսական ատենախոսության գիտական ղեկավարի նշանակումը և թեմայի հաստատումը իրականացվում է 1-ին կիսամյակում: Համապատասխան ընթացակարգը ներառում է.

- ծրագրի ղեկավարի հետ խորհրդատվությունների անցկացում, որոնց ընթացքում ճշգրտվում են մագիստրանտի հետազոտական հետաքրքրությունները, կազմակերպվում է հանդիպում տվյալ մագիստրոսական ծրագրի ատենախոսությունների ղեկավարների հետ,
- գիտական ղեկավարի հետ թեմայի ընտրության վերաբերյալ խորհրդատվությունների անցկացում,
- մագիստրոսական ատենախոսության համաձայնեցված թեմաների և գիտական ղեկավարների թեկնածուների ներկայացում մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ամբիոնի (միջամբիոնային հանձնախմբի) հաստատմանը, գիտական ղեկավարի նշանակումը և հրամանագրումը:

3. Մագիստրանտի կողմից գիտական ղեկավարի հետ համաձայնեցված ատենախոսության առաջարկի պատրաստում և ներկայացում ամբիոնում (միջամբիոնային հանձնախմբում) քննարկման և հաստատման համար, որն իրականացվում է 2-րդ կիսամյակում: Ատենախոսական առաջարկը պետք է պարունակի թեմայի բնագավառում առկա իրադրության նկարագրությունը, աշխատանքի նպատակը, ածանցյալ խնդիրների առաջադրումն ու սահմանումը, դրանց հավանական լուծումները, հետազոտական մեթոդները և գրականության ցանկը: Ատենախոսական աշխատանքի կատարումը շարունակվում է ուսուցման 3-րդ և 4 թղ կիսամյակներում:

4. Մագիստրոսական ատենախոսության պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում են ուսումնառության վերջին 4 շաբաթները, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.

- ա) ատենախոսության ներկայացում մագիստրոսական ծրագրի իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման քննարկմանը պաշտպանությունից 4 շաբաթ առաջ: Ատենախոսության հետ ներկայացվում է գիտական ղեկավարի կարծիքը, որը պետք է ներառի կատարած աշխատանքի վերաբերյալ դրական եզրակացություն,
- բ) ատենախոսության նախնական քննարկում մասնագիտացնող ամբիոնում (միջամբիոնային հանձնախմբում) մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի, մագիստրանտի գիտական ղեկավարի և մագիստրանտի պարտադիր մասնակցությամբ մեկ շաբաթյա ժամկետում: Էական դիտողությունների առկայության դեպքում մագիստրոսի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրամշակել աշխատանքը և լրացուցիչ քննարկման ներկայացնել այն: Լրացուցիչ քննարկման արդյունքում դրական եզրակացության դեպքում մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման կողմից ատենախոսությունը երաշխավորվում է պաշտպանության,
- գ) մագիստրոսական ծրագիրն իրականացնող ուսումնական ստորաբաժանման կողմից աշխատանքի արտաքին գրախոսության կազմակերպում, որի արդյունքում ոչ ուշ, քան պաշտպանությունից 3 օր առաջ մասնագիտացնող ամբիոնին (միջամբիոնային հանձնախմբին) է ներկայացվում ատենախոսության վերաբերյալ գրախոսականը,
- դ) մագիստրոսական ատենախոսության հրապարակային պաշտպանության ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և մագիստրոսի աստիճանի շնորհում:

5. Մագիստրոսական ատենախոսության պաշտպանությունն իրականացվում է համաձայն ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից սահմանված կարգի:

6. Մագիստրոսական ատենախոսության գնահատումը կատարվում է *աղյուսակ 4*-ում ներկայացված 20 միավորանոց սանդղակով:

7. Մագիստրոսական ատենախոսության գնահատման ընդհանուր որակական չափանիշների համար սահմանվում են գնահատման միավորների հետևյալ չափաքանակները.

Աղյուսակ 7.

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն միավորը
1	Արդիականությունը/տրոյթը	6
2	Ինքնուրույնության աստիճանը	6
3	Ձևակերպման որակը	4
4	Ներկայացման որակը	4
	Ընդամենը՝	20

8. Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի անդամների կողմից մագիստրոսական ատենախոսության գնահատումները կատարվում են սահմանված նմուշի գնահատման ձևաթերթում (տես *հավելված 6*):

12. ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԸ

1. Այլ բուհերից ԵՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրեր կրեդիտները փոխանցելի են առանձին դասընթացների, դասընթացների խմբի կամ ուսումնառության որոշակի շրջանների (կիսամյակ, ուստարի) տեսքով: Փոխանցումը կատարվում է ուսանողի հայտի հիման վրա՝ երկու բուհերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ ECTS կրեդիտների փոխանցման կանոնների պահպանմամբ:

2. Այլ կրթական ծրագրից ԵՊՀ կրթական ծրագիր կրեդիտներ կարող են փոխանցվել, եթե դրանց բովանդակությունները միանման են, կամ առկա են բովանդակային տարբերություններ, սակայն վերջնական կրթական արդյունքները համարժեք են:

3. Այլ բուհում ԵՊՀ ուսանողի ուսումնառության որոշակի շրջանի (կիսամյակ, ուստարի) անցկացման դեպքում այդ ժամանակահատվածի ուսումնառության ծրագիրը դառնում է եռակողմ համաձայնագրի առարկա՝ ուսանողի, ԵՊՀ-ի և ընդունող բուհի միջև:

4. Կրեդիտների փոխանցման և ուսանողների միջբուհական փոխանակման գործընթացների կազմակերպման համար ԵՊՀ-ն նշանակում է *ECTS-ի բուհական համակարգող*, որի գործունեության հիմնական ոլորտները և պարտականությունների շրջանակները կանոնակարգվում են առանձին կարգով:

13. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒՆԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ֆակուլտետները կազմակերպում են ուսումնական խորհրդատուների (կուրատորների) ծառայություն, որում ընդգրկում են մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական ծրագրերին քաջատեղյակ մասնագետներ:

2. Մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական խորհրդատուների թիվը սահմանում է ֆակուլտետը՝ ելնելով տարբեր կրթական ծրագրերում ընդգրկված ուսանողների թվի և ֆակուլտետի դասախոսական ներուժի համադրումից:

3. Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն ամրագրված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը նրանց ուսումնառության ողջ շրջանում:

4. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար կազմակերպում խմբային և անհատական խորհրդատվություններ, օգնում դասընթացների ընտրության և անհատական ուսումնական ծրագրերի կազմման գործընթացներում:

14. ՈւՍԱՆՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսանողը պարտավոր է՝

- ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խստորեն հետևել դրա պահանջներին,
- կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,
- կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին:

2. Ուսանողն իրավունք ունի՝

- ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար Համալսարանի կողմից առաջադրվող կամընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,
- միջբուհական փոխանակման և (կամ) ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),
- փոխադրվելու մեկ այլ բուհ (ներառյալ օտարերկրյա)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության սահմանած կարգի,
- ցանկացած կրթական աստիճանում ընդհատելու կամ շարունակելու ուսումնառությունը ԵՊՀ-ում՝ համաձայն գործող կարգի,
- հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,
- բակալավրի կամ մագիստրոսի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող ավարտական փաստաթղթի (դիպլոմի) հետ միասին անվճար ստանալու ՀՀ Կառավարության որոշմամբ հաստատված հա-մաեվրո-պական նմուշի դիպլոմի հավելված՝ երկու լեզվով՝ հայերեն և անգլերեն:

15. ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Սույն կարգը գործողության մեջ է դրվել 2010/11 ուստարվանից՝ ԵՊՀ ԻՍ Բակալավրի կրթական ծրագրերում ընդգրկված I-IV կուրսերի ուսանողների ուսումնառությունը կազմակերպելու համար:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Հավելված 1.

Բակլայվրի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտություն
125001	Մաթևոսյան Աշոտ Կարենի	«Տնտեսագիտություն»
1-ին կիսամյակ		

Աշնանային կիսամյակ, 2008 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
1401/B01	Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	Ստ.	-
170X/B01	Ռուսաց լեզու-1	4	Ստ.	-
160X/B01	Օտար լեզու-1	4	Ստ.	-
1106/B01	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	Ստ.	-
XX0X/B01	Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2	Ստ.	-
0X0X/B01	Մաթեմատիկայի հիմունքներ	2	Ստ.	-
0X0X/B01	Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	Ստ.	-
0001/B01	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ստ.	-
XXX/ BXX	Դասընթաց-1	4	Լավ	17
XXX/ BXX	Դասընթաց-2	4	Լավ	16
XXX/ BXX	Դասընթաց-3	4	Լավ	16
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		12	196	16.33

Ընդհանրացված արդյունքները 2008 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
30	12	196	16.33

2-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2009 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
170X/B02	Ռուսաց լեզու-2	4	Ստ.	-
160X/B02	Օտար լեզու-2	4	Ստ.	-
0001/B01	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ստ.	-
1401/B02	Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	Լավ	16
1106/B02	Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	Գեր.	19
XXX/BXX	Դասընթաց-4	6	Բավ.	12
XXX/BXX	Դասընթաց-5	6	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-6	6	Գեր.	20
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		22	358	16.27

Ընդհանրացված արդյունքները 2009 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
60	34	554	16.29

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՐԵԿԱԳԻՐ

Բակալավրի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտություն
125001	Մաթևոսյան Աշոտ Կարենի	«Տնտեսագիտություն»

3-րդ կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 2009 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
1107/B01	Մշակութաբանություն	2	Ստ.	-
0001/B01	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ստ.	-
XXOX/B03	Օտար լեզու-3	4	Գեր.	19
130X/B01	Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	Լավ	15
XXX/BXX	Դասընթաց-7	5	Բավ.	11
XXX/BXX	Դասընթաց-8	6	Բավ.	8
XXX/BXX	Դասընթաց-9	6	Գեր.	20
XXX/BXX	Դասընթաց-10	3	Գեր.	19
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		28	416	14.86

Ընդհանրացված արդյունքները 2009 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
90	62	970	15.65

4-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2010 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
1901/B01	Իրավագիտություն	2	Ստ.	-
0001/B01	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ստ.	-
XXX/BXX	Դասընթաց-11	5	Բավ.	9
XXX/BXX	Դասընթաց-12	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-13	6	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-14	6	Գեր.	18
XXX/BXX	Դասընթաց-15	6	Գեր.	20
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		28	455	16.25

Ընդհանրացված արդյունքները 2010 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
120	90	1425	15.83

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԱԿԱՂԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Բակալավրի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտություն
125001	Մաթևոսյան Աշոտ Կարենի	«Տնտեսագիտություն»
5-րդ կիսամյակ		

Աշնանային կիսամյակ, 2010 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
0002/ՅՕ1	Քաղաքացիական պաշտպանություն	2	Ստ.	-
0002/ՅՕ2	Արտակ. իրավիճ. ընակչութ. առաջին բուժօգնություն	2	Ստ.	-
XXX/ՅXX	Դասընթաց-16	5	Բավ.	10
XXX/ՅXX	Դասընթաց-17	5	Գեր.	20
XXX/ՅXX	Դասընթաց-18	5	Լավ	18
XXX/ՅXX	Դասընթաց-19	5	Լավ	17
XXX/ՅXX	Դասընթաց-20	6	Գեր.	16
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		26	421	16.19

Ընդհանրացված արդյունքները 2010 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
150	116	1846	15.91

6-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2011 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX/ՅXX	Պրակտիկա	4	Ստ.	-
XXX/ՅXX	Դասընթաց-21	5	Բավ.	11
XXX/ՅXX	Դասընթաց-22	5	Բավ.	12
XXX/ՅXX	Դասընթաց-23	5	Լավ	16
XXX/ՅXX	Դասընթաց-24	5	Լավ	17
XXX/ՅXX	Դասընթաց-25	4	Գեր.	19
XXX/ՅXX	Կուրսային աշխատանք-25	2	Գեր.	20
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		26	396	15.23

Ընդհանրացված արդյունքները 2011 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
180	142	2242	15.79

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Բակլայվրի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտություն
125001	Մաթևոսյան Աշոտ Կարենի	«Տնտեսագիտություն»
7-րդ կիսամյակ		

Աշնանային կիսամյակ, 2011 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX/BXX	Դասընթաց-26	4	Լավ	13
XXX/BXX	Դասընթաց-27	4	Լավ	14
XXX/BXX	Կուրսային աշխատանք-27	2	Բավ.	12
XXX/BXX	Դասընթաց-28	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-29	5	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-30	5	Գեր.	18
XXX/BXX	Դասընթաց-31	5	Գեր.	19
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		30	482	16.07

Ընդհանրացված արդյունքները 2011 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
210	172	2724	15.84

8-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2012 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX/BXX	Դասընթաց-32	4	Լավ	15
XXX/BXX	Դասընթաց-33	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-34	5	Գեր.	20
XXXX/BXX	Ամփոփիչ մասնագիտական բնություն	4	Գեր.	20
XXXX/BXX	Ավարտական աշխատանք	12	Լավ	17
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		30	524	17.47

Ընդհանրացված արդյունքները 2012 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
240	202	3248	16.08

Ամփոփիչ արդյունքներ

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Արդյունաբար վարկանիշային միավորներ	Արդյունաբար ՄՈԳ
240	202	3248	16.08

ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳՐԻ ՎԵՐՁԸ

ԱՆՎԱԿԵՐ Է ԱՌԱՅՑ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿՆԻՔԻ

Տեսուչ՝

Ֆակուլտետի ղեկավար՝

Պրոռեկտոր՝

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՐԵԿԱԳԻՐ

Հավելված 2.

Մագիստրոսի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտացում
146201	Աբրահամյան Արմեն Սուրենի	«Տնտեսագիտության տեսություն»

1-ին կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 2009 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
1002/M01	Տեղեկատ. տեխն. մասնագիտ. հետազոտություններում	3	Լավ	16
1001/M01	Մասնագիտության արդիական հիմնախնդիրները	3	Գեր.	18
XXX /MXX	Դասընթաց - 1	3	Գեր.	18
XXX /MXX	Դասընթաց - 2	3	Լավ	17
XXX /MXX	Դասընթաց - 3	3	Լավ	17
XXX /MXX	Դասընթաց - 4	3	Գեր.	18
XXX /MXX	Դասընթաց - 5	3	Գեր.	18
XXX /MXX	Դասընթաց - 6	3	Գեր.	19
XXX /MXX	Դասընթաց - 7	3	Գեր.	18
XXX/RXX	Գիտական սեմինար	3	Ստ.	-
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		27	477	17.67

Ընդհանրացված արդյունքները 2009 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
30	27	477	17.67

2 -րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2010 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX /MXX	Դասընթաց - 8	3	Լավ	17
XXX /MXX	Դասընթաց - 9	3	Լավ	17
XXX /MXX	Դասընթաց - 10	3	Բավ.	12
XXX /MXX	Դասընթաց - 11	6	Լավ	16
XXX /MXX	Դասընթաց - 12		Բավ.	12
XXX /MXX	Դասընթաց - 13		Լավ	16
XXX/RXX	Գիտական սեմինար	3	Ստ.	-
XXX/RXX	Գիտահետազոտական աշխատանք	3	Ստ.	-
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
27		21	318	15.14

Ընդհանրացված արդյունքները 2010 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
57	48	795	16.56

Մագիստրոսի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտացում
146201	Աբրահամյան Արմեն Սուրենի	«Տնտեսագիտության տեսություն»

3-րդ կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 2010 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX /MXX	Դասընթաց - 14	3	Գեր.	19
XXX /MXX	Դասընթաց - 15	3	Լավ	15
XXX /MXX	Դասընթաց - 16	3	Գեր.	19
XXX /MXX	Դասընթաց - 17	6	Լավ	15
XXX /MXX	Դասընթաց - 18	3	Գեր.	18
XXX /MXX	Դասընթաց - 19	6	Լավ	17
XXX/RXX	Գիտական սեմինար	3	Ստ.	-
XXX/RXX	Գիտահետազոտական աշխատանք	6	Ստ.	-
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
33		24	417	17.38

Ընդհանրացված արդյունքները 2010 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
90	72	1212	16.83

4-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2011 թ.

Թվանիշ	Դասընթացի անվանումը	Կրեդիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXXX/RXX	Գիտական սեմինար	3	Ստ.	-
XXXX/RXX	Գիտահետազոտական աշխատանք	9	Ստ.	-
XXXX/RXX	Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	Ստ.	-
XXXX/RXX	Գիտամանկավարժական պրակտիկա	3	Ստ.	-
XXXX/RXX	Մագիստր. ատենախոսություն	12	Գեր.	18
Գումարային կրեդիտներ		Գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30		12	216	18.00

Ընդհանրացված արդյունքները 2011 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեդիտներ	Լրացված գնահատված կրեդիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
120	84	1428	17.00

Ամփոփիչ արդյունքներ

Գումարային կրեդիտներ	Գնահատված կրեդիտներ	Արդյունաբար վարկանիշային միավորներ	Արդյունաբար ՄՈԳ
120	84	1428	17.00

ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳՐԻ ՎԵՐՋԸ

ԱՆՎԱԿԵՐ Է ԱՌԱՅ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿՆԻՔԻ

Տեսուչ՝

Ֆակուլտետի ղեկան՝

Պրոռեկտոր՝

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԴՈՒԹՅԱՆ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ՄԱՍ Ա.

Մասնագիտություն՝ « _____ »

Ֆակուլտետ _____

Ուսանող _____ ազգանուն _____ անուն, հայրանուն	Ընդունվել է մագիստրատուրա « » _____ 201__ թ.		
Նախորդ որակավորում _____ մասնագիտությունը _____ մասնագիտացումը _____ ավարտած բուհը	Շնորհված նախորդ որակավորումը _____ « » _____ 201__ թ.		
Մագիստրոսական _____ մասնագիտությունը _____ մասնագիտացումը	«Շնորհված է մագիստրոսի որակավորում» « » _____ 201__ թ.		
«Ուսանողի ուսումնառության անհատական ծրագիրը ստուգված է»			
Ուսումնական խորհրդատու՝ _____ ազգանուն, անուն, գիտ.աստ., կոչում _____ ստորագրություն « » _____ 201__ թ.	Ծրագրի ղեկավար՝ _____ ազգանուն, անուն, գիտ.աստ., կոչում _____ ստորագրություն « » _____ 201__ թ.		
Դասընթաց / մոդուլ	կրեդիտը/ գնահատականը	բացթողում/ ավելացում*	կիսամյակը/ տարեթիվը
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱԴՈՒՑԱՄԱՍ (72 կրեդիտ)			
Լրացական դասընթացներ (0 կրեդիտ)			
Անգլերեն լեզու	0		Ա

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԴՈՒԹՅԱՆ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
(լրացվում է միայն անհրաժեշտության դեպքում)

Ֆակուլտետ՝ _____

Ուսանող		Մագիստրոսի ծրագրի անվանումը			
_____		_____			
ազգանուն		մասնագիտացումը			
_____		_____			
անուն, հայրանուն					
«Ուսումնառության անհատական ծրագրի փոփոխությունը հաստատված է»					
Ուսումնական խորհրդատու՝			Ծրագրի ղեկավար՝		
_____			_____		
ազգանուն, անուն, գիտ. աստ., կոչում			ազգանուն, անուն, գիտ. աստ., կոչում		
_____			_____		
ստորագրություն			ստորագրություն		
« » _____ 201__ թ.			« » _____ 201__ թ.		
Կրթական մոդուլի թվանիշը և անվանումը		կրեդիտը	բացթողում/ ավելացում	կիսամյակը/ տարեթիվը	
Ընդամենը			կրեդիտ		

Ուսանող՝ _____
ստորագրություն
« » _____ 201__ թ.

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության

Գ Ն Ա Հ Ա Տ Մ Ա Ն Թ Ե Ր Թ Ի Կ

Ուսանող՝ _____

Ազգանուն անուն հայրանուն _____

Մասնագիտություն, խումբ _____

Ավարտական աշխատանքի թեման _____

Ավարտական աշխատանքի
դեկլարար _____
(ազգանուն, անուն, գիտ. աստ., կոչում)

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նախագահ՝ _____

Ազգանուն անուն _____

Գիտական աստիճան, կոչում _____

Պաշտոնը _____

Ավարտական աշխատանքի գնահատման արդյունքներն
ըստ սահմանված որակական չափանիշների

Թիվ	Հանձնաժողովի անդամներ (ազգանուն, անուն)	Գնահատման միավորն ըստ սահմանված որակական չափանիշների				Ստորագրու- թյուն
		1	2	3	4	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
Գնահատման միջին միավորը						

Գնահատման սանդղակն ըստ որակական չափանիշների

Թիվ	Որակական չափանիշը	Գնահատման միավորի սահմանված չափաքանակը	Գնահատման միջին միավորը	Գումարային միավորը	Գնահատականը
1	Ներկայացման որակը	6			
2	Ձևակերպման որակը	6			
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	6			
4	Արդիականությունը /ստորույթը	2			

Գնահատականը ըստ գումարային միավորի

Գումարային միավորը	0...7	8...12	13...17	18...20
Գնահատականը	«անբավարար»	«բավարար»	«լավ»	«գերազանց»

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովն որոշում է՝

- Բակալավրի որակավորման աստիճան (դիպլոմ) շնորհելու վերաբերյալ

Շնորհել / Չշնորհել (լրացնել)

Հանձնաժողովի նախագահ _____

ստորագրություն

« » _____ 201 __ թ.

Մագիստրոսական ատենախոսության պաշտպանության

Գ Ն Ա Հ Ա Տ Մ Ա Ն Թ Ե Ր Թ Ի Կ

Ուսանող՝

Ազգանուն անուն հայրանուն _____

Մասնագիտություն, խումբ _____

Ատենախոսության թեման _____

Գիտական ղեկավար _____

(ազգանուն, անուն, գիտ. աստ., կոչում)

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նախագահ՝

Ազգանուն անուն _____

Գիտական աստիճան, կոչում _____

Պաշտոնը _____

Ատենախոսության գնահատման արդյունքներն ըստ սահմանված
որակական չափանիշների

Թիվ	Հանձնաժողովի անդամը (ազգանուն, անուն)	Գնահատման միավորն ըստ սահմանված որակական չափանիշների				Ստորագրու- թյուն
		1	2	3	4	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
Գնահատման միջին միավորը						

Գնահատման սանդղակն ըստ որակական չափանիշների

Թիվ	Որակական չափանիշը	Գնահատման միավորի սահ- մանված չափա- քանակը	Գնահատման միջին միավորը	Գումարային միավորը	Գնահա- տականը
1	Արդիականությունը /տրոյթը	6			
2	Ինքնուրույնության աստիճանը	6			
3	Ձևակերպման որակը	4			
4	Ներկայացման որակը	4			

Գնահատականը ըստ գումարային միավորի

Գումարային վիսվորը	0...7	8...12	13...17	18...20
Գնահատականը	«անբավարար»	«բավարար»	«լավ»	«գերազանց»

Ամփոփիչ ասեստավորման հանձնաժողովը որոշում է՝

- 2) Մագիստրոսի որակավորման աստիճան (դիպլոմ) շնորհելու վերաբերյալ

Շնորհել / Չշնորհել (լրացնել)

Հանձնաժողովի նախագահ՝

ստորագրություն

« » _____ 201__ г.

II ԲԱԺԻՆ

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մաս I.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

1. ՈւՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Բակլավլարի ուսումնական ծրագիրը ներառում է հինգ հիմնական կրթամաս՝ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական, ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական դասընթացներ, ինչպես նաև կրթական այլ մոդուլներ: Ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը բերված է ստորև.

«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՄԱՍ	ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՄՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական պարտադիր	18 18	9 9
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական պարտադիր	0 0	1 1
Ընդհանուր մասնագիտական պարտադիր	186 154	52 43
կամրնորական	32	9
Կրթական այլ մոդուլներ	36	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	67

Ուսանողի շաբաթական լսարանային բեռնվածությունը ծրագրում ըստ ուսումնական տարիների սահմանափակված է հետևյալ չափաքանակներով.

1-ին տարի	2-րդ տարի	3-րդ տարի	4-րդ տարի
30 ժամ*	30 ժամ*	30 ժամ	30 ժամ

* Առանց ֆիզդաստիարակության ժամերի հաշվառման

Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանված է 20-շաբաթյա տևողությունը, որից 16-ը հատկացվում է տեսական ուսուցման, իսկ 4-ը՝ քննաշրջանի համար: Ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ: Ուսումնական ծրագրի լրիվ աշխատածավալը համապատասխանում է 240 կրեդիտի:

2. ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

2.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՀՍ) կրթամասը ներառում է կրթական մոդուլների երկու փաթեթ՝ պարտադիր և կամրնորական: Դրանց առկայությունը ծրագրում նպատակաուղղված է համալսարանական կրթության ընդհանուր տեսական հենքի ձևավորմանը:

ՀՄՏ պարտադիր դասընթացներ

ՀՄՏ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլ-դասընթացները.

«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ա/լ) ¹²	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	32(8/24/0/0)	1	ստուգարք
Հայ ժողովրդի պատմություն-1	2	32(24/0/8/0)	1	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-1	2	32(0/32/0/0)	1	ստուգարք
Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	32(8/24/0/0)	2	ստուգարք
Հայ ժողովրդի պատմություն-2	2	32(24/0/8/0)	2	հանրագ.
Ռուսաց լեզու-2	2	32(0/32/0/0)	2	ստուգարք
Փիլիսոփայություն	2	32(32/0/0/0)	3	հանրագ.
Անգլերեն լեզու-1	2	32(0/32/0/0)	3	ստուգարք
Ֆրանսերեն լեզու-1				
Անգլերեն լեզու-2	2	32(0/32/0/0)	4	ստուգարք
Ֆրանսերեն լեզու-2				
Ֆիզդաստիարակություն	-	64(0/64/0/0)	2,4,6	ստուգարք

2.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (*ԼՄԲ*) կրթամասը ներառում է կրթական մոդուլների մեկ փաթեթ՝ պարտադիր:

ԼՄԲ պարտադիր դասընթացներ

ԼՄԲ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլը.

«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ա/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Քաղաքացիական պաշտպանություն	0	32(24/8/0/0)	5	ստուգարք

¹² Այսուհետ՝ դ - դասախոսություն, գ - գործնական, ա - սեմինար պարապմունք, Լ - լաբորատոր աշխատանք:

2.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս

ԵՊՀ ԻՄ կիրառական արվեստի ֆակուլտետը բակալավրի կրթական ծրագրով կազմակերպում է ուսուցում՝ «Կիրառական արվեստ» մասնագիտության գծով.

Կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական (ԸՄԴ) կրթամասը նպատակաուղղված է տվյալ մասնագիտությամբ պատրաստությունն իրականացնելու գործառույթի կատարմանը: Դրա բովանդակությունը, դասընթացների կազմը և դրանց կրեդիտատարությունը առանձին մասնագիտությունների համար բերված են ստորև.

«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

Սոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Գծանկարչություն-1	5	96(0/96/0/0)	1	եզր.գնահատ.
Գունանկարչություն-1	5	96(0/96/0/0)	1	եզր.գնահատ.
Կոմպոզիցիա-1	4	64(0/64/0/0)	1	հանրագ.
Աշխատանք նյութի վրա-1	6	64(0/64/0/0)	1	հանրագ.
Նյութերի տեխնոլոգիա-1	2	32(24/8/0/0)	1	առ.եզր.գնահ.
Աշխատանք նյութի վրա-2	4	64(0/64/0/0)	2	հանրագ.
Գծանկարչություն-2	5	96(0/96/0/0)	2	եզր.գնահատ.
Գունանկարչություն-2	5	96(0/96/0/0)	2	եզր.գնահատ.
Նյութերի տեխնոլոգիա-2	2	32(24/8/0/0)	2	առ.եզր.գնահ.
Կոնստրուկտավորում և տեխ. գծագր.-1	2	32(8/24/0/0)	1	առ.եզր.գնահ.
Կոնստրուկտավորում և տեխ. գծագր.-2	2	32(8/24/0/0)	2	եզր.գնահատ.
Կոմպոզիցիա-2	4	64(0/64/0/0)	2	հանրագ.
Գծանկարչություն-3	5	96(0/96/0/0)	3	եզր.գնահատ.
Գունանկարչություն-3	5	96(0/96/0/0)	3	եզր.գնահատ.
Քանդակագործություն-1	4	64(0/64/0/0)	3	հանրագ.
Կոմպոզիցիա-3	5	64(0/64/0/0)	3	հանրագ.
Աշխատանք նյութի վրա-3	5	64(0/64/0/0)	3	հանրագ.
Նյութերի տեխնոլոգիա-3	2	32(24/8/0/0)	3	եզր.գնահատ.
Հնագույն և հին շրջանի արտասահմանյան արվեստի պատմություն	3	64(48/0/16/0)	4	եզր.գնահատ.
Գծանկարչություն-4	4	96(0/96/0/0)	4	եզր.գնահատ.
Գունանկարչություն-4	3	64(0/64/0/0)	4	եզր.գնահատ.
Քանդակագործություն-2	3	64(0/64/0/0)	4	հանրագ.
Կոմպոզիցիա-4	6	64(0/64/0/0)	4	հանրագ.
Աշխատանք նյութի վրա-4	5	64(0/64/0/0)	4	հանրագ.
Նյութերի տեխնոլոգիա-4	2	32(24/8/0/0)	4	եզր.գնահատ.
Միջնադարի արտասահմանյան արվեստի պատմություն	2	32(24/0/8/0)	5	եզր.գնահատ.
Հին շրջանի և վաղ միջնա-	2	32(24/0/8/0)	5	եզր.գնահատ.

դարի հայ արվեստի պատմություն				
Գծանկարչություն-5	4	96(0/96/0/0)	5	եզր.գնահատ.
Գունանկարչություն-5	4	64(0/64/0/0)	5	եզր.գնահատ.
Քանդակագործություն-3	6	64(0/64/0/0)	5	հանրագ.
Նյութերի տեխնոլոգիա-5	2	32(24/8/0/0)	5	առ.եզր.գնահ.
XV–XIX դդ. արտասահմանյան արվեստի պատմություն	2	32(24/0/8/0)	6	եզր.գնահատ.
XII–XIX դդ. հայ արվեստի պատմություն	2	32(24/0/8/0)	6	եզր.գնահատ.
Գծանկարչություն-6	4	96(0/96/0/0)	6	եզր.գնահատ.
Գունանկարչություն-6	4	64(0/64/0/0)	6	եզր.գնահատ.
Քանդակագործություն-4	4	64(0/64/0/0)	6	հանրագ.
Նյութերի տեխնոլոգիա-6	2	32(24/8/0/0)	6	առ.եզր.գնահ.
XX դ. արտասահմանյան արվեստի պատմություն	2	32(32/0/0/0)	7	եզր.գնահատ.
XX դ. հայ արվեստի պատմություն	2	32(32/0/0/0)	7	եզր.գնահատ.
Գծանկարչություն-7	5	96(0/96/0/0)	7	եզր.գնահատ.
Գունանկարչություն-7	3	64(0/64/0/0)	7	եզր.գնահատ.
Քանդակագործություն-5	4	64(0/64/0/0)	7	հանրագ.
Նյութերի տեխնոլոգիա-7	2	32(24/8/0/0)	7	առ.եզր.գնահ.
ԿԱՍՏՆՏՆԱԿԱՆ				
Բիռնիկա	2	32(8/24/0/0)	5	առ.եզր.գնահ.
Շրիֆտ				
Գունատեսություն				
Ինֆորմատիկա				
Էկոլոգիա	2	32(24/8/0/0)	6	առ.եզր.գնահ.
Ինտերիեր, էքստերիեր				
Պլաստիկ անատոմիա	2	32(8/24/0/0)	7	առ.եզր.գնահ.
Հեռանկարչություն				
Աշխատանք նյութի վրա-5 /կերամիկա /	4	64(0/64/0/0)	5	հանրագ.
Աշխատանք նյութի վրա-5 /տեքստիլ /				
Աշխատանք նյութի վրա-5 /փայտ/				
Կոմպոզիցիա-5/կերամիկա /	4	64(0/64/0/0)	5	հանրագ.
Կոմպոզիցիա-5/ տեքստիլ /				
Կոմպոզիցիա-5/ փայտ /				
Աշխատանք նյութի վրա-6 /կերամիկա /	4	64(0/64/0/0)	6	հանրագ.
Աշխատանք նյութի վրա-6 /տեքստիլ /				
Աշխատանք նյութի վրա-6 /փայտ/				
Կոմպոզիցիա-6/կերամիկա /	4	64(0/64/0/0)	6	հանրագ.
Կոմպոզիցիա-6/ տեքստիլ /				

Կոմպոզիցիա-6/ փայտ /				
Աշխատանք նյութի վրա-7 /կերամիկա /	5	64(0/64/0/0)	7	հանրագ.
Աշխատանք նյութի վրա-7 /տեքստիլ /				
Աշխատանք նյութի վրա-7 /փայտ/				
Կոմպոզիցիա-7/կերամիկա /	5	64(0/64/0/0)	7	հանրագ.
Կոմպոզիցիա-7/ տեքստիլ /				
Կոմպոզիցիա-7/ փայտ /				

2.4. Կրթական այլ մոդուլներ

Կրթական ծրագրի այս բաժինն ընդգրկում է ամրագրված կրեդիտային արժեքով հետևյալ ոչ դասընթացային կրթական մոդուլները.

«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Ուսումնական (ճանաչողական) պրակտիկա	2	2	ստուգարք
Ուսումնական պրակտիկա	2	4	ստուգարք
Արտադրական պրակտիկա	2	6	ստուգարք
Պետական մասնագիտական քննություն	10	8	հանրագ.
Ավարտական աշխատանք	20	8	հանրագ.

Մաս II.

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

1. ՏԵՂԵԿԱԳՐՔԻ ՆՊԱՏԱԿԸ

Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է կիրառական արվեստի ֆակուլտետում իրականացվող բակալավրի կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես առանձին մասնագիտությունների ուսումնական ծրագրերի, այնպես էլ դրանց բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ: Այն ներառում է.

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջները և ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,

- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիր՝ դասընթացի անվանումը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված ելքային կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի կարողություններով, դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

2. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ–ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍ- ԸՆԹԱՑՆԵՐ

2.1. Պարտադիր դասընթացներ

0302/B01. «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապ-
մունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել ժամանակակից հայերենի հնչյունա-
կան և բառային առանձնահատկությունները, ոճագիտական հիմնական հասկա-
ցությունները, նպաստել խոսքի թերությունների վերացմանը, ծանոթացնել հայ
դասական գրականության նմուշներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայոց լեզվի հնչյունական և բառային առանձնա-
հատկությունները.
2. կտիրապետի իր մասնագիտական բառապաշարին, տերմինաբանությանը,
կկարողանա գրական հայերենով շարադրել մտքերը, գործնականում կկիրա-
ռի լեզվաոճական հնարները.
3. ծանոթ կլինի հայ հեղինակների գեղարվեստական մի շարք հայտնի ստեղ-
ծագործություններին, կվերլուծի դրանք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատմական համառոտ ակնարկ հայերենի զարգացման փուլերի
մասին: Հայերենի տեղը աշխարհի լեզուների շարքում: Հայ հին գրականություն:
Թեմա 2՝ Հնչյունաբանություն: Հայերենի հնչյունական համակարգը: Ուղղագրու-
թյուն և ուղղախոսություն: **Թեմա 3** Բառագիտություն: Ստուգաբանություն,
իմաստաբանություն, բառակազմություն, դարձվածաբանություն, բառարա-նա-
գրություն: **Թեմա 4՝** Ոճերի դասակարգումը: Հայ միջնադարյան գրականություն:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է նախօրոք տրվող ստուգարքային թելադրու-
թյան դրական գնահատականի և եզրափակիչ բանավոր պատասխանի հիման
վրա:

0302/B02. «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապ-
մունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել ժամանակակից հայերենի ձևաբա-
նական և շարահյուսական համակարգերը, ձևաբանական և շարահյուսական
ոճագիտության հիմնական հասկացությունները, ծանոթացնել հայ դասական
գրականության նմուշներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կլիմանա ժամանակակից հայերենի ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները,
2. կկարողանա ճիշտ գործածել քերականական ձևերը, գործնականում կկիրառի ձևաբանական և շարահյուսական լեզվաոճական հնարները, կկարողանա վարել երկխոսություն և բանավեճ,
3. ծանոթ կլինի հայ հեղինակների գեղարվեստական մի շարք հայտնի ստեղծագործություններին, կվերլուծի դրանք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ձևաբանություն. խոսքի մասերի դասակարգումը: Ժամանակակից հայերենի թեքվող խոսքի մասերը: **Թեմա 2.** Ժամանակակից հայերենի չթեքվող խոսքի մասերը: Հայ նոր գրականություն: **Թեմա 3՝** Շարահյուսություն. Պարզ նախադասություն: Հայ նորագույն գրականություն: **Թեմա 4՝** Բարդ նախադասություն. փոխակերպում և դերբայական դարձված: Ուղղակի և անուղղակի խոսք: Ժամանակակից հայերենի կետադրությունը:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է նախօրոք տրվող ստուգարքային թելադրության դրական գնահատականի և եզրափակիչ բանավոր պատասխանի հիման վրա:

0304/B07. «ՌՈՒՄՍՅՆԼԵՁՈՒ»-1(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել ռուսաց լեզվի համակարգին, ապահովել հաղորդակցման տարբեր ոլորտներում մասնագիտական լեզվի տիրապետումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի ռուսաց լեզվի քերականական կառուցվածքին,
2. կկարողանա ճիշտ կազմել իր բանավոր խոսքը,
3. կկարողանա մասնակցել երկխոսությունների,
4. կկարողանա վերլուծել, մեկնաբանել և վերարտադրել գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզվի դերը հասարակության կյանքում: Ժամանակակից ռուսաց լեզուն աշխարհի լեզուների շարքում: **Թեմա 2՝** Հնչյունաբանություն. ձայնավորների և բաղաձայների դասակարգումը, արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: **Թեմա 3՝** Բառագիտություն. պատկերացում բառիմաստի մասին, մեհիմաստ և բազմիմաստ բառեր, բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստը,

հոմանիշներ և հականիշներ, համանուններ և հարանուններ: Բառային միավորների հարաբերակցության ձևերը: **Թեմա 4՝** Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները (բառ, ձևույթ), խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: **Թեմա 5՝** Շարահյուսություն. շարահյուսական միավորները (բառակապակցություն, պարզ նախադասություն), նախադասության գլխավոր անդամները, նախադասության տեսակներն ըստ կառուցվածքի և հաղորդակցման ուղղվածության:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

0304/B08. «ՌՈՒՄՍՑ ԼԵՁՈՒ»-2(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարբեր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ռուսաց լեզվի ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները,
2. կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգին.
3. կտիրապետի մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքներին,
4. կկարողանա վերարտադրել մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնել նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ,
5. կկարողանա մասնագիտական տեքստը թարգմանել հայերենից ռուսերեն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բառագիտություն. դարձվածներ և դարձվածների դասակարգումը: **Թեմա 2՝** Ձևաբանություն. խոսքի մասերի քերականական կարգերը: Բառակազմություն. բառի ձևաբանական կազմը: **Թեմա 3՝** Շարահյուսություն. միակազմ նախադասություն, միակազմ նախադասության դասակարգումը: Բարդ նախադասություն, բարդ նախադասության դասակարգումը: **Թեմա 4՝** Ուղղագրություն. ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները: **Թեմա 5՝** Մասնագիտական տեքստի կառուցվածքը. տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

0304/B04. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵՁՈՒ» -1(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում (ունկընդրել, կարդալ, խոսել, գրել):

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա հարուստ բառապաշար,
2. կիմանա անգլերենի քերականության հատուկ բարդություն ունեցող երևույթները,
3. կունենա անգլերեն բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արտասանություն, ուղղախոսություն. անգլերենի հնչյունական համակարգի ընդհանուր բնութագիրը, հնչյունների և հնչյւթների արտասանական առանձնահատկությունները, նախադասության հնչերանգը: **Թեմա 2՝** Բառապաշար, բառակազմություն. հիմնական բառակազմական միջոցներ (ածանցում, բառաբարդում, փոխակարգում): **Թեմա 3՝** Քերականություն. խոսքի մասերի քերականական կարգերը, նախադասության շարադասությունը (ուղիղ և շրջոյն): **Թեմա 4՝** Առաջարկվող թեմաներ. «Ընտանիք», «Ընտանեկան հարաբերություններ և ավանդույթներ», «Իմ հետաքրքրությունները», «Ճանապարհորդություն», «Երազանքներ», «Իմ ապագա մասնագիտությունը», «Շրջակա միջավայրը և նրա պահպանումը», «Հանրամշակութային երևույթներ» և այլն:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0304/B01. «ՖԼԱՄԵՐԵՆ ԼԵՁՈՒ» -1(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է թարմացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետագա՝ առավել խորացված ուսումնասիրության համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ճիշտ արտասանել ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները.

- կկարողանա ճիշտ հնչերանգով ձևակերպել հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները՝ դադար, շեշտ, հիմնական հնչերանգ, մեղեդային եզրափակում, տեմպ.
- կլիմանա ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծել բառը և նախադասությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռիթմիկ խմբեր: Շեշտ: Enchainement. Liaison. **Թեմա 2՝** Հատուկ և հասարակ գոյական: Գոյականի սեռը, թիվը: Մեռի արտահայտությունը հոդերի և ածանցների միջոցով: **Թեմա 3՝** Որոշյալ և անորոշ հոդ: Մասնական հոդը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց: Միաձուլված հոդ: Հոդը չօգտագործելու դեպքերը: **Թեմա 4՝** Ցուցական, ստացական, հարցական և բացականչական, անորոշ ածականներ: Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ: **Թեմա 5՝** Քանական և դասական թվական: Քանական թվականի գործածությունը: **Թեմա 6՝** Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր: Անձնական շեշտված դերանուններ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

0304/B05. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵՁՈՒ» -2(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով ընդհանուր մասնագիտական բառապաշարին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա համակարգել նախորդ փուլում յուրացրած քերականական նյութը՝ հիմնվելով հաղորդակցական սկզբունքի վրա,
- կունենա անգլերեն բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններ,
- կկարողանա ընկալել ունկնդրված /կարդացած նյութի հիմնական բովանդակությունը, տարանջատել հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից/,
- կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինաբանական համակարգին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ուղղախոսություն, ուղղագրություն. անգլերենի արտասանական առանձնահատկությունները, տարբեր տիպի նախադասությունների հնչերանգն ու խոսքի առոգանությունը, ուղղագրական հիմնական կանոնները: **Թեմա 2՝** Բառապաշար, բառակազմություն. վերարտադրողական և ընկալողական բառապաշարի ընդլայնում: **Թեմա 3՝** Քերականություն. նախորդ փուլում յուրացրած քե-

րականական նյութի (անվանական և բայական կարգերի) համակարգում հաղորդակցական սկզբունքի հիման վրա: **Թեմա 4՝** Հանրամշակութային գիտելիքներ անգլախոս երկրների մշակույթի և լեզվակիր ժողովուրդների հասարակական կյանքի մասին: **Թեմա 5՝** Մասնագիտական լեզվի տերմինաբանական համակարգ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0304/B02. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -2(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ճիշտ արտասանել ֆրանսերեն հնչյունները, ճիշտ արտասանությամբ ձևակերպել նախադասությունը,
2. կկարողանա լսելով հասկանալ և վերաշարադրել տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ),
3. կկարողանա զրույց վարել անցած թեմաներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գոյական անուն, միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ.

Les funeraillles, les entrailles. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը (des cour- fleurs, des casse-croute և այլն): **Թեմա 2՝** Ածականի իմաստի փոփոխությունը կախված նրա դիրքից՝ սոt homme grand-սոt grand homme. Անորոշ դերանվանական ածականներ: **Թեմա 3՝** Հարաբերական դերանուններ, դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ՝ qui, que, dont, ou, le quel և այլն (դասակարգում): **Թեմա 4՝** Պայմանական եղանակ, կազմությունը և գործածությունը համադաս և ստորադասական նախադասություններում: Ըղձական եղանակ: Մահմանական եղանակը ուրիշի ուղղակի խոսքում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

0301/B54. «ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացքով զինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված մարդուն և մասնագետին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի մասին փիլիսոփայական հայեցակարգերի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները,
2. կհասկանա ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքի և հավատի, ռացիոնալի և իռացիոնալի սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը,
3. կկարողանա վերլուծել և ամբողջական պատկերացում կազմել արդի քաղաքակրթական, քաղաքական-մշակութային և մարդաբանական պատկերացումների, տեխնածին քաղաքակրթության գլոբալ հիմնախնդիրների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փիլիսոփայության առարկան: **Թեմա 2՝** Կեցություն և մատերիա: **Թեմա 3՝** Դիալեկտիկա: **Թեմա 4՝** Բնություն: **Թեմա 5՝** Մարդ և պրակտիկա: **Թեմա 6՝** Գիտակցություն և ճանաչողություն: **Թեմա 7՝** Գիտություն: **Թեմա 8՝** Հասարակություն: **Թեմա 9՝** Մշակույթ: Անձ: Ապագա:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց:

0301/B55. «ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-1(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք
Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ուսանողին ծանոթացնել հայոց պատմության հին շրջանի և միջնադարի պատմությանը, հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրությանը և սեր առաջացնել մեր ժողովրդի բազմադարյան պատմության և նրա հերոսական անցյալի նկատմամբ՝ շեշտը դնելով հայոց պետականության պատմության ըստ ամենայնի լուսաբանման վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը,

1. ծանոթ կլինի հայոց հին ու միջնադարյան պատմությանը,

2. կկարողանա քննադատական վերաբերմունք հանդես բերել հայոց պատմության հին ու միջին շրջանի կարևորագույն իրադարձություններին,
3. յուրացրած կլինի հայոց պետականությունների պատմությունը:

Բովանդակությունը.

Ներածություն. Հայկական բնաշխարհը: Վարչական բաժանումները: **Թեմա 1՝** Հայաստանը հնագույն շրջանում: **Թեմա 2՝** Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը (Ք.ա. IX-VIդդ.): Համահայկական պետության ստեղծումը (Երվանդունիների թագավորությունը): Մեծ Հայքի պետության վերելքը (Արտաշեսյանների թագավորությունը): Արշակունիների թագավորությունը (I-Vդդ.): **Թեմա 3՝** Հայաստանը վաղ միջնադարում: **Թեմա 4՝** Հայաստանը զարգացած միջնադարում: **Թեմա 5՝** Հայաստանը ուշ միջնադարում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0301/B56. «ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-2(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ուսանողին մատուցել հայոց պատմության նոր և նորագույն շրջանը: Դասավանդման ընթացքում շեշտը դրվում է ազգային-ազատագրական շարժումների և Հայաստանի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ հանրապետությունների պատմության վերլուծության վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի հայ ժողովրդի նոր և նորագույն պատմությանը,
2. կկարողանա վերլուծել հայ ազգային-ազատագրական շարժման կարևորագույն իրադարձությունները, Հայաստանի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ հանրապետությունների պատմությանը և դասեր քաղել անցյալի սխալներից,
3. կկարողանա գիտելիքները լայնորեն օգտագործել իր աշխատանքային, հատկապես կրթական գործընթացներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ ազատագրական շարժումները 17-18-րդ դդ.: Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին: **Թեմա 2՝** Հայկական հարցի ծագումը և բովանդակությունը: Հայ ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը (1870-ական թթ. - 20-րդ դ. սկիզբ): **Թեմա 3՝** Ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները: Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը: Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: **Թեմա 4՝** Արևմտահայության Մեծ եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը: **Թեմա 5՝** 1917թ. փետրվարյան հեղափոխությունը և Հայաստանը: 1917թ հոկտեմբերյան հեղափոխությունը և Հա-

յաստանը: **Թեմա 6՝** Հայաստանի առաջին հանրապետությունը (1918 -1920 թթ.): **Թեմա 7՝** Խորհրդային Հայաստանը (1920-1991 թթ.): **Թեմա 8՝** Հայաստանի երրորդ հանրապետությունը (1991-2000 թթ.): **Թեմա 9՝** Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետությունը:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 7, 7, 6 միավոր արժեքով:

3. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

3.1. Պարտադիր դասընթացներ

0001/В05. «ՔԱՂԱՔԱՅԻՄԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (0 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել արտակարգ իրավիճակներում (*երկրաշարժ, ջրհեղեղ, հրդեհներ, արտադրական և տրանսպորտային վթարներ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահանում և այլն*) և պատերազմական պայմաններում պաշտպանվելու ձևերին և մեթոդներին, նաև փրկարարական աշխատանքների ծավալներին, բովանդակությանը և կատարմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ստեղծված արտակարգ իրավիճակներում և պատերազմական պայմաններում ժամանակին և ճիշտ պաշտպանվելու ձևերն ու մեթոդները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: **Թեմա 2՝** Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: **Թեմա 3՝** Բնակչության գործողությունները ահաբեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: **Թեմա 4՝** Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: **Թեմա 5՝** Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: **Թեմա 6՝** Արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 7՝** Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը ընթանում է բանավոր՝ հարցատոմսերով: Հարցատոմսը ներառում է երեք հարց՝ երկուսը տեսական, մեկը գործնական:

4. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

4.1. «Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

0401/B01. «ԳԾԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Գծանկարչության նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել մատիտանկարի հնարավորություններին, նրա մոտ ձևավորել տարածական մտածելակերպ: Ուսումնասիրել մարդու գլխի առանձին մանրամասեր:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա մատիտանկարի հնարավորություններին, հարթ մակերեսի վրա ծավալներ ստանալու եռաչափ հնարքներին,
2. կուսումնասիրի մարդու գլխի առանձին մանրամասերը, համաչափությունները

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ գիպսե երկրաչափական մարմիններով, կտորի ծալքերով: **Թեմա 2՝** Նկարել նատյուրմորտ գիպսե զարդանախշով, մրգով: **Թեմա 3՝** Նկարել գիպսե բերան: **Թեմա 4՝** Նկարել գիպսե աչք: **Թեմա 5՝** Նկարել գիպսե քիթ: **Թեմա 6՝** Նկարել գիպսե ականջ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B08. «ԳՈՒՆԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել օգտվել գույնի, գծի, կոմպոզիցիայի, ռիթմի, լույսի ու ստվերի ընձեռած հնարավորություններից՝ հարթության վրա իրականությունը վերակենդանացնելու, ծավալի ու տարածության պատրանք ստեղծելու համար: Սովորեցնել աշխատել ջրաներկով՝ գույնե-

րի թափանցիկ հաջորդական շերտերի միջոցով տաք ու սառը գունային արտահայտիչ կոլորիտ ստանալու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գեղանկարչության հիմնական պայմանները,
2. կկարողանա կատարել ճիշտ կառուցում,
3. կկարողանա առարկաներին տալ ճիշտ գունային լուծումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ երկու կավե սափորներով (մեկը՝ ջնարակած), բանջարեղենով, մրգերով, կտորի ծալքերով (գրիգալ, Ա2, գուաշ, ջրաներկ):

Թեմա 2՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ հակադարձ գույներ (տաք և սառը) ունեցող կտորների ծալքերով, սափորով, խնձորով, դեղձով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ):

Թեմա 3՝ Նկարել նատյուրմորտ կարմիր կտորով, նոներով, ջնարակված սափորով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ):

Թեմա 4՝ Նկարել նատյուրմորտ կարպետով, ծղոտե ավիսեով, ցորենով, չորացրած բույսերով (շագանակագույն կոլորիտ), (Ա2, գուաշ, ջրաներկ):

Թեմա 5՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ ապակե շշերով, սոխով, մետաղյա կաթսայով (գրիգալ, Ա2, գուաշ, ջրաներկ):

Թեմա 6՝ Նկարել նատյուրմորտ տաք և սառը գույների կտորներով, կավե, գիպսե առարկաներով, մրգերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0402/B01. «ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Պատրաստել կիրառական արվեստի նկարիչ-մասնագետներ, որոնք կարող են արագ և նպատակասլաց կատարել գեղարվեստական բարձր մակարդակի գորգի, կարպետի, գորելենի էսքիզներ: Հատուկ ուշադրություն դարձնել գեղագիտական, գեղարվեստական գիտելիքների ուսուցմանը և կոմպոզիցիոն ձևաստեղծմանը՝ մակերեսի վրա ստեղծելով ռիթմիկա, շարժում, դասավորություն, հավասարակշռություն, չհավասարակշռած հավասարակշռություն, գունա-զձային ռիթմիկաներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի կոմպոզիցիոն ձևաստեղծման հնարքներին,
2. կհասկանա գույնի երևույթը,
3. կկարողանա ստեղծել տարբեր տեսակի ռապպորտներ և դրանք օգտագործել հիմնական էսքիզներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ծանոթություն առարկայի, նրա նպատակների ու խնդիրների, ինչպես նաև տեխնիկական միջոցների հետ: **Թեմա 2՝** Ռիթմիկա, շարժում, հավասարակշռություն, չհավասարակշռված հավասարակշռություն: Ստեղծել դասավորություններ պարզ երկրաչափական պատկերների (եռանկյուն, քառակուսի, շրջան), գծերի միջոցով: **Թեմա 3՝** Գույն: Գունային հարաբերություններ: Կոլորիտ: Կոնտրաստ: Ստեղծել դասավորություններ գունային ծավալների, գունային կոնտրաստների և տոնային անցումների միջոցով: **Թեմա 4՝** Ռապպորտ: Ռապպորտի տեսակները: Ստեղծել կրկնվող էլեմենտով կարպետների էսքիզներ: **Թեմա 5՝** Ստեղծել երկրաչափական, բուսական և կենդանական էլեմենտներով ֆրիզներ՝ օգտագործելով մանրանկարչությունից, գորգարվեստից մեզ հասած եզրագոտիների զարդամոտիվները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ և կերամիկա

Նպատակը.

Պատրաստել կիրառական արվեստի նկարիչ-մասնագետներ, որոնք կարող են արագ և նպատակասլաց կատարել կենցաղում օգտագործվող փայտե իրերի գեղարվեստական բարձր մակարդակի էսքիզներ: Ցուցաբերել հոգատար վերաբերմունք ազգային-մշակութային ժառանգության նկատմամբ և դրանց հիմքի վրա հասնել ժամանակակից խնդիրների և պահանջների մեկնությանն ու կատարմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի կոմպոզիցիոն ձևաստեղծման հնարքներին,
2. կկարողանա պարզ զարդանախշերի համադրությամբ ճաշակով ձևավորել հարթությունը,
3. կկարողանա նախագծել կենցաղում օգտագործելի իրեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել խոհանոցային պարագաներ (տախտակներ՝ տարբեր մթերքների համար) երկրաչափական և բուսական զարդանախշերով: **Թեմա 2՝** Նախագծել սափոր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B08. «ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել կարպետի տեխնիկան՝ հինել, գործել մեկ կամ երկու զարդանախշ՝ պարզ էլեմենտներ հին հայկական օրինակներից:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա օգտվել կարպետի դազգահից, կարպետի հաշվարկային էսքիզից, սխեմաներից,
2. կկարողանա գործել տարբեր զարդանախշեր, կարպետի տեխնիկայով և գունային համադրությամբ և հակադրությամբ ֆոնի հետ,
3. կկարողանա ինքնուրույն պարապմունքների ժամանակ գործել հեյլունային ծածկոցների դրվագներ՝ մեկ կամ երկու զարդանախշով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գործել կարպետ՝ երկու կրկնվող զարդանախշով: ***Թեմա 2՝*** Գործել հեյլունային ծածկոցների դրվագներ՝ մեկ կամ երկու զարդանախշով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել փորագրության տեխնիկային, տարբեր գործիքների և հաստոցների հետ աշխատելու հնարավորություններին, անվտանգության կանոններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա փորագրության ձևերին և տեխնիկային,
2. կկարողանա փորագրել երկրաչափական էլեմենտներ :

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փայտի փորագրության հիմնական ձևերի ուսուցանում: ***Թեմա 2՝*** Բուսական զարդանախշերով եզրագոտիներով և վարդյակներով խոհանոցային տախտակների փորագրում:

Կերամիկա

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել խեցեգործության՝ որպես դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ճյուղի, մշակութային երևույթի, ինչ-

պես նաև խեցեգործական իրերի պատրաստման ասպարեզում անհրաժեշտ գիտելիքներին և հմտություններին՝ խեցեգործական իրերի պատրաստման ասպարեզում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա և կկարողանա կալվից պատրաստել կենցաղայի իրեր՝ շերտերով բարձրացման եղանակով:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Սափոր շերտերով բարձրանալու եղանակով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B15. «ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»-1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մետաղների ֆիզիկական, մեխանիկական և տեխնոլոգիական հատկություններին, նրանց համաձուլվածքների ստացման տեխնոլոգիային, մշակման եղանակներին և օգտագործման բնագավառներին, կոռոզիայի դեմ պայքարի տեխնոլոգիական մեթոդներին, սովորեցնել ուսանողներին իրենց աշխատանքների համար ընտրել համապատասխան նյութեր:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա մետաղների ֆիզիկական, մեխանիկական, տեխնոլոգիական հատկություններին,
2. կհասկանա կոռոզիայի երևույթը և կծանոթանա նրա դեմ պայքարի միջոցներին,
3. կծանոթանա մետաղների համաձուլվածքներին, նրանց հատկություններին և կիրառման բնագավառին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նյութերի տեխնոլոգիա առարկան և նրա նշանակությունը: Մե-

տաղների և նրանց համաձուլվածքների օգտագործումը դեկորատիվ արվեստում: **Թեմա 2՝** Մետաղների ֆիզիկական հատկությունները (գույն, փայլ, խտություն, կարծրություն, էլեկտրական և մագնիսական հատկությունները): **Թեմա 3՝** Մետաղների մեխանիկական հատկությունները (ամրություն, առաձգականություն, պլաստիկություն, դիմացկունություն): **Թեմա 4՝** Մետաղների տեխնոլոգիական հատկությունները (հեղուկահոսություն, ձուլման կծկում, կռելիություն, եռակցու-

թյուն, մշակելիություն): **Թեմա 5՝** Մետաղների և մետաղյա գեղարվեստական իրերի կոռոզիան, կոռոզիայի էությունը և տեսակները, կոռոզիայի դեմ պայքարի տեխնոլոգիական մեթոդները: **Թեմա 6՝** Մետաղների ջերմային մշակում (շիկացում, նորմալացում, միսում, միամեղմում): **Թեմա 7՝** Մետաղների ջերմաքիմիական մշակում (ցեմենտացում, ազոտացում, ցիանացում, ալյումինավորում, սիլիկավորում): **Թեմա 8՝** Սև մետաղներ: Երկաթի ստացման տեխնոլոգիան: **Թեմա 9՝** Երկաթի համաձուլվածքների (հալույթների) ստացումը: **Թեմա 10՝** Երկաթ-ածխածնային համաձուլվածք: **Թեմա 11՝** Ածխածնային պողպատներ, նրանց տեսակները և կիրառությունը: **Թեմա 12՝** Չուգունի ստացումը, նրա տեսակները (քրոմային, ալյումինային, բարձրմանգանային, քրոմնիկելային, գորշ, տիտանային, պղնձային, բարձրսիլիցիումային): **Թեմա 13՝** Լեգիրացված պողպատ, նրա տեսակները (կոնստրուկտորական և գործիքային պողպատներ): **Թեմա 14՝** Ֆերրոհալույթներ, նրանց տեսակները և կիրառությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2,25 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2,25 է:

0402/B09. «ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է տիրապետել կարպետի հաշվարկային սխեմային: Գործել հայկական այբուբենի տառերը՝ որոշակի ոճավորված: Կարողանալ ցանկացած պարզագույն նկար ոճավորել և սխեմատիկ դարձնել:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա սխեմայի վրա ձևավորել հայկական տառատեսակներից մեկը,
2. կկարողանա տառազարդը գործել բուսական օրնամենտով և թռչնազարդով՝ գունային համադրությամբ ֆոնի և եզրագոտու հետ,
3. կկարողանա գործել հայկական ասեղնագործության հիմնական կարատեսակներից՝ մեկ անձեռոցիկ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գործել ոճավորված տառատեսակ կարպետի տեխնիկայով: **Թեմա 2՝** Գործել մեկ ասեղնագործ անձեռոցիկ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել փայտանյութի տեքստուրայից և ֆակտուրայից ելնելով, կատարել նյութի ճիշտ ընտրություն՝ պարզ կառուցվածքով և կոմպոզիցիայիով իր պատրաստելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա կոնկրետ առարկա պատրաստելու համար ճիշտ ընտրել նյութը,
2. կծանոթանա փայտի տեքստուրային և ֆակտուրային:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փորագրել բարդ զարդանախշերով խոհանոցային պարագաներ /գդալներ, շերեփներ և այլն/: **Թեմա 2՝** Փորագրել դեկորատիվ առարկաներ:

Կերամիկա

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել խեցեգործական իրերի կիրառությունից ելնելով կատարել նյութի ճիշտ ընտրություն՝ պարզ կառուցվածքով և կոմպոզիցիայիով իր պատրաստելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

3. կկարողանա կոնկրետ առարկա պատրաստելու համար ճիշտ ընտրել նյութը,
4. կծանոթանա կավանյութի հետ աշխատելու մեթոդներին և տեխնիկական միջոցներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սկուտեղ հայկական զարդանախշերով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0401/B02. «ԳԾԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթանալ մարդու զանգին և անատոմիական գլխին՝ մկանային համակարգի վերլուծական մոտեցմամբ, ուսումնասիրել նրա կառուցվածքը և համաչափությունները, ինչպես նաև մարդու մարմնի վերջույթների կառուցվածքը, ոսկրաբանությունը, տարբեր շարժումների ժամանակ՝ մրկանների պլաստիկան:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա մարդու գլխի ոսկրաբանությանը,
2. կկարողանա վերլուծական մոտեցմամբ ուսումնասիրել գանգը, Դյուրերի երկրաչափական և անատոմիական գլուխները,
3. կուսումնասիրի մարդու մարմնի վերջույթները, կծանոթանա ձեռքի, ոտքի պլաստիկաներին

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել մարդկային գանգ գիպսե գնդի և կտորի համադրությամբ:

Թեմա 2՝ Նկարել տաշվածքով գիպսե գլուխ: **Թեմա 3՝** Նկարել մարդու գիպսե անատոմիական գլուխ: **Թեմա 4՝** Նկարել գիպսե գլուխ (Հերա, Վեներա): **Թեմա 5՝** Նկարել մարդու մարմնի գիպսե մանրամաս (գիպսե ձեռք, ոտք):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B09. «ԳՈՒՆԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսանողներին սովորեցնել կոմպոզիցիան ճիշտ տեղադրել թղթի հարթության մեջ, զգալ նյութը, առարկաների՝ մեկը մյուսի վրա ունեցած փոխազդեցության խնդիրների վերարտադրությունը: Սովորեցնել աշխատել ջրաներկով ու գուաշով և դրանց խառնուրդներով ստանալ գունային անհրաժեշտ գամմա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա մի քանի առարկաներից բաղկացած նատյուրմորտի ճիշտ կառուցման ձևերին,
2. կիմանա ջրաներկի և գուաշի տեխնիկայի առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա ճիշտ ընտրություն կատարել գունային գամմայի անսահմանության մեջ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ գիպսե երկրաչափական մարմնով, երաժշտական գործիքով, կտորի ծալքով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ): **Թեմա 2՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ կարպետով, նոներով, չոր բույսերով, կենցաղային, մետաղյա ու կավե առարկաներով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ): **Թեմա 3՝** Նկարել նատյուրմորտ տարբեր նյութերից պատրաստված առարկաներով, ինչպես նաև ապակյա անո-

թով կտորների համադրությամբ: (Ա2, գուաշ, ջրաներկ): **Թեմա 4**՝ Նկարել նատյուրմորտ մեծ ծավալ ունեցող կենցաղային իրերով (մետաղյա, փայտե, կավե), (Ա2, գուաշ, ջրաներկ): **Թեմա 5**՝ Նկարել կարճատև նատյուրմորտ՝ սենյակային բույսերով կամ աշնանային ծաղիկներով (լուսավոր), (Ա2, գուաշ, ջրաներկ): **Թեմա 6**՝ Կատարել կոմպոզիցիոն աշխատանք, (Ա2, գուաշ, ջրաներկ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0402/B16. «ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵՆՆՈԼՈԳԻԱ»-2 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ազնիվ և գունավոր մետաղների տեսակներին և հատկություններին, հանքանյութերից նրանց ստացման տեխնոլոգիային, նրանց օգտագործման բնագավառներին, սովորեցնել ուսանողներին իրենց աշխատանքների համար ընտրել համապատասխան նյութեր:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ազնիվ մետաղների ստացման տեխնոլոգիան,
2. կիմանա գունավոր մետաղների ստացման տեխնոլոգիան,
3. կկարողանա ազնիվ և գունավոր մետաղները կիրառել իր աշխատանքներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ազնիվ մետաղներ: Պալլադիումի ստացման տեխնոլոգիան: Պալլադիումի անալիտիկ որոշումը, օգտագործման բնագավառները: **Թեմա 2**՝ Պլատինի ստացման տեխնոլոգիան, նրա կիրառությունը գեղարվեստական գործերում: Պլատինի անալիտիկ հայտնաբերումը: **Թեմա 3**՝ Ոսկու ստացման տեխնոլոգիան: Ոսկու անալիտիկ որոշումը, քանակական ստացումը՝ խառնուրդներից և համաձուլվածքներից վերականգնման եղանակով: Ոսկու կիրառության բնագավառները: **Թեմա 4**՝ Արծաթի մաքրումը հալույթներից, լաբորատոր-նկարչական մնացորդներից: Արծաթի օգտագործման բնագավառները: Արծաթապատում: **Թեմա 5**՝ Գունավոր մետաղների ստացման տեխնոլոգիան: Պղնձի ստացումը հանքանյութից: Պղնձի համաձուլվածքները, լեգիրացում: Լատունի ստացումը, տեսակները և կիրառությունը: Բրոնզի ստացումը, տեսակները և օգտագործման բնագավառները: **Թեմա 6**՝ Պղինձ-նիկելային համաձուլվածքների ստա-

ցումը, նրանց տեսակները և կիրառությունը գեղարվեստական գործերում: **Թեմա 7՝** Այլումիների ստացումը հանքանյութերից, նրա քիմիական հատկությունները և կիրառությունը: **Թեմա 8՝** Յինկի ստացման տեխնոլոգիան, նրա հատկությունները, օգտագործման բնագավառները: **Թեմա 9՝** Նիկելի ստացումն իր աղերից և խառնուրդներից: Նրա կիրառությունը գեղարվեստական գործերի պատրաստման ասպարեզում: Նիկելապատում: **Թեմա 10՝** Անագի ստացման տեխնոլոգիան: Անագապատումը գեղարվեստական գործերում: Անագի կիրառման բնագավառները: **Թեմա 11՝** Քրոմի ստացումը խառնուրդներից: Քրոմապատումը գեղարվեստական գործերում: Քրոմի օգտագործման բնագավառները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2,25 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2,25 է:

0402/B25. «ԿՈՆՍՏՐՈՒԿՏԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԳԾԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց, եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Կոնստրուկտավորում և տեխնիկական գծագրություն առարկայի առաջին մակարդակի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել «Կոմպոզիցիա» և «Աշխատանք նյութի վրա» առարկաների համար էսքիզներ և նախագծեր կազմելու հիմունքներին, նրա մոտ ձևավորել տարածական մտածելակերպ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա էսքիզավորման և կոնստրուկտավորման գործընթացներին՝ արտահայտված գծերով և գույներով,
2. կիմանա գեղարվեստական իրերի էսքիզավորման և նախագծման ձևերին և հնարքներին,
3. կիմանա մանրամասների պատկերման և իրար հետ միացնելու, հանգույցների պատկերման տարբեր միջոցներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գծավոր և պտտման մարմինների միջոցով մոդելավորվող համալրված գեղարվեստական իրերի և առարկաների համալիր գծագրերի, փովածքների կազմավորում և քստնոմետրիայի կառուցում: **Թեմա 2՝** Էսքիզավորման և կոնստրուկտավորման առանձնահատկությունները: Ճիշտ չափային հարաբերություններով կազմած մարմինների կառուցում: Չափային շղթա: **Թեմա 3՝** Փայտե և կերամիկական իրերի նախագծերի կազմում: **Թեմա 4՝** Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի նմուշների գծագրերի չափադրում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը՝ գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր արժեքով:

Ստուգման ձևերն են .

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 2,25 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 2,25 է:

**0402/B25. «ԿՈՆՍՏՐՈՒԿՏԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԳԾԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ»-2
(2 կրեդիտ)**

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Կոնստրուկտավորում և տեխնիկական գծագրություն առարկայի երկրորդ մակարդակի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել բնության ձևերը և մեզ շրջապատող առարկաներն ընկալել կազմածո երկրաչափական տարրական մարմինների /հասվածակողմ, բուրգ, գլան, կոն, գունդ, թոր և այլն/ ձևով, բուսական, կենդանական աշխարհն ու մարդկանց ուսումնասիրել խորությամբ և գեղեցկությամբ՝ վերլուծել ողջ բազմազանությամբ: Ուսուցանել կոմպոզիցիաներ ստեղծելիս բուսական, կենդանական, երկրաչափական զարդանախշերը և խորհրդանիշերը ճիշտ և տեղին օգտագործել կիրառական – դեկորատիվ արվեստում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ձևակազմավորել էսքիզ, նախագծային պլանշետ, գծագիր, տեխնիկական նկար, չափադրել, կատարել գրառումներ ինչպես գծագրական, այնպես էլ՝ գեղանկարչական գրատեսակներով.
2. ձեռք կբերի կարողություններ խեցեգործական իրերի, կահույքի և նրա խըմբավորումների համար նոր ռճավորումներ ստեղծելու ուղղությամբ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծային պլանշետի կազմում: Կահույքի և նրա խմբավորումների տեսքերի համալիր գծագրերի, անհրաժեշտ հատույթների և կտրվածքների, նրանց առանձին մանրամասերի միացումների կառուցում:***Թեմա 2՝*** Հանգույցների մասնատում, միացումների պարզաբանում՝ մեծ մասշտաբով առանձին պատկերելու միջոցով: Կահույքի խմբավորումների նախագծում: ***Թեմա 3՝*** Գեղարվեստական իրերի խմբային նախագծում: Նրանց ցուցադրությունների ռճավորում: ***Թեմա 4՝*** Կոնստրուկտավորման հնարավորությունների ներդրում կերպարվեստի ստեղծագործական աշխատանքներում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույնը արժեքով: Միավորների քայլը 1 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը՝ 2,5 է:

0402/B02. «ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-2(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Ցուցաբերել հոգատար վերաբերմունք ազգային-մշակութային ժառանգությանը և դրանց հիմքի վրա հասնել ժամանակակից խնդիրների ու պահանջների մեկնությանը և կատարմանը: Սովորեցնել պարզագույն խնդիրներից ստանալ համեմատաբար բարդ կոմպոզիցիաների գրաֆիկական և գունային լուծումներ: Մի շարք կոմպոզիցիոն վարժություններ կատարելով՝ ուսանողն իմանա տարբեր տեխնիկաներով ու նյութերով աշխատելու հնարքները և կատարել կոլաժներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա հարթության վրա ստեղծել գունա-գծային ռիթմիկա, գունա-գծային շարժում, չհավասարակշռված հավասարակշռություն,
2. կկարողանա զարդանախշերի քիչ քանակությամբ ստեղծել իմաստալից և բարձրաճաշակ գործեր,
3. կկարողանա ստեղծել ներդաշնակ միջնազարդեր և եզրագոտիներ,
4. կկարողանա քիչ միջոցներով հասնել մեծ արտահայտչականության:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ստեղծել դեկորատիվ նախնություններ: **Թեմա 2՝** Ստեղծել պարզ, դեկորատիվ զարդամոտիվներով կազմված կոմպոզիցիա-կարպետ: **Թեմա 3՝** Կատարել կարպետի, գորգի թեմատիկ էսքիզներ երկրաչափական զարդամոտիվների օգտագործմամբ, պահպանելով ռապպորտի ռիթմիկ շարժման կանոնները: **Թեմա 4՝** Կենդանիների, թռչունների և մարդկային ֆիգուրների ոճավորում և կոմպոզիցիոն պատկերի կառուցում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ և կերամիկա

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել զարդանախշերի իմաստաբանությանն ու ծագումնաբանությանը, կոմպոզիցիոն ձևատեղծման հնարքներին՝ կենցաղում օգտագործվող փայտե իրերը խորհրդանշական զարդանախշերով զարդարելու համար: Սովորեցնել պարզ զարդանախշերը գեղարվեստական բարձր ճաշակով համադրել իրար հետ, ճիշտ մասնատել դետալներն ու կատարել տեխնիկական հաշվարկները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա նախագծել կենցաղում օգտագործելի իրեր,
2. կկարողանա կատարել դետալների մասնատում և տեխնիկական հաշվարկներ,
3. կկատարի բուսական զարդանախշերով հարուստ թեմատիկ էսքիզ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել հայկական ավանդական բուսական զարդամոտիվներով դեկորատիվ ծաղկաման: Գծել երկու պրոյեկցիաները և աքսիոնոմետրիան:

Թեմա 2՝ Նախագծել տարբեր չափերի բուսական զարդանախշերով սկուտեղ: Գծել երկու պրոյեկցիաները և աքսիոնոմետրիան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Մտուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0401/B03. «ԳՄԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ»-3 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել մարդու գլխի կառուցվածքը, համասնությունները: Անհրաժեշտ է զարգացնել տարածական ընկալում, տարբերակել լուսաստվերի առանձնահատկությունները՝ ընկնող և սեփական ստրվերներ, փայլ, արտացոլում և այլն: Ուսումնասիրի մարդու իրանի կառուցվածքը: Նկարել գիպսե տորս՝ ըմբռնելու համար մարդու իրանի համաչափությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ուսումնասիրել լուսաստվերի առանձնահատկությունները,
2. կկարողանա ձեռք բերել գծի, տոնի արագ ընկալման ունակություն և տարածական մտածելակերպ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել գիպսե գլուխ շարժումով (ստրուկի գլուխ, Հերմես): **Թեմա 2՝** Նկարել գիպսե գլուխ (Վեներա, Անահիտ): **Թեմա 3՝** Նկարել գիպսե դիմակ (Արիստոտել, Լաուկոոն): **Թեմա 4՝** Նկարել գիպսե տորս: **Թեմա 5՝** Նկարել մարդու գիպսե իրան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B10. «ԳՈՒՆԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ»-3 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է կատարելագործել գուաշով աշխատելու տեխնիկան՝ անհրաժեշտ համադիր, հակադիր գունային կոլորիտներ ստանալու համար: Ուսանողների մոտ ձևավորել ուրույն և կազմակերպված վերաբերմունք բնության երևույթների վերաբերյալ, կոմպոզիցիայի ծավալային և տարածական խնդիրների հանդեպ՝ վերլուծական մոտեցում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա հասնել վրձնահարվածների վարպետության,
2. կհասկանա գունային համադրությունների համատեղելիության խնդիրները,
3. կկարողանա ստեղծել սեփական ոճ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ մրգերով, սկուտեղով, սափորով, դդումով, սեխով կամ ձմերուկով (լուսավոր, նարնջագույն, դեղին ֆոնի վրա), (Ա2, գուաշ, ջրաներկ): ***Թեմա 2՝*** Նկարել նատյուրմորտ՝ սենյակային բույսերով, մրգերով, սպիտակ կտորի ծալքերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ): ***Թեմա 3՝*** Նկարել կարճատև նատյուրմորտ՝ ծաղկեփնջով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ): ***Թեմա 4՝*** Նկարել նատյուրմորտ՝ գիպսե զարդանախշով, մուգ կտորի ծալքերով, նարնջով, լիմոնով, սափորով, սկուտեղով կամ ափսեով, փայտե գդալով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ): ***Թեմա 5՝*** Նկարել նատյուրմորտ՝ մեղմ գունային երանգներով (միջավայրը՝ փակ), (Ա2, գուաշ, ջրաներկ): ***Թեմա 6՝*** Կատարել կոմպոզիցիոն աշխատանք(Ա2, գուաշ, ջրաներկ, պաստել):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B15. «ՔԱՆԴԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել ստեղծել ծավալների շոշափելի ու իրականակերպ դրսևորումներ, որոնք դիտողին հնարավորություն կտան պատկերներն ընկալել տարբեր դիտակետերից: Սովորեցնել մարդու գլխի, վերջույթների անատոմիական կառուցվածքը և ծանոթացնել կավի ծեփվածքի հետ աշխատելու նրբություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կուսումնասիրի գլխի առանձին մանրամասերը,
2. կծանոթանա հարթաքանդակի, խորաքանդակի և բարձրաքանդակի առանձնահատկություններին,
3. կգարգացնի ստեղծագործական մտածելակերպը՝ օգտագործելով հիշողությունը, երևակայությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դեմքի մասերի պատճենաքանդակ՝ «Դավիթ» (աչք, քիթ, շուրթեր, ականջ): **Թեմա 2՝** Ազատ ընտրությամբ բոլորաքանդակ՝ հանրահայտ կերպարներ (ղիմակներ, 3/4 հարթաքանդակային կերպարներ): **Թեմա 3՝** Ստեղծագործական աշխատանքներ :

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B03. «ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-3 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել հասկանալ և գիտակցել գորգադաշտը երիզող գոտիների, նրանցում կիրառվող զարդամոտիվների նշանակությունը՝ գորգի գոտիներ ստեղծելու համար: Սովորեցնել ոչ համաչափ և համաչափ կոմպոզիցիաներում, հայտնի խորհրդանշական զարդամոտիվներ կիրառելով, բացահայտել մտահղացման ասոցիատիվ տպավորություն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գորգադաշտը երիզող գոտիների նշանակությունը, նրանցում օգտագործված զարդամոտիվների կիրառությունը,
2. կկարողանա ստեղծել գունային ռիթմիկայով տրամադրություն, զգացողություն՝ պահպանելով կոմպոզիցիայի կառուցման բոլոր հնարքները,
3. կկարողանա ուսումնասիրել կիրառական արվեստում գոյություն ունեցող նմուշները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ստեղծել երկրաչափական, բուսական և կենդանական էլեմենտներով գորգի գոտիներ՝ օգտագործելով գորգարվեստից մեզ հասած եզրագոտիների զարդամոտիվները: **Թեմա 2՝** Ստեղծել խորհրդանշական էլեմենտներով կոմպոզիցիաներ (կարպետ, գոբելեն): **Թեմա 3՝** Ստեղծել կոմպոզիցիաներ սփռոցների, ծածկոցների, բարձիկների, սրբիչների համար՝ օգտագործելով ազգային ժառանգության նմուշներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ , կերամիկա

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել նախագծել կտրվածքով և աքսիոնոմետրիայով առարկաներ, ստեղծել զարդանախշային կոմպոզիցիաներ՝ հաշվի առնելով առարկայի համաչափություններն ու օգտագործման բնագավառը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա նախագծվող առարկայի և զարդանախշերի համաչափությունները,
2. կկարողանա կտրվածքով աքսիոնոմետրիային տալ գունային լուծում,
3. կիմանա նախագծվող առարկաների չափադրման տեխնիկան:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել բուսական ոճավորումներով դեկորատիվ մրգաման: Գծել երկու պրոյեկցիաները և աքսիոնոմետրիան: ***Թեմա 2՝*** Նախագծել գեղարվեստական ծաղկաման: Գծել երկու պրոյեկցիաները և աքսիոնոմետրիան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B10. «ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-3 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել կարպետի տեխնիկայի առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա իր ստեղծած էսքիզներն իրականացնել,
2. կիմանա կարպետի տեխնիկայի առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա կարպետներից պատրաստել կենցաղում օգտագործվող իրեր (ուսապարկ, պայուսակ, գոտի, Բարձիկ, գլխարկ և այլն):

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հենքի նախապատրաստում: ***Թեմա 2՝*** Գործել կարպետ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել կոր մակերեսի վրա փորագրել բուսական և կենդանական բարդ զարդանախշեր՝ պահպանելով էսքիզներում նախատեսված համաչափություններն ու պլաստիկան:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա փայտամշակման հաստոցների աշխատանքի անվտանգության տեխնիկային,
2. կկարողանա աշխատել խառատային հաստոցի վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փորագրել բուսական զարդանախշերով դեկորատիվ մոմակալ:

Թեմա 2՝ Փորագրել գինու սպասքի համար դեկորատիվ սկուտեղ:

Կերամիկա

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դեկորատիվ ծաղկաման՝ շերտերով բարձրանալու եղանակով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն՝ առավելագույնը 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B17. «ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»-3 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել բնական և արհեստական թելերի տեսակներին և հատկություններին, դրանց ստացման եղանակներին, օգտագործման բնագավառներին, սովորեցնել ուսանողներին իրենց աշխատանքների համար ընտրել համապատասխան նյութեր:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա բնական և արհեստական թելերի տեսակներին,
2. կծանոթանա սինթետիկ թելերի ստացման պրոցեսին,
3. կկարողանա իր աշխատանքների համար ընտրել համապատասխան որակի թելեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թելերի ստացման տեխնոլոգիան: Բնական թելեր, նրանց տեսակները և ստացման եղանակները: **Թեմա 2՝** Արհեստական թելեր, ստացման եղանակները և կիրառությունը: **Թեմա 3՝** Սինթետիկ թելեր, նրանց տեսակները և ստացման եղանակները: Պոլիամիդային թելեր, նրանց տեսակները, ստացման եղանակները և կիրառությունը: **Թեմա 4՝** Պոլիհեքսամեթիլեն ադիպամիդային թելեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 5՝** Պոլի-էնանտոամիդային թելեր: **Թեմա 6՝** Պոլի-Տ-կապրոնաամիդային թելեր: **Թեմա 7՝** Պոլի-ունդեկանամիդային թելեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 8՝** Պոլիվինիլսպիրտային թելեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 9՝** Պոլիվինիլքլորիդային թելեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 10՝** Պոլիպրոպիլենային թելեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 11՝** Պոլիակրիլային թելեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գրավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0202/B25. «ՀՆԱԳՈՒՅՆ ԵՎ ՀԻՆ ՇՐՋԱՆԻ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել նախնադարյան արվեստին, Հին Եգիպտոսի, Միջագետքի, Իրանի, Հին Հռոմի և Հունաստանի մշակույթների պատմության, կրոնա-դիցաբանության, արվեստի առաջացման, զարգացման օրինաչափությունների հետ: Իլյուստրատիվ նյութի և տեսաֆիլմերի հիման վրա ներկայացնել հին քաղաքակրթությունների ճարտարապետությունը, քանդակագործությունը և գեղանկարչությունը: Ձևավորել հուշարձանների գիտական վերլուծությունների մասին պատկերացում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կճանաչի հին աշխարհի արվեստի կարևոր հուշարձանները,
3. կկարողանա ծանոթանալ համաշխարհային հռչակ վայելող արվեստի ստեղծագործություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: Նախնադարյան արվեստ: **Թեմա 2**՝ Հին Եգիպտոսի արվեստը: **Թեմա 3**՝ Միջագետքի արվեստը: **Թեմա 4**՝ Աքեմենյան Իրանի արվեստը: **Թեմա 5**՝ Էգեյան արվեստը: **Թեմա 6**՝ Հին Հունաստանի արվեստը. ա/ Հոմերոսյան շրջան; բ/ Արիստոփանեսի շրջան; գ/ Դասական շրջան; դ/ Հելլենիզմ: **Թեմա 7**՝ Հին Հռոմի արվեստը. ա/ Հանրապետական շրջան; բ/ Գայսերական շրջան; գ/ Ուլիսիսի շրջան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններն անց են կացվում թեստերով, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 8 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 0,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գրավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3,3,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0401/Յ04. «ԳԾԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ»-4 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Հատուկ ուշադրություն դարձնել տարբեր դիրքերում գտնվող մարդու մարմնի պատկերումներին՝ առանձնակիորեն շեշտադրելով գլխի և իրանի, ձեռքերի և ոտքերի ներդաշնակ փոխհամաձայնեցվածությունը ընդհանուր շարժման մեջ: Դասական օրինակների տեխնիկական հնարքների հետևողական ուսումնասիրություն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա քննարկել կառուցման տեղադրման հարցերը,
2. կուսումնասիրի և կհամատեղի տարբեր նյութերով աշխատելու տեխնիկաները, ձեռք կբերի տարածական մտածելակերպ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել գիպսե գլուխ դետալների վերլուծական աշխատանքով (Սոկրատ, Մենեկա, Գատամելատ): **Թեմա 2**՝ Նկարել մարդու գիպսե իրան: **Թեմա 3**՝ Նկարել գիպսե իրան /տարբեր նյութերի ուսումնասիրում՝ պաստել, սանգինա, ածուխ, սեպիա, խառը տեխնիկա/: **Թեմա 4**՝ Նկարել դասական կոմպոզիցիոն նկարների ֆիգուրատիվ վերլուծական պատճենահանում (Լեոնարդո դա Վինչի «Անգիարիի ճակտամարտը», Միքելանջելո «Կաշիկի ճակտամարտը» Ռաֆայել Սանտի «Աթենական դպրոց»), A1 ֆորմատ: **Թեմա 5**՝ Նկարել դիմանկար՝ կարճատև ուսումնասիրությամբ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B11. «ԳՈՒՆԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ»-4 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսանողին սովորեցնել յուղաներկով աշխատելու տեխնիկան և ստատիկ ու դինամիկ կոմպոզիցիաներ պատկերելով՝ կատարել ինքնուրույն էտյուդներ: Ուսումնասիրել առարկաների գունավորման վրա լույսի ունեցած ազդեցությունը, ձևավորել անհատական մոտեցում՝ տարբեր արտահայտչականություն ստանալու համար, կատարել մեկ գույնի երանգներով (գրիզալ) առաջադրանքներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա գույները գեղեցիկ համադրել,
2. կկարողանա տիրապետել դասական արվեստի ավանդույթներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ կարպետով, ծղոտե ափսեով, մրգերով, գունեղ կտորի ծալքերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 2՝** Նկարել նատյուրմորտ գիպսե դիմակով, գեղարվեստական իրերով, մուգ կտորի ծալքերով (կապտամոխրագույն, տաք շագանակագույն, վարդակարմիր), (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 3՝** Նկարել կարճատև նատյուրմորտ՝ գիպսե դիմակներով, տարբեր գունային միջավայրերում (Ա2, Ա3, գուաշ, ջրաներկ): **Թեմա 4՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ մրգերով, թափանցիկ ապակե առարկաներով, կավե սափորով (լույսին հակառակ դիրքով), (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 5՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ մրգերով, ոսկեգույն ու մետաղական փայլ ունեցող ճենապակե իրերով, կապույտ կամ գմրուխտյա կտորի ծալքերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B16. «ՔՄՆԴԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)
Կիսամյակը՝ 4-րդ, հանրագումարային քննություն
Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մի շարք տեխնիկական հմտություններ, ստեղծագործաբար մտածելու ունակություն՝ տարածության մեջ ծավալներն ընկալելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կրերի ծավալի զգացողություն,
2. կիմանա խորաքանդակի և հարթաքանդակի սկզբունքները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կիսադեմի արտաքանդակում (Անահիտ): **Թեմա 2՝** Ստեղծագործական աշխատանք, բոլորաքանդակ: **Թեմա 3՝** Ստեղծագործական կոմպոզիցիոն աշխատանք:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B04. «ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-4 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)
Կիսամյակը՝ 4-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել էսքիզներում ճիշտ ոճավորել կենդանական և բուսական մոտիվները, կոնկրետ թեմայի ճիշտ դեկորատիվ մեկնաբանությունը: Սովորեցնել կոմպոզիցիաների տեխնիկական հաշվարկների կատարումը և տեխնիկական թղթի վրա կառուցելու ու գունազարդման խնդիրները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ոճավորել կենդանական և բուսական մոտիվները,
2. կկարողանա բացահայտել մտահղացման աստղիատիվ տպավորությունը,
3. կհասկանա դասական զարդանախշերի իմաստը և կոմպոզիցիոն կառուցման ելակետերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կենդանական և բուսական մոտիվների ոճավորմամբ թեմատիկ ասիմետրիկ կոմպոզիցիա՝ դեկորատիվ մեկնաբանությամբ գորգերի էսքիզներ: **Թեմա 2՝** Ստեղծել զարդանախշերի և խորհրդանիշների ռիթմիկ դասավորվածությամբ դեկորատիվ հարթային կոմպոզիցիա՝ ազգային ավանդույթների շրջանակներում: **Թեմա 3՝** Ստեղծել միջնազարդով և եզրագոտիներով փոքրաչափ գորգերի էսքիզներ /աթոռի ծածկոց/:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ և կերամիկա

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել տարբեր տեխնիկական միջոցներ օգտագործելով՝ նախագծվող առարկաների աքսիոնոմետրիան և իրական տեսքը պատկերել գունային տոներով: Սովորեցնել նախագծերը պատկերել իրականությանը մոտ տոնային և ծավալային լուծումներով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի կառուցողական տեխնիկային,
2. կկարողանա ստանալ առարկայի տեսքը՝ կտրվածքով,
3. կկարողանա կառուցել աքսիոնոմետրիան՝ տոնային և ծավալային լուծումներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել կենդանական և բուսական զարդանախշերի համադրություններով դեկորատիվ տակդիր: ***Գծել*** երկու պրոյեկցիաները և աքսիոնոմետրիան: ***Թեմա 2՝*** Նախագծել դեկորատիվ արձանիկ: ***Գծել*** երկու պրոյեկցիաները և աքսիոնոմետրիան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B11. «ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-4 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել հաշվարկային գորելենի տեխնիկան, հնարավորություն տալ «Կոմպոզիցիա» առարկայի դասավանդման ընթացքում իրենց ստեղծած էսքիզները կիրառել նյութի մեջ: Հաշվարկային գորելենի տեխնիկայով գործել զարդանախշային ասիմետրիկ կոմպոզիցիաներ, դեկորատիվ նատյուրմորտներ, թեմատիկ, երկրաչափորեն ոճավորված էսքիզներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա իր ստեղծած էսքիզները կիրառել նյութի մեջ,
2. կտիրապետի հաշվարկային գորելենի տեխնիկայի նրբություններին,
3. կկարողանա պահպանել գործվածքի տեխնիկական նկարով նախատեսված չափերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հենքի նախապատրաստում: **Թեմա 2՝** Գործել հաշվարկային գործելն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել նյութի վրա ,մի քանի հարթություններով, փորագրել բարդ թեմատիկ էսքիզներ՝ պահպանելով համաչափությունները և բուսական ու երկրաչափական զարդանախշերի համադրման նրբությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա բուսական և երկրաչափական զարդանախշերի համադրման նրբությունները,
2. կկարողանա պատրաստել դեկորատիվ-կիրառական առարկաներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փորագրել բարդ թեմատիկ կոմպոզիցիայով դեկորատիվ մրգաման: **Թեմա 2՝** Փորագրել բուսական և կենդանական ոճավորումներով դեկորատիվ ժամացույց:

Կերամիկա

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գինու սափոր թասերով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B18. «ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»-4 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել բնական և սինթետիկ ներկերի տեսակներին և հատկություններին, ստացման տեխնոլոգիային, սովորեցնել թելեր, գործվածքներ, մորթիներ ներկելու եղանակները: Սովորեցնել ուսանողներին իրենց աշխատանքների համար ընտրել համապատասխան նյութեր:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա բնական և սինթետիկ ներկերի ստացման տեխնոլոգիային,
2. կհասկանա դրանց կիրառման բնագավառները,
3. կկարողանա իր աշխատանքների համար ընտրել համապատասխան ներկեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բնական ներկեր: **Թեմա 2՝** Սինթետիկ ներկեր, նրանց ստացումը և կիրառության բնագավառները: **Թեմա 3՝** Ազոներկեր, ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 4՝** Ակրիդինային ներկեր, ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 5՝** Ամինոանտրախինոնային ներկեր, նրանց ստացումը և օգտագործման բնագավառները: **Թեմա 6՝** Անտրախինոնային ներկեր, նրանց ստացումը և օգտագործման բնագավառները: **Թեմա 7՝** Կաթսայական անտրախինոնային ներկերի ստացման տեխնոլոգիան և կիրառությունը: **Թեմա 8՝** Ացետատային ներկեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 9՝** Հիմնային ներկեր, ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 10՝** Սպիրտում լուծելի ներկեր, նրանց ստացումը, հատկությունները և կիրառությունը: **Թեմա 11՝** Թթվային ներկեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 12՝** Ճարպերում լուծվող ներկեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 13՝** Խայծվող ներկեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 14՝** Ուդիղ ներկեր, նրանց հատկությունները և կիրառությունը: **Թեմա 15՝** Ներկում: Մորթու ներկում: **Թեմա 16՝** Թելերի և գործվածքների ներկում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գրավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0202/B26. «ՄԻՋՆԱԴԱՐԻ ԱՐՏԱՍՍՆՄԱՆՅԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»

(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել բյուզանդական արվեստի պատմությունը, ուսուցանել քրիստոնեական արվեստի սիմվոլիկ և կանոնիկ բնույթից բխող պատկերազրույցի հիմունքները, ներկայացնել արևմտաքրիստոնեական արվեստի պատմությունը, ոճերը, իսլամական արվեստը, ինչպես նաև գիտելիքներ հաղորդել արևմտաեվրոպական երկրների վերածնության դարաշրջանի /XIII–XIV դդ./ արվեստի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կճանաչի միջնադարյան արվեստի կարևոր հուշարձանները,
3. կծանոթանա տարբեր երկրների արվեստներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բյուզանդիայի արվեստը: **Թեմա 2՝** Կիևյան Ռուսիայի արվեստը: **Թեմա 3՝** Ռոմանական արվեստ: **Թեմա 4՝** Գոթական արվեստ: **Թեմա 5՝** Իսլամական արվեստը: **Թեմա 6՝** Չինաստանի արվեստը: **Թեմա 7՝** Ճապոնիայի արվեստը: **Թեմա 8՝** Հնդկաստանի արվեստը: **Թեմա 9՝** Վերածննդի արվեստը Իտալիայում: Պրոտոռենեսանս:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններն անց են կացվում թեստերով, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 8 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 0,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գրավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3,3,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0202/B29. «ՀԻՆ ՇՐՋԱՆԻ ԵՎ ՎԱՂ ՄԻՋՆԱԴԱՐԻ ՀԱՅ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Վանի թագավորության, հին հայկական վաղ միջնադարյան քաղաքաշինությանը, ճարտարապետությանը, որմնանկարչությանը, կիրառական արվեստին, պատկերացում ձևավորել հայկական վաղ միջնադարյան պաշտամունքային շինությունների տիպերի, միջնադարյան ճարտարապետական դպրոցների և վանքային համալիրների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կճանաչի հին շրջանի և վաղ միջնադարյան Հայաստանի արվեստների հուշարձանները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայկական լեռնաշխարհի հնագույն արվեստը /սկզբնավորումից մինչև մ.թ.ա. 10-րդ դար/: **Թեմա 2՝** Ուրարտուի արվեստը մ.թ.ա. 9-6-րդ դդ.: **Թեմա 3՝** Հետուրարտական շրջանի արվեստը մ.թ.ա. 5-3-րդ դդ.: **Թեմա 4՝** Հելլենիստական Հայաստանի արվեստը: **Թեմա 5՝** Հայաստանի արվեստը վաղ միջնադարում /4-7-րդ դդ. ճարտարապետություն, քանդակագործություն, գեղանկարչություն/: **Թեմա 6՝** Հայաստանի արվեստը 9-12-րդ դդ. /ճարտարապետական դպրոցներ, վանքային համալիրներ, Տրդատ ճարտարապետ, Մանուել ճարտարապետ, Ախթամարի Ս. Խաչ եկեղեցի, դեկորատիվ-կիրառական արվեստներ/:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները անց են կացվում թեստերով, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 8 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 0,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գրավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3,3,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0401/B05. «ԳԾԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ»-5 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել մարդու և շրջապատող առարկաների փոխհամակցված կապը համադրել տարածական վերլուծությամբ և իմաստավորվածությամբ: Կողմնորոշում խնդրին համապատասխան ատրիբուտիկայի ընտրության հարցում: Տիրապետել դիմանկարի արվեստին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա գիպսե գլուխը և այլ թեմատիկ ատրիբուտներ համադրել տարածական վերլուծությամբ,
2. կծանոթանա բնորդի դիմանկարի կերպարային առանձնահատկություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ գիպսե գլուխ ժանրային ատրիբուտների տարատեսակ կտորների, ծալքերի համադրությամբ (A1 ֆորմատ): **Թեմա 2՝** Նկարել գիպսե տորս՝ թեմատիկ ատրիբուտներով (A1 ֆորմատ): **Թեմա 3՝** Նկարել բնորդ՝ դիմանկար կերպարային առանձնահատկություններով /գիպսե գլուխ/: **Թեմա 4՝** Նկարել բնորդ շարժման մեջ տարբեր նյութերի համադրությամբ (գիպսե գլուխ՝ Վոլտեր, Մենեկա, Գատամելատ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B12. «ԳՈՒՆԱՆԿԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ»-5 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ հիմնավորել ծավալային մտածողությունը, գծի ու գույնի միջոցով պատկերներին դինամիկ արտահայտչականություն տալու ունակություն: Սովորեցնել խառը տեխնիկայի միջոցով արտահայտել տարբեր օբյեկտների տեքստուրան և ֆակտուրան, գունային փոխհարաբերությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա պատկերվող օբյեկտի դիրքի, գծի և գույնի փոխհարաբերության մասին,
2. կնկալի տարածությունն իր շրջապատով ու գույներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ կարպետով, մեծածավալ կենցաղային իրերով, դդումով, մրգերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): ***Թեմա 2՝*** Նկարել նատյուրմորտ՝ թռչնի խրտվիլակով, գրենական պիտույքներով (թանաքաման, նոտաների տետր, փետուր), (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): ***Թեմա 3՝*** Նկարել նատյուրմորտ՝ գիպսե կիսանդրիով, չորացրած փշերով, սափորով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): ***Թեմա 4՝*** Նկարել նատյուրմորտ՝ մի քանի հարթությամբ դրված կենցաղային իրերով (փոքր աթոռ, մրգեր, հակադարձ տոնի կտորներ), (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): ***Թեմա 5՝*** Նկարել նատյուրմորտ՝ գիպսե արձանով, տարբեր լուսավորվածությամբ կենցաղային իրերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B17. «ՔԱՆԴԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ»-3 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսանողներին հմտեցնել կավի ծեփվածքի հետ աշխատելու մեջ, նրանց ծանոթացնել քանդակի տիպերին (խորաքանդակ, բարձրաքանդակ, հարթաքանդակ, կլոր քանդակ և այլն): Ուսանողները կկատարել բազմաթիվ էտյուդներ՝ կլոր քանդակ ստեղծելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գլխի համաչափությունները,
2. կկարողանա կլոր քանդակ ստեղծել,
3. կիմանա բարձրաքանդակի առանձնահատկությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կիսադեմի քանդակում («Հերա»): **Թեմա 2՝** Կլոր քանդակի ընդօրինակում («Նեֆերտիտի»): **Թեմա 3՝** Ստեղծագործական աշխատանքներ (բարձրաքանդակ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B05. «ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-5 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել դասական զարդանախշերը օգտագործել կարպետի էքզիզներում, ընկալել նրանց օգտագործման դասական կառուցվածքն ու կոմպոզիցիոն կառուցման ելակետերը: Սովորեցնել գորելենի էքզիզներում ստեղծել գունային ռիթմիկայով տրամադրություն, զգացողություն՝ կոմպոզիցիայի կառուցման բոլոր հնարքները պահպանելով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կարպետի ազգային-ավանդական կառուցվածքը,
2. կկարողանա կատարել կոմպոզիցիաների տեխնիկական հաշվարկները,
3. կկարողանա ստեղծել գունա-ռճային ամբողջականություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կարպետի կոմպոզիցիոն պատկերի կառուցում՝ դասական-ազգային ավանդույթների շրջանակներում: **Թեմա 2՝** Կարպետի էքզիզների տեխնիկական նկարների ստեղծում: **Թեմա 3՝** Ֆիգուրատիվ բարդ կոմպոզիցիայով թեմատիկ գորելենի էքզիզների ստեղծում: **Թեմա 4՝** Գորզի էքզիզ, տեխնիկական նկարի ստեղծում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Մտուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել առարկաների բոլոր դետալները պատկերել մասնատված, չափագրված՝ պահպանելով համաչափությունները և ֆունկցիոնալ առանձնահատկությունները: Կատարել նպատակային դեկորատիվ-թեմատիկ լուծումներ՝ հաշվի առնելով առարկաների օգտագործման բնագավառները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ստանալ առարկայի տեսքը՝ կտրվածքով, աքսիոնոմետրիան, դետալավորել և չափադրել բոլոր դետալները,
2. կիմանա նախագծվող առարկայի ճիշտ չափադրման տեխնիկան,
3. կկարողանա առարկաներին տալ ճշգրիտ դեկորատիվ լուծումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել մանկական մահճակալ, գծել պրոյեկցիաները, աքսիոնոմետրիան և մասնագատել: **Թեմա 2՝** Նախագծել աթոռ, կատարել ճշգրիտ չափումներ և իրական տեսքը: **Թեմա 3՝** Նախագծել սպորտային գավաթ՝ կարևորելով զարդանախշերը և կառուցվածքը:

Կերամիկա

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել առարկաների բոլոր դետալները պատկերել մասնատված, չափագրված՝ պահպանելով համաչափությունները և ֆունկցիոնալ առանձնահատկությունները: Կատարել նպատակային դեկորատիվ-թեմատիկ լուծումներ՝ հաշվի առնելով առարկաների օգտագործման բնագավառները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ստանալ առարկայի տեսքը՝ կտրվածքով, աքսիոնոմետրիան, դետալավորել և չափադրել բոլոր դետալները,
2. կիմանա նախագծվող առարկայի ճիշտ չափադրման տեխնիկան,
3. կկարողանա առարկաներին տալ ճշգրիտ դեկորատիվ լուծումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել գինու գավաթ իր թասերով, գծել պրոյեկցիաները, աքսիոնոմետրիան և մասնագատել: **Թեմա 2՝** Նախագծել դեկորատիվ ափսեներ, կատարել ճշգրիտ չափադրումներ և կառուցել պրոյեկցիաները և աքսիոնոմետրիան: **Թեմա 3՝** Նախագծել դեկորատիվ մրգաման հայկական զարդանախշերով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Մտուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B12. «ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-5 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գորելենի բոլոր տեսակներին /հարթ, ծավալային, կոլաժային համադրությամբ/: Մովորեցնել գործել պարզ գորելեն էսքիզի համադրությամբ՝ առանց հաշվարկային սխեմայի: Օգտագործել բարակ և փայլուն լյուրեքսներ և դրանք համադրել խավով /բուկլե/ թելերի հետ՝ առանց էսքիզի եզրագծերը խախտելու հասնել ցանկալի արդյունքի:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա հարթ մակերեսի վրա գույներով ստանալ ծավալ
2. կկարողանա ծավալներ ստանալ ռելեֆներով անհարթ և խավոտ թելերի հաշվին
3. կկարողանա գտնել տվյալ էսքիզի կոմպոզիցիոն կարևոր հատվածները և այն ուժեղացնել թելերի տեսակների լուսեղ և արտահայտիչ օգտագործմամբ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հենքի նախապատրաստում: ***Թեմա 2՝*** Գործել գորելեն պարզ գունային ծավալով և հարմոնիկ անցումներով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Մտուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել փորագրության ավելի բարդ տեխնիկային, որտեղ բուսական, կենդանական և երկրաչափական զարդանախշերը համադրված են իրար հետ և դիտվում են որպես մեկ ամբողջություն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը,

1. կիմանա դեկորատիվ և կիրառական առարկաների նշանակությունն ու տարբերությունները,
2. կտիրապետի փայտի փորագրության ավելի բարդ տեխնիկային:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փորագրել բուսական և երկրաչափական զարդանախշերով գինու թաս կամ գարեջրի բաժակ: **Թեմա 2՝** Փորագրել բուսական հարուստ զարդանախշերով դեկորատիվ ծաղկաման:

Կերամիկա

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արձանիկներ: **Թեմա 2՝** հարթապատկերային սալիկներ: **Թեմա 3՝** Դիմաքանդակ դեկորատիվ լուծումներով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B19. «ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵՆՆՈԼՈԳԻԱ»-5 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել բնական և սինթետիկ սուսինձների տեսակներին և հատկություններին, ստացման տեխնոլոգիային, դրանց օգտագործման բնագավառներին: Սովորեցնել ուսանողներին իրենց աշխատանքների համար ընտրել համապատասխան նյութեր:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա բնական և սինթետիկ սուսինձների տեսակներին,
2. կծանոթանա լաքերի տեսակներին և օգտագործման բնագավառներին,
3. կկարողանա իր աշխատանքների համար ընտրել համապատասխան նյութեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սուսինձներ: Բնական սուսինձներ, նրանց տեսակները և օգտագործման բնագավառները: **Թեմա 2՝** Սինթետիկ սուսինձներ, նրանց տեսակները և կիրառությունը: **Թեմա 3՝** Դարձելի և անդարձելի սինթետիկ սուսինձներ: Մառը և տաք պնդեցման սուսինձներ: **Թեմա 4՝** Սինթետիկ սուսինձների առավելությունը, էպօքսիդային սուսինձների ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 5՝** Սինթետիկ սուսինձների կոհեզիան, ադհեզիան և աուտոհեզիան: **Թեմա 6՝** Ռետինային սուսինձներ, նրանց տեսակները և կիրառությունը: **Թեմա 7՝** Կարի և մանվածքային արդյունաբերության մեջ օգտագործվող սուսինձներ, նրանց տեսակները և կիրառությունը: **Թեմա 8՝** Լաքեր, նրանց տեսակները և օգտագործման բնագավառները: Յուղային լաքեր: **Թեմա 9՝** Խեժային լաքեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: Պոլիվինիլացետատային, Պոլիակրիլային, քլորկաուչուկային, ալկիդային և ալկիդային-ստիրոլային լաքեր: **Թեմա 10՝** Պոլիէթերային, պոլիէթերային-ակրիլային, պոլիուրետանային և էպօքսիդային լաքեր: **Թեմա 11՝** Ֆենոլ-ալդեհիդային, մելամինո, միզանյութային-ֆորմալդեհիդային լաքեր, էթինոլ լաք, սիլիցիում օր-

գանական, եթերացեյուլոգային և նիտրոացետացեյուլոգային լաքեր, նրանց ստացումը և կիրառությունը: **Թեմա 12՝** Ացետիլ-ցեյուլոգային և ացետոբուտիրատցեյուլոգային լաքեր, էթիլ ցեյուլոգային լաքեր, նրանց ստացումը և կիրառության բնագավառները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2,25 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2,25 է:

0202/B27. «XV-XIX ԴԴ. ԱՐՏԱՄԱՀՄԱՆՑԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»

(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին անհրաժեշտ գիտելիքներ հաղորդել արևմտաեվրոպական երկրների՝ Իտալիայի, Նիդեռլանդների, Գերմանիայի, Ֆրանսիայի և Իսպանիայի վերածնության դարաշրջանի արվեստի, XVII դարի եվրոպական առաջատար գեղարվեստական դպրոցների, XVIII-XIX դդ. Եվրոպական արվեստի և արվեստի ուղղությունների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կճանաչի XV-XIX դդ. արվեստի կարևոր հուշարձանները,
3. կկարողանա ծանոթանալ համաշխարհային հռչակ վայելող արվեստագետների ստեղծագործություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վաղ Վերածնունդ: **Թեմա 2՝** Բարձր վերածնունդ: **Թեմա 3՝** Վերածընունդը Վենետիկում: **Թեմա 4՝** Վերածննդի արվեստը Նիդեռլանդներում: **Թեմա 5՝** Վերածննդի արվեստը Գերմանիայում և Ֆրանսիայում: **Թեմա 6՝** Ռուսական արվեստը XV-XVII դդ.: **Թեմա 7՝** XVII դ. Իտալիայի արվեստը: **Թեմա 8՝** XVII դ. Հոլանդիայի արվեստը: **Թեմա 9՝** XVII դ. ֆլամանդական արվեստը: **Թեմա 10՝** XVII դ. իսպանական արվեստը: **Թեմա 11՝** XVII դ. ֆրանսիական արվեստը: **Թեմա 12՝** XVIII դարի եվրոպական արվեստը: **Թեմա 13՝** Իսպանիայի և Անգլիայի արվեստը XIX դարում: **Թեմա 14՝** Ֆրանսիայի արվեստը XIX դարում (ակադեմիական կլասիցիզմ): **Թեմա 15՝** Ռուսական արվեստը XIX դարի սկզբին:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններն անց են կացվում թեստերով, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 8 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 0,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գրավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3,3,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0202/B30. «XII-XIX դդ. ՀԱՅ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Հայաստանի և սփյուռքի զանազան կենտրոնների, գեղարվեստական արտադրանքի և հիմնական արվեստագետների ստեղծագործություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը .

1. կիմանա արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կճանաչի XII–XIX դդ. հայկական արվեստի կարևոր հուշարձանները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայաստանի արվեստը XII–XV դդ. /Լոռի–Գուգարքի վանքերը, Գլաձորի մանրանկարչության դպրոցը, Վասպուրականի մանրանկարչությունը, հայկական քանդակագործությունը/: ***Թեմա 2՝*** Կիլիկիայի հայկական թագավորության արվեստը /ճարտարապետության, մանրանկարչության նշանավոր կենտրոնները, առավել նշանավոր վարպետները/: ***Թեմա 3՝*** Հայկական գաղթօջախների արվեստը /Վրաստան, Ղրիմ, Լեհաստան, Ուկրաինա, Ռուսաստան, Իրան/: ***Թեմա 4՝*** Հայաստանի արվեստը XVI–XVII-րդ դդ.: ***Թեմա 5՝*** Հայաստանի արվեստը XVII դարի վերջից մինչև XVIII դար /սրբապատկերների ժանր, Հովնաթանյաններ, հայկական գորգարվեստ/: ***Թեմա 6՝*** Հայաստանի արվեստը XIX դարում /Հ. Հովնաթանյան, Հ. Այվազովսկի, Վ. Մախոխյան, Գ. Բաշինջաղյան, Վ. Սուրենյանց/:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններն անց են կացվում թեստերով, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 8 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 0,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գրավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3,3,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0401/B06. «ԳԾԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ»-6 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսանողին սովորեցնել մարդու մարմնի անատոմիական կառուցվածքն ու համաչափությունները, զգալ պլաստիկան՝ գծի և տոնի ընկալմամբ: Տիրապետել դիմային բնութագրի ընթերցմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ուսումնասիրել մարդու անատոմիական մարմինը, կունենա տոնի, գծի ձևավորված կուլտուրա,
2. կտիրապետի նյութականության ստացման եղանակներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել գիպսե տորս: **Թեմա 2՝** Նկարել գիպսե անատոմիական մարմին: **Թեմա 3՝** Նկարել բնորդ կամ գիպսե մարմին: **Թեմա 4՝** Նկարել բնորդ կամ գիպսե մարմին՝ տարբեր վերլուծական խնդիրներով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B13. «ԳՈՒՆԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ»-6 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսանողներին սովորեցնել համատեղել տարբեր նյութերի տեխնիկաները և դրանց միջոցով պատկերել բնապատկերների հարաճուն փոփոխությունները, կենդանի և անշունչ առարկաների ստատիկ ու դինամիկ վիճակները, հոգեբանական կերպարներ: Կատարել էսյուդներ (նյութի ազատ ընտրություն) պլեներում և բնորդից:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գծանկարի կոնստրուկցիայի ճիշտ օգտագործումը՝ գունանկարի առանձնահատկություններից ելնելով,
2. կկարողանա համատեղել տարբեր նյութերի տեխնիկաները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ դրումով, սենյակային բույսերով, կավե անոթներով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 2՝** Նկարել բնորդ (Ա4, Ա3,

Ա2, խառը տեխնիկա): **Թեմա 3**՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ մի քանի պլանով դրված ապակյա անոթներով, տարբեր տոների մուգ ու բաց կտորներով, գունավոր հեղուկով լի շշով (Ա2, ջրաներկ): **Թեմա 4**՝ Կատարել ֆիգուրայի գունային ճեպանկարներ (Ա4, Ա3, Ա2, խառը տեխնիկա): **Թեմա 5**՝ Կատարել կոմպոզիցիոն աշխատանք (Ա4, Ա3, Ա2, կտավ, յուղաներկ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/В18. «ՔՄՆԴԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ»-4 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել ստեղծագործական աշխատանքների համար ինքնուրույն կատարել ճեպանկարներ և ստեղծել կլոր քանդակներ՝ հենվելով բացառապես մարդու մարմնի անատոմիական կառուցվածքի իմացության վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի կավի հետ աշխատելու գործընթացին,
2. կկարողանա կատարել ճեպանկարներ, կոմպոզիցիոն փնտրումներ՝ ստեղծագործական աշխատանքի համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ազատ ստեղծագործական աշխատանք (փոքր պլաստիկա):

Թեմա 2՝ Կոմպոզիցիոն բոլորաքանդակ /կերպար/: **Թեմա3**՝ Ստեղծագործական աշխատանքներ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/В06. «ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-6(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել գորգի ավանդական կառուցվածքը՝ էսքիզներ ստեղծելու համար, ծանոթացնել զարդամոտիվների իմաստաբանությանն ու ծագումնաբանությանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայկական գորգերի ավանդական կառուցվածքը, գորգադաշտերի իմաստաբանությունը,
2. կճանաչի խորհրդանշական ու գաղափարական նշանակություն ունեցող զարդամոտիվների իմաստաբանական-ազգային ընկալումները,
3. կկարողանա ֆիգուրների և զարդամոտիվների համադրություններով ստեղծել գեղագիտական արժեք ունեցող էսքիզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դեկորատիվ ոճավորված ֆիգուրներով, զարդամոտիվներով սիմվոլիկ գորգերի էսքիզների ստեղծում: **Թեմա 2՝** Գորգի էսքիզների տեխնիկական նկարի ստեղծում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գրակալների և եկեղեցիների դռների գոյություն ունեցող նմուշներին՝ դրանք նախագծելու և նոր՝ բարդ թեմատիկ կոմպոզիցիայով նախագծեր ստեղծելու: Սովորեցնել կարևորել դրանց օգտագործման բնագավառներն ու ֆունկցիոնալ առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա նախագծվող առարկային տալ ճշգրիտ գունային և ծավալային լուծումներ,
2. կկարողանա ստանալ առարկայի տեսքը՝ կտրվածքով, աքսիոնոմետրիան և տալ ծավալային լուծում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել թեմատիկ բարդ կոմպոզիցիայով եկեղեցու դուռ: **Թեմա 2՝** Նախագծել թեմատիկ բարդ կոմպոզիցիայով գրակալ՝ կարևորելով նրա գործածական կամ դեկորատիվ հատկությունները և կառուցվածքը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Կերամիկա

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գրակալների և եկեղեցիների դռների գոյություն ունեցող նմուշներին՝ և սովորեցնել դրանց համար

ստեղծել բարդ թեմատիկ կոմպոզիցիայով նախագծեր: Սովորեցնել կարևորել դրանց օգտագործման բնագավառներն ու ֆունկցիոնալ առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա նախագծվող առարկային տալ ճշգրիտ գունային և ծավալային լուծումներ,
2. կկարողանա ստանալ առարկայի տեսքը՝ կտրվածքով, աքսիոնոմետրիան և տալ ծավալային լուծում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել թեմատիկ կոմպոզիցիաներով հարթապատկերային սալիկներ:**Թեմա 2՝** Քաղաքային այգու դեկորատիվ ծաղկամանի թեմատիկ էսքիզների ստեղծում՝ հայկական զարդանախշերով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B13. «ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-6 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Ուսանողներին սովորեցնել նյութի վրա իրականացնել իրենց ստեղծած գունային ծավալներով գոբելենի էսքիզներ: Ուսուցանել գոբելենի տեխնիկայի նրբությունները և առանձնահատկությունները՝ ուշադրություն դարձնելով գունային անցումների նրբություններին, տարբեր որակի թելերի համադրումներին՝ պահպանելու համար մտահղացման ասոցիատիվ տպավորությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի գոբելենի տեխնիկային,
2. կկարողանա համադրել տարբեր որակի և հաստության թելերը,
3. կկարողանա ստեղծել գունային նյութ անցումներով արտահայտչականություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հենքի նախապատրաստում: **Թեմա 2՝** Գործել գունային ծավալներով գոբելեն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է կատարել էսքիզներում նախատեսված բոլոր դետալները՝ համաձայն նյութի վրա չափադրման կանոնների, որոնցով հավաքված իրերը կլինեն կենցաղում օգտագործելի, հարմարավետ և ճաշակով ձևավորված:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա պատրաստել դեկորատիվ-կիրառական առարկաներ,
2. կկարողանա պահպանելով համաչափությունները՝ իր նախագծի համաձայն ստեղծել մակետ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փորագրել բուսական, երկրաչափական և թռչնային զարդանախշերով հայելու դեկորատիվ շրջանակ: **Թեմա 2՝** Պատրաստել դեկորատիվ լուծումներով մանկական մահճակալի մակետ:

Կերամիկա

Դասընթացի նպատակն է կատարել էսքիզներում նախատեսված բոլոր դետալները՝ համաձայն նյութի վրա չափադրման կանոնների, որոնցով հավաքված իրերը կլինեն կենցաղում օգտագործելի, հարմարավետ և ճաշակով ձևավորված:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա պատրաստել դեկորատիվ-կիրառական առարկաներ,
2. կկարողանա պահպանելով համաչափությունները՝ իր նախագծի համաձայն ստեղծել մակետ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կիսանդրի: **Թեմա 2՝** Արձանիկների խումբ /կենդանիների/:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Մտուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B20. «ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»-6 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել ոսկերչական քարերի տեսակներին և հատկություններին, մշակման եղանակներին: Սովորեցնել ուսանողներին իրենց աշխատանքների համար ընտրել համապատասխան նյութեր:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա փայտանյութի տեսակներին, նրանց ֆակտուրային և տեքստուրային,
2. կհմանա փայտի կառուցվածքը և նրա հատկությունները,
3. կկարողանա իր աշխատանքների համար ընտրել հարմար փայտանյութ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փայտի նշանակությունը ժողովրդական տնտեսության մեջ: Փայտի կիրառությունը գեղարվեստական իրերի ստեղծման պրոցեսում: **Թեմա 2՝** Հայկական փորագրությունները փայտի վրա: **Թեմա 3՝** Փայտի կառուցվածքը և նրա փորձարկումը: **Թեմա 4՝** Ծառի հիմնական մասերը և նրանց հումքային նշանակությունը: **Թեմա 5՝** Փայտանյութի մակրոսկոպիկ կառուցվածքը (ենթակեղևաշերտ, տարեկան շերտեր, միջուկային շերտեր): **Թեմա 6՝** Միկրոստրուկտուրա: **Թեմա 7՝** Փայտի ֆիզիկական հատկությունները (գույն, փայլ, խոնավություն, հիդրոսկոպիկություն, չորացում, ջերմային ընդարձակում): **Թեմա 8՝** Քանդակագործության և փորագրության մեջ օգտագործվող սաղարթավոր ծառատեսակների փայտը: **Թեմա 9՝** Էկզոտիկ փայտատեսակները և նրանց օգտագործումը գեղարվեստական գործերում: **Թեմա 10՝** Փայտի գեղարվեստական մշակման տեսակները (խորաքանդակ, հարթաքանդակ, բարձրաքանդակ, կլոր քանդակ, ցանցկեն կամ կտրվածքային, հարթ խորացված կամ գրավիրովկա, համակցված փորագրություն, ինկրուստացիա, ինտարսիա և մարկետրի): **Թեմա 11՝** Փայտի վրա երկրաչափական զարդանախշերի տեսակները: Փորագրություն առանց ֆոնի մաքուր հարթման, ֆոնի մաքուր հարթմամբ, ֆոնի թափանցիկ կտրվածքով, դրվագում: **Թեմա 12՝** Փայտի գունապատում, մոմապատում, լաքապատում, ուղորկում կամ հղկում, կենդանի ծառի գունավորումը: Փայտանյութի բրոնզապատումը և ոսկեջրումը: **Թեմա 13՝** Փայտի արատները (ոստեր, ճեղքեր, սնկային վարակում, գունավորվածություն, մեխանիկական և կենսաբանական վնասվածքներ): **Թեմա 14՝** Փայտանյութի ողորկում (ողորկալար փայտանյութի համար, կարմիր փայտի և ընկուզենու ողորկում): **Թեմա 15՝** Նկարների փոխադրումը փայտանյութի վրա (գրավյուրներ և փոխադրանկար): **Թեմա 16՝** Փայտանյութի տեսակները և նրանց օգտագործումը: **Թեմա 17՝** Փայտանյութի թերմիկ և էներգոքիմիական մշակումը և գեղարվեստական գործերի ստեղծումը փայտից: **Թեմա 18՝** Փայտանյութի փորձարկման ընդհանուր սկզբունքները (ստանդարտիզացիա, նմուշների ընտրությունը և ձևերը): **Թեմա 19՝** Փայտանյութի տեխնոլոգիական հատկությունները (կոշտություն, մածուցիկություն, ճկման և կտրման ընդունակություն):

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2,25 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2,25 է:

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գիտելիքներ XIX-XX դդ. արևմտանվորապական և ռուսական գեղարվեստական ուղղությունների /ռեալիզմ, իմպրեսիոնիզմ, պոստիմպրեսիոնիզմ, սիմվոլիզմ, մոդեռն ռժ, էքսպրեսիոնիզմ, կուբիզմ, աբստրակցիոնիզմ, ֆովիզմ, ֆուտուրիզմ, դադաիզմ, սյուր-ռեալիզմ, պոստմոդեռնիզմ/ վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կճանաչի XX դարի արվեստի կարևոր հուշարձանները,
3. կկարողանա ծանոթանալ համաշխարհային հռչակ վայելող արվեստագետների ստեղծագործություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռուսական արվեստը XIX դարի վերջին. ռուս ռեալիստ նկարիչները /պերեդվիժնիկներ/: **Թեմա 2՝** Ֆրանսիական արվեստը XIX դարի վերջին /իմպրեսիոնիզմ, պոստիմպրեսիոնիզմ/: **Թեմա 3՝** XX դարի մոդեռնիստական ուղղությունները /Անրի Մատիս, Պաբլո Պիկասսո, Սալվադոր Դալի/: **Թեմա 4՝** Ռուսական արվեստը XIX-XX դդ. սահմանագլխին. /«Ռուս նկարիչների միություն», «Միր իսկուսստովա», «Գոլոբալա Ռոզա», «Բուբնովի վալետ» խմբավորումները, ռուսական ավանգարդը. Վ. Կանդինսկի, Կ. Մալևիչ, Մ. Շագալ/:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններն անց են կացվում թեստերով, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 8 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 0,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գրավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3,3,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0202/B31. «XX Դ. ՀԱՅ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել XX դարի հայ արվեստի պատմությանը՝ նպատակ ունենալով ներկայացնել հայ արվեստի զարգացման առանձնահատկությունները դարասկզբից մինչ օրս՝ Հայաստանում և սփյուռքում, ցույց տալ հայ ստեղծագործ մտքի տեղն ու դերը ժամանակաշրջանի արվեստում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա XX դարի հայ արվեստի կարևորագույն ստեղծագործությունները,
2. ծանոթ կլինի XX դարի գեղարվեստական զանազան կենտրոնների գործունեության հետ,
3. պատկերացում կունենա XX դարի հիմնական արվեստագետների ստեղծագործությունների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայկական արվեստը XIX դ. վերջին և XX դարասկզբին /Հ. Արծաթալանյան, Ս. Աղաջանյան, Փ. Թերլեմեզյան, Ե. Թադևոսյան, Վ. Խոջաբեկյան, Վ. Գալֆեճյան, Գ. Յակովլով, Ե. Ոսկան, Հ. Գյուրջյան/:

Թեմա 2՝ Հայաստանի XX դարի առաջին կեսի արվեստը /Ա. Թամանյան, Մ. Սարյան, Հ. Կոջոյան, Ա. Սարգսյան, Ե. Քոչար, Է. Իսաբեկյան/:

Թեմա 3՝ Հայաստանի XX դարի երկրորդ կեսի արվեստը /Հ. Ջարգարյան, Գ. Խանջյան, Մ. Ավետիսյան, Ա. Շիրազ, հայկական գրաֆիկան, գրքային նկարազարդումներն ու պլակատը/:

Թեմա 4՝ Սփյուռքահայ նկարիչներ /Էդգար Շահին, Գառգու, Արշիլ Գորկի, Ռ. Շիշմանյան, Ժանսեմ/:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններն անց են կացվում թեստերով, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 8 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 0,5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գրավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3,3,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0401/B07. «ԳԾԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ»-7 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Գծանկարչության նպատակն է ինտենսիվ աշխատանք բնորդի հետ և օգտվելով կատարված աշխատանքների արդյունքներից ուսանողին ուղղորդել կոմպոզիցիայի ճիշտ և գրագետ կազմակերպման:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ներգրավել բնորդին կոմպոզիցիոն աշխատանքի կազմակերպման մեջ,
2. կտիրապետի նյութականության, ծավալային, տարածական բարդ կոմպոզիցիոն լուծումներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել դիմանկար բնորդից կամ գիպսե գլուխ: **Թեմա 2՝** Բնորդի ներգրավումը թեմատիկ կոմպոզիցիոն աշխատանքների մեջ կամ գիպսե դիմա-

քանդակի պատկերում կոմպոզիցիոն նատյուրմորտի տեսքով /A1 ֆորմատ/:

Թեմա 3՝ Նկարել բնորդ ժանրային մոտեցմամբ կամ գիպսե տորս: **Թեմա 4՝** Նկարել բնորդ կամ գիպսե ֆիգուրա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B14. «ԳՈՒՆԱՆԿԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ»-7 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ ձևավորել իրականությունը պատկերելու իրենց ուրույն ձեռագիրը, ոճը և վերաբերմունքը՝ որպես արտահայտչամիջոց ընտրելով կազմակերպված և իմաստավորված գույնը, որը տալիս է ոչ միայն իրականության ռեալ գունապատկերը, այլև օժտված է զգայական ներգործության մեծ ուժով: Զարգացնել ուսանողի ինքնուրույն գունազգացողությունը, գույնի և գծի փիլիսոփայությունը, գույնի միջոցով հույզ և տրամադրություն արտահայտելու ընդունակությունը, ձևավորել գեղագիտական բարձր ճաշակ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կերպարվեստի տարբեր տեսակների մասին,
2. կկարողանա գուգորդել գիծը և գույնը,
3. կկարողանա գույնով արտահայտել ճաշակ, ռիթմ, հույզ և տրամադրություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նկարել նատյուրմորտ՝ փայտե իրերով, գրքերով, թղթերով, ջութակով, թոչնի խրտվիլակով, կարմիր և բաց գույնի երանգներով կտորների ծալքերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 2՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ ծաղիկներով, սափորով, տնային բույսերով ու կիտրոնով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 3՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ գիպսե գլխով, երաժշտական գործիքներով (շեփոր, ջութակ, քամանչա և այլն), բաց մոխրագույն կտորի ծալքերով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ): **Թեմա 4՝** Նկարել դեմքի կամ ֆիգուրայի կարճատև ձեպանկարներ (Ա4, Ա3, Ա2, խառը տեխնիկա): **Թեմա 5՝** Նկարել նատյուրմորտ՝ պատուհանագոգին դրված ափսեով, խնձորով, դանակով, պատուհանից երևացող տեսարանով, վարագույրով կամ բնորդի կիսադեմով (Ա2, գուաշ, ջրաներկ, յուղաներկ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ քննություններ, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը գնահատվում է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

0401/B19. «ՔԱՆԴԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ»-5 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել ստեղծագործական աշխատանքը: Ունեցած ձեպանկարների հիման վրա ստեղծել մեկ կամ մի քանի ֆիգուրներով բոլորաքանդակներ, որտեղ կերևան ուսանողի ծավալային մտածողությունը, գրագետ կոմպոզիցիա ստեղծելու ընդունակությունը և գեղագիտական ճաշակը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կճանաչի քանդակի բոլոր տիպերը և կհասկանա դրանց առանձնահատկությունները,
2. կկարողանա ինքնուրույն ստեղծագործել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անատոմիական գիտելիքների ցուցաբերմամբ կոմպոզիցիոն աշխատանք: ***Թեմա 2՝*** Բոլորաքանդակ՝ բարդ շարժումով: ***Թեմա 3՝*** Երկու և ավելի ֆիգուրաների համադրմամբ կոմպոզիցիոն աշխատանք:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է եզրափակիչ քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B07. «ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-7 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Ստեղծել ավարտական աշխատանքների նախագծեր՝ ամփոփելով ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները, ճաշակը, թեմատիկ կոմպոզիցիաներ ստեղծելու հնարամտությունը և պահպանելով ազգային-մշակութային ժառանգությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա տվյալ թեմայի լավագույն մեկնաբանման համար ընտրել ոճական-կոմպոզիցիոն արտահայտչամիջոց,
2. կկարողանա թեմային տալ դեկորատիվ մեկնաբանություն,

- կկարողանա ստեղծել գեղարվեստական բարձր մակարդակի գեղագիտական արժեք ունեցող գործեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բարդ կոմպոզիցիոն կառուցվածքով մեծածավալ թեմատիկ էսքիզների ստեղծում՝ կոնկրետ թեմայի դեկորատիվ մեկնաբանությամբ: **Թեմա 2՝** Ավարտական աշխատանքների նախագծերի ստեղծում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Ստեղծել ավարտական աշխատանքների նախագծեր՝ ամփոփելով ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները, ճաշակը, թեմատիկ կոմպոզիցիաներ ստեղծելու հնարամտությունը, միաժամանակ պահպանելով ազգային-մշակութային ժառանգությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ստանալ առարկայի տեսքը՝ կտրվածքով, աքսիոնոմետրիան, դետալավորել և չափադրել բոլոր դետալները,
- կկարողանա ստեղծել գեղարվեստական բարձր մակարդակի դեկորատիվ-կիրառական իրերի էսքիզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախագծել փայտե դեկորատիվ լուսամփոփներ: **Թեմա 2՝** Ավարտական աշխատանքների նախագծերի ստեղծում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Կերամիկա

Նպատակը.

Ստեղծել ավարտական աշխատանքների նախագծեր՝ ամփոփելով ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները, ճաշակը, թեմատիկ կոմպոզիցիաներ ստեղծելու հնարամտությունը, միաժամանակ պահպանելով ազգային-մշակութային ժառանգությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա ստանալ առարկայի տեսքը՝ կտրվածքով, աքսիոնոմետրիան, դետալավորել և չափադրել բոլոր դետալները,

- կկարողանա ստեղծել գեղարվեստական բարձր մակարդակի դեկորատիվ-կիրառական իրերի էսքիզներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բարդ կոմպոզիցիոն կառուցվածքով արձանիկների մեծածավալ թեմատիկ էսքիզների ստեղծում: **Թեմա 2՝** Ավարտական աշխատանքների նախագծերի ստեղծում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն

0402/B14. «ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-7 (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, հանրագումարային քննություն

Տեքստիլ

Նպատակը.

Ուսանողները կարողանան իրականացնել իրենց ստեղծած գոբելենների բարդ թեմատիկ էսքիզները: Իմանան տարբեր բարդության էսքիզների ստացման ձևերը, դրանց համաչափությունները պահպանելը, գործվածքի վրա ֆակտուրաներ ստանալու հնարքները: Ստեղծել ֆիգուրատիվ կոմպոզիցիա, որը հնարավորինս մոտ կլինի ավարտական էսքիզին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կտիրապետի տարբեր բարդության ֆիգուրաների ստացման հնարքներին,
- կկարողանա ըստ անհրաժեշտության ստեղծել տարբեր ֆակտուրաներ,
- կկարողանա անհրաժեշտության դեպքում դիմել իմպրովիզացիայի:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հենքի նախապատրաստում: **Թեմա 2՝** Գործել բարդ թեմատիկ գոբելեն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հնրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

Փայտ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ստեղծել ավարտական աշխատանքների նախագծեր, դրանցից մեկը փոխանցել նյութի վրա, ընդ որում կարևորելով նյութի ընտրությունը, ֆունկցիոնալ առանձնահատկությունները, կիրառման բնագավառները, կոմպոզիցիայի բարդությունը և մաքրությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա մտահղացումն իրականացնել նյութի վրա,
2. կկարողանա տվյալ աշխատանքի համար ընտրել ճիշտ նյութ և միջոց,
3. կկարողանա ինքնուրույն իրականացնել ավարտական աշխատանքը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատրաստել սպորտային գավաթ: **Թեմա 2՝** Ստեղծել ավարտական աշխատանքների նախատիպերը:

Կերամիկա

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ստեղծել ավարտական աշխատանքների նախագծեր, դրանցից մեկը փոխանցել նյութի վրա, ընդ որում կարևորելով նյութի ընտրությունը, ֆունկցիոնալ առանձնահատկությունները, կիրառման բնագավառները, կոմպոզիցիայի բարդությունը և մաքրությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա մտահղացումն իրականացնել նյութի վրա,
2. կկարողանա տվյալ աշխատանքի համար ընտրել ճիշտ նյութ և միջոց,
3. կկարողանա ինքնուրույն իրականացնել ավարտական աշխատանքը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատրաստել հայկական զարդանախշերով ափսեներ: **Թեմա 2՝** Ավարտական աշխատանքների էսքիզների իրականացում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B21. «ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ»-7 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ լայն իմացություն այն նյութերի վերաբերյալ, որոնց արվեստագետն օգտագործում է աշխատանքի ընթացքում: Նյութերի տեխնոլոգիայի, նրանց տեսակների, հատկությունների և կիրառության բնագավառների վերաբերյալ գիտելիքները կիրառել աշխատանքի ժամանակ: Անհրաժեշտ փայտը, քարը, մետաղը, թելը, սոսինձը, լաքը և ներկը ճիշտ ընտրել և աշխատել նրանց հետ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ոսկերչական քարերը,

2. կծանոթանա ոսկերչական քարերի հատկություններին և կիրառման բնագավառներին,
3. կկարողանա ոսկերչական քարերն օգտագործել իր աշխատանքներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ոսկերչական քարեր: Ոսկերչական քարերի հատկությունները:
Թեմա 2՝ Ոսկերչական քարերի թրաշվածքի տիպերը: **Թեմա 3՝** Ոսկերչական քարերի դասակարգումը A, B, C խմբերի: **Թեմա 4՝** Ադամանդի խմբի քարերը, նրանց հատկությունները, կիրառության բնագավառները: **Թեմա 5՝** Կորունդի խմբի քարերը, նրանց հատկությունները, կիրառության բնագավառները: **Թեմա 6՝** Բերիլի խումբ, նրանց տեսակները, հատկությունները և կիրառությունը: **Թեմա 7՝** Օլիվենի խմբի քարեր, նրանց հատկությունները, կիրառության բնագավառները: **Թեմա 8՝** Տոբսոլենի խումբ, նրանց տեսակները, հատկությունները և կիրառությունը: **Թեմա 9՝** Նոնաքարի խմբի քարերի հատկությունները և օգտագործման բնագավառները: **Թեմա 10՝** Կվարցի խմբի քարերը, հատկությունները և կիրառությունը: **Թեմա 11՝** Օպալի խմբի քարերը, նրանց քիմիական հատկությունները և կիրառությունը: **Թեմա 12՝** Օրգանական քարեր, նրանց տեսակները, հատկությունները և կիրառման բնագավառները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2.25 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 2.25 է:

4.2. Կամրնտրական դասընթացներ

0402/B22. «ԲԻՈՆԻԿԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Առարկայի ուսուցման նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել բնության ձևերին՝ ֆլորայի և ֆաունայի մանրակրկիտ ուրվանկարներ ստեղծելու համար: Ուսումնասիրել մարմինների և ձևագոյացումների առանձնահատկությունները՝ նոր դեկորատիվ էլեմենտներ ստեղծելու համար, հետագայում դրանք ինչպես ինտերյերում և էքստերյերում՝ այնպես էլ կենցաղային առարկաների և հագուստի մեջ կիրառելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ուսումնասիրել բնության ձևերը,
2. կկարողանա բնության ձևերը կիրառել իր աշխատանքներում,

3. կտիրապետի ոճավորման տարբեր հնարքների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ծանոթացում առարկայի խնդիրներին և նպատակներին: **Թեմա 2՝** Ուսումնասիրել ֆլորայի և ֆաունայի չորս տարբեր ձևեր՝ տերև, ծառ, ծաղիկ, ձուկ, կաթնասուններ, տարբեր կենդանիներ, միջատներ և այլն (ընտրությունն ազատ է): **Թեմա 3՝** Ընտրված ձևերը ոճավորել բնականից մինչև դեկորատիվ և էմբլեմային աստիճան: **Թեմա 4՝** Ձևերի դեկորատիվ մեկնաբանում՝ հաշվի առնելով բնօրինակի ֆակտուրան:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված եզրափակիչ ստուգաբք, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0402/B24. «ՇԼԻՑՏ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Առարկայի ուսուցման նպատակն է հայկական տառերը հեռու պահել այլակերպումներից, հաշվի առնելով ժամանակակից տեխնիկական պահանջներն ու հարմարանքները և խուսափելով կրկնություններից, ապահովել էսթետիկական և օպտիկական կողմը, ուսանողներին սովորեցնել տառերի և տառատեսակների կառուցման հիմնական օրենքները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա շրիֆտի կառուցման հատկանիշները և հորինվածքների դաշտը,
2. կծանոթանա հայ ծաղկողների մշակած տառաշարերին և կկարողանա նույնատիպ ոճով ստեղծել իր տառաշարը,
3. կկարողանա ստեղծել գեղարվեստական բարձր մակարդակի ժամանակակից պաստառներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Շրիֆտի կառուցման հատկանիշները, հորինվածքի դաշտ: Գրել և գծել հայկական այբուբենի տառատեսակները 3 և 5 շրիֆտով՝ Ա2 ֆորմատի վրա: **Թեմա 2՝** Ստանալ սեփական անվան ծավալային տեսքը հարթության, գույների և գծերի միջոցով՝ Ա3 ֆորմատի վրա: **Թեմա 3՝** Ստեղծել կոմբինացիա հայկական այբուբենի խառը դասավորվածությամբ՝ Ա2 ֆորմատի վրա: **Թեմա 4՝** Ձևավորել անվան առաջին տառերը (լոգոտիպ, բուսական զարդանախշեր, աղվեսատառեր, ստվերներ) և պատրաստել մակետը՝ Ա2 ֆորմատի վրա: **Թեմա 5՝** Բուսական և կենդանական տառատեսակներով գրել որևէ հայկական բանաստեղծություն և ձևավորել պաստառ: **Թեմա 6՝** Կատարել պատճենահանում հայկական միջնադարյան մանրանկարչության գլխատառերից:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Դիտում քննություն: Միավորների քայլը 2.25 է:

2-րդ ստուգում: Դիտում քննություն :Միավորների քայլը 2.25 է:

Նախատեսված եզրափակիչ ստուգարք, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0401/B20. «ԳՈՒՆԱՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Առարկայի ուսուցման նպատակն է ուսումնասիրել և բացահայտել գույնի երևույթը: Ստացած գիտելիքները օգտագործել նկարչական վարպետության և ընդհանուր գեղարվեստական մշակույթի բարձրացման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գույնի հատկությունները,
2. կկարողանա աշխատել մեկ գույնի տարբեր տոներով ու երանգներով,
3. կիմանա սպեկտրի գունային հաջորդականությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գունատեսություն՝ գեղանկարչության հիմքերը: Ընդհանուր տեղեկություն գույնի մասին: Գույնի ֆիզիկական հիմքերը: Առարկան: **Թեմա 2՝** Գունային սպեկտր՝ լուսապատկերներ: Գունային շրջան: Բնական գույների շրջանը Գյոթեի եղանակով: Գունային սպեկտրը: **Թեմա 3՝** Քրոմատիկ և աքրոմատիկ գույներ: Ակտիվ և պասիվ գույներ: Երեք երկրաչափական մարմիններով /եռանկյուն, շրջան, քառակուսի/ թղթի ամբողջ մակերեսով ստեղծել կոմպոզիցիա: **Թեմա 4՝** Գույնի ընկալում: Ինչպես է մարդու վրա ազդում գույնը: Որոշակի գույների հոգեբանական և ֆիզիկական ազդեցությունը երկար օգտագործելու ժամանակ: Լուսապատկեր և երանգ: Երանգ: Շրջանագծից գույնի օգնությամբ ստանալ գունդ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Դիտում քննություն: Միավորների քայլը 2.25 է:

2-րդ ստուգում. Դիտում քննություն :Միավորների քայլը 2.25 է:

Նախատեսված եզրափակիչ ստուգարք, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

0101/B28. «ԻՆՖՈՐՄԱՏԻԿԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ հիմնարար գիտելիքներ համակարգիչների տեխնիկական և ծրագրային ապահովման վերաբերյալ: Սովորեցնել կողմնորոշվել Windows օպերացիոն համակարգում: Ծանոթացնել Microsoft Office կիրառական ծրագրերի փաթեթին: Սովորեցնել աշխատել Microsoft Word տեքստային խմբագրով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կհասկանա Windows օպերացիոն համակարգի, Microsoft Office կիրառական փաթեթի հիմնական հնարավորությունները,
2. կիմանա Windows օպերացիոն համակարգի միջավայրում, Microsoft Office կիրառական փաթեթի հետ աշխատելու հիմնական սկզբունքները,
3. կկարողանա աշխատել Windows օպերացիոն համակարգի միջավայրում, Microsoft Office կիրառական ծրագրերով /կուրսային, ավարտական աշխատանքների, ռեֆերատների համակարգչային շարվածք, ձևավորում, խմբագրում և տպում, անհրաժեշտ հաշվարկների կատարում, զեկուցումների համար ներկայացումների ստեղծում և այլն/,
4. կտիրապետի համակարգչից օգտվելու հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Համակարգչի տարրական կառուցվածքը. պրոցեսոր, հիշասարքեր, ներածման և արտածման սարքեր: Արտաքին սարքեր: Համակարգչի ծրագրային ապահովումը: Հիշողության չափման միավորները: **Թեմա 2՝** Windows օպերացիոն համակարգը: Նրա ինտերֆեյսը՝ պատուհաններ, գործիքներ, Desktop, խնդրառության գոտի /Task Bar/: Start գլխավոր մենյուն, նրա կառուցվածքը: Windows օպերացիոն համակարգի ստանդարտ ծրագրերը՝ Calculator, NotePad, WordPad, Paint: **Թեմա 3՝** My Computer, My Documents: Windows Explorer ծրագիրը: Ֆայլային համակարգը Windows-ում: Ֆայլ, ֆայլի անուն, ֆայլի ճանապարհ: Աշխատանք թղթապանակների և ֆայլերի հետ (թղթապանակների /ֆայլերի/ ստեղծում, տեղափոխում, պատճենում, վերանվանում, հեռացում, փրկում): My Network Places, Recycle bin: **Թեմա 4՝** Microsoft Word տեքստային խմբագրի աշխատանքային պատուհանի կառուցվածքը: Տեքստի ներմուծում: Աշխատանք ֆայլերի հետ (ֆայլերի ստեղծում, բեռնավորում, գրանցում, վերանվանում, հեռացում): **Թեմա 5՝** Formatting պանելի գործիքները: Տառի բնութագրերը (Format >A Font): **Թեմա 6՝** Աշխատանք Tab-երի հետ: Paragraph, նրա բնութագրերը: **Թեմա 7՝** Էջի պարամետրերի տեղադրում: Եզրագծերի և ֆոնի տեղադրում՝ Format >Borders & Shadings: **Թեմա 8՝** Ցուցակներ՝ Format >Bullets and Numbering: Տեքստի բաժանումը սյուների՝ Format >Columns: **Թեմա 9՝** Տեքստի խմբագրում (բլոկների պատճենում, տեղափոխում, տեղադրում): Տեքստի գեղարվեստական ձևավորում: Միավորների տեղադրում՝ Insert>Symbol: **Թեմա 10՝** Փաստաթղթերի նախ-

նական դիտարկում՝ File>Print Preview և տպում՝ File>Print: Տեքստի սխալների ուղղում՝ Tools>Spelling and Grammar: Որոնում, փոխարինում՝ Edit>Replace: Էջին համարների տեղադրում՝ Insert>Page Numbers: **Թեմա 11՝** WordArt-ի տեղադրում: Նրա հետ աշխատելու գործիքներ: **Թեմա 12՝** Drawing ռեժիմ: Նրա գործիքները: Աշխատանք Autoshapes-երի հետ: **Թեմա 13՝** Text Box-ի տեղադրում: Նրա հետ աշխատելու գործիքներ: Clip Art: Նկարի տեղադրումը ֆայլից: Նկարի հետ աշխատելու գործիքներ: **Թեմա 14՝** Paint գրաֆիկական խմբագիրը: Ձուգահեռ աշխատանք Paint-ում և Word-ում: **Թեմա 15՝** Աղյուսակների տեղադրում: Նրա հետ աշխատելու գործիքներ: **Թեմա 16՝** Ծանոթություն Microsoft Excel ծրագրի հետ: **Թեմա 17՝** Microsoft Word տեքստային խմբագրի ամփոփում: **Թեմա 18՝** Աշխատանք բառարանների և թարգմանիչ ծրագրերի հետ: **Թեմա 19՝** Internet ցանցի կառուցվածքը: Internet Explorer ծրագիրը, նրա պատուհանի կառուցվածքը, գործիքները: Web փաստաթղթերի և նրանց հասցեների (անունների) կառուցվածքը: Web փաստաթղթերի փնտրում: Էլեկտրոնային փոստ՝ E-mail:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքին տրվում է առավելագույնը 4 հարց, նախապես տրված հարցաշարից:

0402/B25. «ԻՆՏԵՐՆԵՏ, ԷՔՍՏԵՐՆԵՏ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել հեռանկար կառուցելու մեթոդները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա իր մեջ զարգացնել տարածական մտածողություն,
2. կկարողանա հեռանկարի միջոցով իր ստեղծագործական աշխատանքները դարձնել առավել գրավիչ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հեռանկարի տարրերը: Հեռանկարի առավելությունները: Ռիդիդ գծի, հատվածի (7 դիրք) հեռանկարի կառուցումը: **Թեմա 2՝** Հարթ պատկերների (շրջան, եռանկյուն, բազմանկյուն) հեռանկարի կառուցումը: **Թեմա 3՝** Երկրաչափական մարմինների (պրիզմա, բուրգ, կոն, գլան, գունդ) հեռանկարի կառուցումը: **Թեմա 4՝** Երկրաչափական մարմինների համադրումից ստացված կոմպոզիցիաների հեռանկարի կառուցումը: Սովերը հեռանկարում: **Թեմա 5՝** Ինտերյերի (խոհանոց, ճաշասենյակ, աշխատասենյակ և այլն) հեռանկարի կառուցում Դյուրերի եղանակով: Հեռանկարի կառուցման մասշտաբային եղանակը: **Թեմա 6՝** ՈՒսանողներին հանձնարարել առաջադրանք՝ անհատական տարբերակով:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ ստուգումներ

Նախատեսված են 2 ընթացիկ ստուգումները դիտման միջոցով, որոնցից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով:

Միավորների քայլը 2,25:

0103/B02. «ԷԿՈԼՈԳԻԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում էկոլոգիա գիտության տեսական հիմնահարցերի, բնապահպանության առկա խնդիրների և հիմնահարցերի լուծման, առաջարկվող եղանակների և կիրառվող մեթոդների ու մոդելների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էկոլոգիա գիտության հիմնական տեսական մոտեցումները, օրենքները, հարցերը,
2. կկարողանա օգտագործել այդ գիտելիքները բնապահպանական հարցերի լուծման ոլորտում,
3. կկարողանա կատարել անհրաժեշտ վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ էկոլոգիայի զարգացման պատմական ուղին, տեղն ու դերը մյուս գիտությունների համակարգում: Օրգանիզմներ և էկոհամակարգ: էկոլոգիական հիմնական օրենքները և կանոնները: **Թեմա 2՝** էկոհամակարգի տարրերը և տրոֆիկ մակարդակները: **Թեմա 3՝** Օրգանիզմների և միջավայրի փոխհարաբերությունը, էկոգործոններ: **Թեմա 4՝** էներգիան էկոհամակարգերում: Մանդային շղթաներ: Կենսատրոֆիկական ցիկլեր: **Թեմա 5՝** Մարդու էկոլոգիա: Շրջակա միջավայր: Մարդածին համակարգեր: **Թեմա 6՝** Բնական պաշարների դասակարգումը: Գլոբալ արտադրություն և քայքայում: **Թեմա 7՝** Շրջակա միջավայրի ոլորտների նկարագրություն: **Թեմա 8՝** Պոպուլյացիոն էկոլոգիա: **Թեմա 9՝** Շրջակա միջավայրի աղտոտվածության հիմնահարցերը: Գլոբալ էկոլոգիական պրոբլեմներ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքին տրվում է առավելագույնը 4 հարց, նախապես տրված հարցաշարից:

0402/B27. «ՊԼԱՍՏԻԿ ԱՆԱՏՈՄԻԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Պլաստիկ անատոմիան ուսումնասիրում է մարդու մարմնի ձևերը, նրա համաչափություններն ինչպես հանգիստ վիճակում, այնպես էլ՝ շարժումների ժամանակ: Առարկայի նպատակն է ստեղծել մարդու ռեալիստական պատկեր, այսինքն՝ նրան ճշգրիտ պատկերել: Սովորեցնել ուսանողներին մարմինը նկարել կամ քանդակել առանց մոդելի՝ հիշողության վրա հիմնվելով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մարդու մարմնի ձևերը և կառուցվածքը,
2. կհասկանա մարդու շարժումների ժամանակ պլաստիկ փոփոխությունների մեխանիզմը և արդյունքները,
3. կկարողանա առանց մոդելի՝ միայն հիշողությամբ քանդակել կամ նկարել մարդու մարմինը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ «Պլաստիկ անատոմիա» առարկան: Ոսկրային համակարգ: Կրմախք: **Թեմա 2՝** Կմախքի առանձին մասերի պլաստիկ նշանակությունը (գանգ, ողնաշար, կրծքավանդակ, ուսագոտի, կոնք, վերին և ստորին ազատ վերջույթներ): **Թեմա 3՝** Մարմնի ընդհանուր և տարբեր մասերի համաչափությունները: **Թեմա 4՝** Մարմնի ձևերի փոփոխությունները շարժումների ժամանակ: **Թեմա 5՝** Մկանային համակարգի պլաստիկ նշանակությունը: Մկանների որոշիչ նշանակությունը մարմնի պլաստիկայի և արտաքին ձևերի մեջ: **Թեմա 6՝** Միմիկայի մկաններ: Նրանց դերը հոգեվիճակների արտահայտման և դեմքի արտահայտությունների ձևավորման մեջ: **Թեմա 7՝** Իրանի և վերջույթների մկանների պլաստիկ նշանակությունը: Պարանոցի մկանների պլաստիկ նշանակությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները բանավոր են, յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2.5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0402/B22. «ՀԵՌԱՆԿԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Առարկայի նպատակն է ուսուցանել պատկերի կառուցողական առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա Դյուրերի մեթոդով համաչափորեն մեծացնել և փոքրացնել պատկերները,
2. կկարողանա հեռանկարի միջոցով իր աշխատանքների մեջ հասնել առավել ճշգրտության և արտահայտչականության,
3. կկարողանա իր նկարների մեջ գույնի, տոնի միջոցով ստանալ տարածականության պատրանք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հեռանկար՝ ցանցի մեթոդով (Դյուրերի մեթոդ): **Թեմա 2՝** Հեռանկարչությունը գեղանկարչության մեջ: **Թեմա 3՝** Հեռանկարչությունը գրաֆիկայի մեջ: **Թեմա 4՝** Հեռանկարչությունը ինտերյերում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը՝ 9 միավոր արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Դիտում քննություն: Միավորների քայլը 2.25 է:

2-րդ ստուգում. Դիտում քննություն :Միավորների քայլը 2.25 է:

Նախատեսված եզրափակիչ ստուգարք, գնահատվում է առավելագույնը՝ 20 միավոր արժեքով: Ստուգման ձևը՝ դիտում-քննություն:

5. ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐ

5.1. «Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ (ՃԱՆԱՉՈՂԱԿԱՆ) ՊՐԱԿՏԻԿԱ–1 (2 կրեդիտ)

2 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է բնության ձևերի ուսումնասիրությունը: Ուսանողները կուսումնասիրեն բնության էլեմենտները, դրանց համատեղումները, փոխհարաբերությունները, նույն էլեմենտի տարբեր տարիքային առանձնահատկությունները և կատարեն ճեպանկարներ: Հավաքված նյութերից մշակել և ստեղծել զարդանախշեր կարպետի, գորգի, ասեղնագործության և հեյունագործության համար:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա արագ ու հմտորեն կատարել ճեպանկարներ,
2. կկարողանա աշխատել տարբեր միջոցներով (մատիտ, կավիճ, ածուխ, սան-գինա, գրիչ),
3. կկարողանա ոճավորել ճեպանկարները՝ էսքիզներում օգտագործելու համար:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ – 2 (2 կրեդիտ)

1 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 4-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսումնառության ընթացքում ուսանողը կարողանա աշխատել պլենետում՝ սկսելով կարճատև գունային էտյուդներից, աստիճանաբար անցնելով ամբողջական բնանկարների:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ընտրել տարբեր տեխնիկական միջոցներ (ջրաներկ, գուաշ, յուղաներկ)՝ ցանկալի արդյունք ստանալու համար,
2. կկարողանա ուսումնասիրել լուսի ազդեցությունը օբյեկտի վրա օրվա տարբեր ժամերին,
3. կկարողանա ստեղծել բնանկարներ:

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (2 կրեդիտ)

1 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 6-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է ուսումնառության ընթացքում ուսանողի ստացած գիտելիքների ստուգումը և դրանց կիրառումը արտադրության մեջ:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ծանոթանալ արտադրական պրոցեսին՝ գործնականորեն կիրառելով ստացած տեսական, մասնագիտական գիտելիքները,
2. կկարողանա խորացնել ստացած տեսական, մասնագիտական գիտելիքները:

ԱՄՓՈՓԻՉ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ (10 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (20 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

III ԲԱԺԻՆ

ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մաս I.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

1. ՈւՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Կիրառական արվեստի ֆակուլտետը մագիստրոսի կրթական մակարդակում կազմակերպում է ուսուցում «Կիրառական արվեստ» ծրագրով.

Մագիստրոսի պատրաստման ծրագիրը բաղկացած է 2 հիմնական կառուցամասերից՝ ուսումնական և հետազոտական, որոնցից յուրաքանչյուրով նախատեսված աշխատանքներն իրականացվում են նախանշված ուսումնական կիսամյակներում ուսումնական և հետազոտական կառուցամասերի կրեդիտներով արտահայտված ծավալների հետևյալ համամասնությամբ.

«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՄԱՍ	ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՄՈԴՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Լրացական դասընթացներ	0	2
Ընդհանուր կրթամաս	6	2
Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս	57	14
Կամընտրական դասընթացներ	9	6
ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ		
Գիտական սեմինար	12	4
Գիտահետազոտական աշխատանք	18	3
Գիտահետազոտական պրակտիկա	3	1
Գիտամանկավարժական պրակտիկա	3	1
Մագիստրոսի ատենախոսության պաշտպանություն		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	120	34

Կիսամյակ	I	II	III	IV	Ընդամենը
Ուսումնական կառուցամաս,կրեդիտ	27	24	21	0	72
Հետազոտական կառուցամաս,կրեդիտ	3	6	9	30	48
ԸՆԴԱՄԵՆԸ, կրեդիտ	30	30	30	30	120

Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանված է 20-շաբաթյա տևողությունը, որից 16-ը հատկացվում է տեսական ուսուցման, իսկ 4-ը՝ քննաշրջանին: Ծրագրի առաջին երեք կիսամյակների սկզբում մեկ շաբաթ հատկացվում է մագիստրանտի անհատական ուսումնական ծրագրի ձևավորմանը:

Ուսանողի շաբաթական լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը կազմում է 1,5 կրեդիտ (24 կրեդիտ / 16 շաբաթ = 1,5),կամ 45 ժամ, իսկ ուսումնական կրեդիտի ժամային համարժեքը՝ 1 կրեդիտ = 30 ժամ: Ուսանողը կիսամյակում պետք է

ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ: Ուսումնական ծրագրի լրիվ աշխատածավալը համապատասխանում է 120 կրեդիտի:

2. ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

2.1. Ուսումնական կառուցամաս

Ծրագրի ընդհանուր կառուցամասը բաղկացած է հետևյալ բաղադրիչներից՝ **լրացական դասընթացներ, ընդհանուր կրթամաս, մասնագիտական պարտադիր կրթամաս և կամընտրական դասընթացներ**: Առաջին երկուսը ծառայում են մագիստրոսի կրթական աստիճանի ընդհանուր հենքի ապահովումը կամ համալրմանը, երրորդ կրթամասը կազմում է մագիստրոսի ծրագրի բովանդակային էությունը, որն ապահովում է մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների անհրաժեշտ հենքը, իսկ չորրորդը՝ ծրագրի անհատականացված ուսուցման մասն է:

2.1.1. Լրացական դասընթացներ

Լրացական դաընթացների բաղադրիչն ուղղված է նախորդ կրթական աստիճանի պահանջներն անհրաժեշտության դեպքում լրացնելուն (մասնագիտության փոփոխության դեպքում կամ օտար լեզուների իմացության ոլորտում): Նկատի ունենալով մագիստրոսների՝ մասնագիտական և հետազոտական աշխատուժի միջազգային շուկայում ազատ տեղաշարժն ու պահանջվածությունն ապահովելու անհրաժեշտությունը, որպես պարտադիր լրացական դասընթաց՝ ծրագրում ընդգրկված է անգլերենը: Մասնագիտական անհրաժեշտությունից ելնելով, գիտական ղեկավարի երաշխավորությամբ ուսանողի անհատական ուսումնական պլանում որպես լրացական դասընթաց կարող է ներառվել նաև օտար այլ լեզու: Բաղադրիչը յուրաքանչյուր մագիստրոսական ծրագրում նախատեսվում է մինչև 3 լրացական դասընթացի առկայություն: Լրացական դասընթացները կրեդիտատար չեն:

«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրե-դիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ) ¹³	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
1602/B01	Անգլերեն լեզու	0	64	1	ստուգաք
	Լրացուցիչ նշանակվող	2	32(24/0/8/0)	1	ստուգաք
	Դասընթաց/կոմպոզիցիա-2 -րդ մակարդակ/				

¹³ Այսուհետ՝ դ - դասախոսություն, գ - գործնական, ս - սեմինար պարապմունք, Լ - լաբորատոր աշխատանք:

2.1.2. *Ընդհանուր դասընթացների կրթամաս*

Ընդհանուր կրթամասի աշխատածավալը 6 կրեդիտ է: Ընդհանուր դասընթացների առկայությունը ծրագրում նպատակաուղղված է ուսանողների մոտ փոխանցելի գիտելիքների և կարողությունների, մասնավորապես, տեղեկատվական տեխնոլոգիական ունակությունների և մասնագիտական ոլորտի հիմնախնդիրների պատշաճ ընկալումը ապահովելուն: Այն ներառում է երկու պարտադիր դասընթաց՝ «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները մասնագիտական հետազոտություններում» և «Մասնագիտության արդիական հիմնախնդիրները»: Առանձին դեպքերում, մասնագիտական անհրաժեշտությունից ելնելով, մասնագիտական պարտադիր կրթամասին հատկացված ժամաքանակի հաշվին հնարավոր է նաև ընդհանուր այլ դասընթացներ:

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0101/M00	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները մասնագիտական հետազոտություններում	3	4/28/0	1	Քննություն
0402/M00	Մասնագիտության արդիական հիմնախնդիրները	3	32/0/0	1	Քննություն

2.1.3. *Մասնագիտական պարտադիր կրթամաս*

Մասնագիտական պատադիր կրթամասն ընդգրկում է 8-ից մինչև 16՝ երեք կամ վեց կրեդիտատարությամբ մոդուլ-դասընթացներ: Կրթամասի ընդհանուր աշխատածավալը ծրագրում սահմանված է 57 կրեդիտ: Սա մագիստրոսական ծրագրի պարտադիր դասընթացների կազմն է, որն ապահովում է տվյալ մասնագիտացմամբ մագիստրոսի կրթական մակարդակում պահանջվող գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը: Դրանք մշակվում են՝ հաշվի առնելով մասնագիտական աշխատաշուկայի արդի կարիքները և պահանջմունքները:

Մագիստրոսական ծրագիր՝

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0402/M	Կոմպոզիցիա-1	9	0/64/0	1	Քննություն
0402/M	Աշխատանք նյութի վրա-1	9	0/64/0	1	Քննություն
0101/M	Համակարգչային նախագծում-1	3	8/0/24	1	Քննություն
0402/M	Կոմպոզիցիա-2	8	0/64/0	2	Քննություն
0402/M	Աշխատանք նյութի վրա-2	8	0/64/0	2	Քննություն

0101/M	Համակարգչային նախագծում-2	3	8/0/24	2	Քննություն
0402/M	Դասավանդման մեթոդիկա	2	24/8/0	2	Քննություն
0402/M	Կոմպոզիցիա-3	6	0/64/0	3	Քննություն
0402/M	Աշխատանք նյութի վրա-3	6	0/64/0	3	Քննություն
0202/M	Կիրառական արվեստի պատմություն		24/8/0	3	Քննություն

2.1.4. Կամրնտրական դասընթացներ

Կամրնտրական դասընթացներն ընտրվում են ԵՊՀ այլ մագիստրոսական ծրագրերի դասընթացներից և նպատակ ունեն մագիստրանտի մոտ ձևավորելու ավարտական ատենախոսությունը հաջողությամբ կատարելու համար անհրաժեշտ գիտելիքներ և կարողություններ: Այս դասընթացների ընդհանուր աշխատածավալը ծրագրում սահմանափակված է 9 կրեդիտով, իսկ կազմն ընտրվում է ուսումնական խորհրդատուի (գիտական ղեկավարի) հետ համատեղ տվյալ կամ հարակից (մասնագիտության շրջանակներում միջդիսցիպլինար կապերի ձևավորման նպատակով) մագիստրոսական ծրագր(եր)ի դասընթացների ցանկից՝ 2-ից մինչև 4-րդ կիսամյակների ընթացքում: Տվյալ ծրագրի կամրնտրական դասընթացներից ընտրվող դասընթացների ընդհանուր աշխատածավալը պետք է կազմի առնվազն 9 կրեդիտ, իսկ առաջարկվող դասընթացների քանակը՝ պահանջվածից առնվազն 2 անգամ ավելի:

Կամրնտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երեքը:

Մագիստրոսական ծրագիր՝

Թվանիշ	Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ա/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
0402/M	Արխիտեկտոնիկա և էրգոնամիկա	3	16/16/0	2	Քննություն
0402/M	Հեռանկարչություն	3	16/16/0	2	Քննություն
0402/M	Արվեստի ոլորտի կառավարում	3	32/0/0	3	Քննություն
0402/M	Դիցաբանություն	3	32/0/0	3	Քննություն
0402/M	Գեղագիտություն	3	32/0/0	3	Քննություն
0402/M	Խորհրդանիշը արվեստում	3	32/0/0	3	Քննություն

2.2. Հետազոտական կառուցամաս

Ծրագրի հետազոտական կառուցամասը ներառում է հետևյալ բաղադրիչները՝ գիտական սեմինար, գիտահետազոտական աշխատանք, գիտահետազոտական պրակտիկա, և մագիստրոսական ատենախոսություն:

Գիտական սեմինարը ծրագիրն իրականացնող կառույցի (ֆակուլտետ, ամբիոն, կենտրոն և այլն) կողմից կազմակերպվող կանոնավոր գործող սեմինարների շարք է, որի կայացման ժամանակացույցը սահմանվում է մագիստրոսական ծրագրի տվյալ կիսամյակի դասացուցակով: Գիտական սեմինարի ընթացքում մագիստրանտներին ցուցաբերվում է գիտական հետազոտություն կատարելու մեթոդաբանական և մեթոդական աջակցություն, ձևավորվում են գիտական սեմինարներին հաղորդումներ և զեկուցումներ ներկայացնելու, գիտական բանավեճ վարելու, գրախոսություններով հանդես գալու հմտություններ:

Գիտահետազոտական աշխատանքի բովանդակությունը պայմանավորվում է ուսանողի մագիստրոսական ատենախոսության թեմայի խնդիրներով և կազմվում է գիտական ղեկավարի հետ համատեղ: Այն կազմակերպվում է ուսումնառության 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ կիսամյակներում՝ ընդհանուր 18 կրեդիտ աշխատաժամով:

Գիտահետազոտական պրակտիկան կազմակերպվում է 4-րդ կիսամյակում՝ գիտական ղեկավարի հետ համատեղ կազմված և հաստատված ծրագրով: Կարող է իրականացվել ամբիոնի կամ արվեստանոցի գիտական թեմաների շրջանակներում: Ունի 3 կրեդիտ աշխատաժամով:

Գիտահետազոտական պրակտիկան կազմակերպվում է 4-րդ կիսամյակում՝ գիտական ղեկավարի հետ համատեղ կազմված և հաստատված ծրագրով: Նախատեսվում է բակալավրիատում սեմինարների և գործնական պարապմունքների անցկացում, կուրսային աշխատանքների գրախոսում: Այն ևս ունի 3 կրեդիտ աշխատաժամով:

Մագիստրոսական ատենախոսության կատարումը և նրա պաշտպանությունը մագիստրոսի կրթական ծրագրի եզրափակիչ փուլն է, որն իրականացվում է 4-րդ կիսամյակում: Ատենախոսության կատարման և պաշտպանության համար ծրագրում նախատեսվում է 12 կրեդիտ աշխատաժամով:

Մաս II.

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

1. ՏԵՂԵԿԱԳՐՔԻ ՆՊԱՏԱԿԸ

Ղասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է կիրառական արվեստի ֆակուլտետում իրականացվող մագիստրոսի կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես առանձին մասնագիտությունների ուսումնական ծրագրերի, այնպես էլ դրանց բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ: Այն ներառում է.

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջները և ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,

- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները, դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

2. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ

2.1. Լրացական դասընթացներ

«ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» (0 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել ակադեմիական անգլերեն կիրառական արվեստի ֆակուլտետում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի գրավոր և բանավոր խոսքին՝ արվեստի աշխարհի հետ ազատ շփվելու համար,
2. կկարողանա մասնագիտական երկխոսության մեջ մտնել օտարերկրացի գործընկերների հետ,
3. կկարողանա պատշաճ մակարդակով մասնագիտական զեկուցում պատրաստել և մասնակցել միջազգային ցուցահանդեսներին:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գրավոր խոսքի զարգացում, համառոտագրության ուսուցում:

Թեմա 2՝ Միջազգային ցուցահանդեսների համար զեկուցում պատրաստելու հիմնական դրույթները: **Թեմա 3՝** Արվեստի մասին բանավեճի մասնակցելու տեխնիկայի ուսուցում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

«ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (0 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ,

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է մագիստրոսների մոտ ձևավորել պատկերացում ստեղծագործական հոգեբանության տեսական հիմնահարցերի մասին, բացահայտել նրանց ստեղծագործական ընդունակությունները հոգեբանական թեստերի կիրառման միջոցով. քննարկել անձի հոգեբանական առանձնահատկությունները ստեղծագործական գործընթացում: Վերլուծել արվեստի ոլորտում տաղանդաշատ և հանճարեղ մարդկանց ստեղծագործությունները և հոգեբանական առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա ստեղծագործական հոգեբանության առարկայի հիմնախնդիրների սկզբունքներին,

- կկարողանա զարգացնել ստեղծագործական կարողությունները ու հմտությունները, ապահովել հոգեկան առողջությամբ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ստեղծագործական հոգեբանության ներածություն: **Թեմա 2՝** Հոգեկան երևույթների ստեղծագործական բնույթ: **Թեմա 3՝** Ստեղծագործությունը որպես անձի գործունեություն: **Թեմա 4՝** Ստեղծագործող անձի հոգեբանական անհնաձեռնատկությունները: **Թեմա 5՝** Արվեստը որպես կատարման:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր արցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

2.2. Ընդհանուր դասընթացներ

«ՏԵՂԵԿԱՏԿԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԸ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ,

Կիսամյակը՝ 1-ին, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում էլեկտրոնային ինֆորմացիայի հավաքման, առաքման և պահպանման արվեստի մասին և սովորեցնել սեփական մասնագիտական հետազոտություններն էլ. փոստով և լոկալ ցանցի միջոցով համատեղ քննարկել, նրանց ներկայացնել կոշտ կրիչի վրա, այլ աղբյուրներից ինֆորմացիան տեղափոխել համակարգիչ, պատրաստել ներկայացումներ/ պրենզենտացիա/:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա տեղեկատվական դաշտում կողմնորոշվել, կատարել նպատակային փնտրումներ,
- փնտրումների ընթացքում կգարգանա դիտողականությունը, բացի բուն նպատակից կկարողանա հետևել նորություններին:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները և համակարգիչը: Լոկալ ցանցերը և նրանց հետ աշխատանքը: **Թեմա 2՝** Համացանց, նրա հնարավորությունները: Internet Explorer ծրագրի ինտերֆեյսը, մենյուն, գործիքները, կարգավորումները: Փնտրում համացանցում: Հասցեների փնտրում համացանցում: Համատեղ աշխատանք փաստաթղթերի հետ: **Թեմա 3՝** Էլեկտրոնային փոստ, նրա հնարավորությունները: Անհատական հասցեի կազմակերպում, փոստի առաքում և ստացում: Ծառայողական ծրագրերի փաթեթի բեռնավորում և ծրագրային թարմացումներ: Տեղեկատվության ավտոմատ ստացում: **Թեմա 4՝** Գրաֆիկական

Ֆայլերի տիպերը: Արխիվատորներ: Մուլտիմեդիա ֆայլերն համացանցում: Տեղեկատվության կարգավորումը և պահպանումը տարբեր կրիչների վրա: **Թեմա 5**՝ Ներկայացումների պատրաստում: NOF PowerPoint ծրագիրը: Աշխատանք սկաների հետ: Adobe Reader ծրագիրը: Աշխատանք տպիչ սարքի հետ: Տպիչի կարգաբերում: Իլյուստրացիաների տպում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից մեկը անցկացվում է գրավոր աշխատանքի, իսկ մյուսը՝ բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորի քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2.5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

«ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴԻԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ

Կիսամյակը՝ 1-ին, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել ժողովրդական արհեստների և արվեստների վերահանման, ազգային ոճի պահպանման և վերարտադրության տեսակետից կիրառական արվեստի ստեղծագործությունների և դրանց ակունքների, ծագումնաբանության, անցած երկարատև ուղու ուսումնասիրության մշակույթ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա կիրառական արվեստի նմուշների՝ որպես առաջնակարգ արտահանվող առևտրի առարկա լինելու կենտրոնների, վաճառահանման շուկաների, տնտեսական եկամտաբերության բարձր մակարդակին,
2. կծանոթանա կիրառական արվեստների առանձին տեսակներին:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Առարկայի նպատակը և խնդիրները: Հայկական կիրառական արվեստի ուսումնասիրությամբ զբաղվողների և այլոց ուսումնասիրությունների արժևորումը: **Թեմա 2**՝ Գործվածք: Հայկական գործվածքի արժևորումը հայ մատենագրության մեջ: Գործվածքի տեսակները: **Թեմա 3**՝ Դիպակ Մետաքսագործություն: **Թեմա 4**՝ Դաջազարդություն: **Թեմա 5**՝ Ասեղնագործություն: **Թեմա 6**՝ Ժանեկագործություն: **Թեմա 7**՝ Հայոց գորգագործական մշակույթը: **Թեմա 8**՝ Կարպետագործական մշակույթը Հայաստանում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից յուրաքանչյուրն անցկացվում է բանավոր ներկայացման գնահատման հիման վրա, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունն բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորի քայլը 0,5 է:

2.3. Մասնագիտական պարտադիր դասընթացներ

«ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-1 (9 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ

Կիսամյակը՝ 1-ին, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել հայկական զարդարվեստում կենդանական, բուսական և մարդկային ֆիգուրների ոճական առանձնահատկությունները, ուսումնասիրել թվային շարժման առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտվորի ստեղծել ոճավորված պատկերներ և ֆիգուրներ ու դրանցով ստեղծել շարժուն խմբավորումներ,
2. կկարողանա ստեղծել գեղագիտական բարձր արժեք ունեցող գորելեններ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Կատարել մարդկանց, կենդանիների, թռչունների, բնության ճեպանկարներ և ստեղծել այդ պատկերումների ոճավորված խմբավորումները:

Թեմա 2՝ Ստեղծել բարդ թեմատիկ, բազմաֆիգուր գորելենների էսքիզ- նախագծեր տաբեր ոճերով՝ ինտերյերի համապատասխան ընտրությամբ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հանրագումարային քննությունն անցկացվում է դիտում-քննության տարբերակով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

«ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-2 (8 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ

Կիսամյակը՝ 2-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել հայկական ծեսերին, տոներին, ավանդույթներին, մեկնաբանել դրանց խորհուրդները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա մտահղացումը իրականացնելու համար ընտրել տարբեր արտահայտչամիջոցներ,
2. կսովորի ժողովրդական ծեսերը, տոները, արարողությունները արտահայտել դեկորատիվ մեկնաբանությամբ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ստեղծել բարդ կոմպոզիցիոն թեմատիկ էսքիզներ տարբեր ծեսերի, տոների, ավանդույթների դեկորատիվ մեկնաբանությամբ: **Թեմա 2՝** Ստեղծել գորգի, կարպետի, գոբելենի, բատիկայի էսքիզներ/մագիստրոսի ընտրությամբ/ ընտրված կոնկրետ ինտերյերի համար:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հանրագումարային քննությունն անցկացվում է դիտում-քննության տարբերակով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

«ԿՈՄՊՈԶԻՑԻԱ»-3 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել ուսումնասիրել հայկական գորգերի և կարպետների պահպանված նմուշները, ինչպես նաև դեկորատիվ կիրառական արվեստի ժամանակակից նկարիչների ստեղծած գորգերի էսքիզները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կսովորի աշխատել տարբեր ոճերով՝ ստեղծելով դասական ոճի ժամանակակից գորգեր,
2. կկարողանա ստեղծել գորգերի տեխնիկական նկարներ՝ կատարելով անհրաժեշտ տեխնիկական հաշվարկները և գունազարդարման խնդիրները:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ստեղծել գորգի կոմպոզիցիոն պատկերներ՝ ինտերյերի համապատասխան ընտրությամբ: **Թեմա 2՝** Ստեղծել գորգերի տեխնիկական նկարները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հանրագումարային քննությունն անցկացվում է դիտում-քննության տարբերակով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

«ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-1 (9 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ

Կիսամյակը՝ 1-ին, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել վերանայել նախկինում կատարված աշխատանքները, քննարկել դրանց որակը, էսքիզները և ընտրել համապատասխան բարդության էսքիզ՝ գործելու նպատակով: Ծանոթանալ այլ ստեղծագործողների գորելենների հետ: Անհրաժեշտության դեպքում օգտագործել այլ նյութեր՝ աշխատանքն առավել արտահայտիչ դարձնելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկատարելագործվի գորելենագործության մեջ,
2. կկարողանա նյութի վրա իրականացնել իր ստեղծած ամենաբարդ էսքիզները,
3. կհմտանա ֆակտուրաներ ստանալու տեխնիկայի մեջ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Հենքի նախապատրաստում: **Թեմա 2՝** Գործել բարդ բազմաֆիգուր թեմատիկ գորելեն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հանրագումարային քննությունն անցկացվում է դիտում-քննության տարբերակով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

«ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-2 (8 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ

Կիսամյակը՝ 2-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել տարբեր բարդությամբ էսքիզների տեխնիկական նկարների ուսումնասիրությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

կկարողանա աշխատել տարբեր մասշտաբի տեխնիկական նկարներով, կտվորի աշխատանքի վրա պահպանել պատկերների էսքիզում ստացած համաչափությունները, կտիրապետի հաշվարկային գորելենի տեխնիկային:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Հենքի նախապատրաստում: **Թեմա 2՝** Գործել բարդ թեմատիկ հաշվարկային գորելեն, գորգ, կարպետ, բատիկա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հանրագումարային քննությունն անցկացվում է դիտում-քննության տարբերակով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

«ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՆՅՈՒԹԻ ՎՐԱ»-3 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել ներկերով աշխատելու նրբություններին, սովորեցնել տարբեր գործվածքների տեխնիկական հատկություններին և որոշել դրանց օգտագործման նպատակահարմարությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.
կկարողանա աշխատել ներկերով,
կսովորի աշխատել տարբեր ոճերով:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Աշխատանքային մակերեսների նախապատրաստում: **Թեմա 2՝** Գորելենի, գորգի, կարպետի տեխնակայով պանոների ստեղծում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հանրագումարային քննությունն անցկացվում է դիտում-քննության տար-
բերակով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

«ՀԱՄՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԾՈՒՄ»-1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ

Կիսամյակը՝ 1-ին, քննություն
Նպատակը.

Դասընթացում ընդգրկված են համաշխարհային լայն տարածում ունեցող գրաֆիկական Corel Draw Adobe p ծրագրերը: Դասընթացի ընթացքում ուսանողը սովորում է առաջադրանքների, խնդիրների և անհատական նախագծային առա-
ջադրանքների ֆոնային իրականացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա Corel Draw/CD/ և Adobe p/PhShop/ ծրագրերի գործիքների և օբ-
յեկտների հետ, կկարողանա կատարել նախնական աշխատանք Corel Draw
/CD/ և Adobe p/PhShop/գրաֆիկական ծրագրերի հետ,
2. կտիրապետի PhShop կետային և վեկտորային գործիքներին, կկարողանա
ստանալ Corel Draw կորերը, շերտերը:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Կետային և վեկտորային գրաֆիկա: Գծի և գույնի հարաբերու-
թյունը: **Թեմա 2՝** Corel Draw/CD/ վեկտորային գրաֆիկայի համակարգի աշխա-
տանքային միջավայրը և ինտերֆեյսը: **Թեմա 3՝** CD-ի գործիքները: Օբյեկտ:
PhShop- կետային գործիքները: **Թեմա 4՝** CD-կորեր, հանգույցներ: PhShop-վեկտո-
րային գործիքները: Մտեղծագործող անձի հոգեբանական առանձնահատկու-
թյունները: **Թեմա 5՝** Օբյեկտների կարգավորում: Պատուհանների տիպերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից յուրաքանչյուրն անցկացվում է համակարգչով՝ յուրաքանչյուրը 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորի քայլը 0,5 է :

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունն գրավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորի քայլը 0,5 է :

«ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԾՈՒՄ»-2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ

Կիսամյակը՝ 2-րդ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել, թե ինչպես է կատարվում կետային պատկերների վերականգնում և կորեկցիա, ուսուցանել նկարչություն, մակետների նախագծում, ձևավորման և տպագրական աշխատանքներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

ձեռք կրերի գույնի ընկալում, տեքստային աշխատանքի և պատկերների մշակման ունակության, կծանոթանա Corel Draw/CD/ և Adobe p/PhShop/ ծրագրերի գործիքների և օբյեկտների հետ, կկարողանա կատարել նախնական աշխատանք Corel Draw/CD/ և Adobe p/PhShop/ գրաֆիկական ծրագրերի հետ,

կհմտանա տարբեր ծրագրերի համատեղ կիրառման գործում, կսովորի աշխատել տպիչ սարքի և սկաների :

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Աշխատանք գույնի հետ: Գունային ներկապակները և մոդելները: **Թեմա 2՝** PhShop-կանալները: CD-կոնտուրները, CD-արտիստիկ և հասարակ տեքստ: Տեքստը և կորը: **Թեմա 3՝** PhShop-տոնային և գունային կորեկցիա: PhShop-տպում և գունանջատում: **Թեմա 4՝** CD-լուսաբանումների արտաձուլում: Փաստաթղթերի ձևավորում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից յուրաքանչյուրն անցկացվում է համակարգչով՝ յուրաքանչյուրը 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր արժեքով: Միավորի քայլը 0,5 է :

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունն բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորի քայլը 0,5 է :

«ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ

Կիսամյակը՝ 2-րդ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել հանրակրթական դրա-
րոցում գոյություն ունեցող մեթոդական ձեռնարկներին, աշխատանքային պլան-
ների տարբերակներին, սովորեցնել վերլուծել դասաժամերի կազմակերպման
խնդիրները, մեկնաբանել առաջադրանքների մատուցման մատչելի ձևերը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա մատչելի ձևով մեկնաբանել նյութը,
2. կսովորի պլանավորել աշխատանքը:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ստեղծագործական աշխատանքի առանձնահատկությունները:
Աշխատանքային արվեստանոցի ձևավորում: **Թեմա 2՝** Դիդակտիկ նյութերի
ձեռքբերում և օգտագործում: Դիաֆիլմերի ու կինոֆիլմերի օգտագործումը դասե-
րի ժամանակ: **Թեմա 3՝** Գիտահանրամատչելի գրականության օգտագործում:
Ուսումնական աշխատանքների պլանավորում: **Թեմա 4՝** Դասաժամերի ռացիո-
նալ օգտագործում: Մեթոդական ցուցումներ դասերի վերաբերյալ: Էքսկուրսիա-
ների կազմակերպում: **Թեմա 5՝** Արտադասարանային աշխատանքների կազմա-
կերպում: Աշակերտների գիտելիքների ստուգում ու գնահատում: **Թեմա 6՝** Դա-
սերի նպատակահարմար և արդյունավետ կազմակերպում: Առաջադրանքների
մատչելի ձևակերպում և մեկնաբանում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից յուրաքանչյուրն անցկացվում
է բանավոր, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունն բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժե-
քով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միա-
վորի քայլը 0,5 է:

«ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ

Կիսամյակը՝ 3-րդ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել հայկական դեկորա-
տիվ կիրառական արվեստի ծագման, զարգացման օրինաչափություններին, սո-
վորեցնել ուսումնասիրել կիրառական արվեստի տարբեր ճյուղեր, տարբերակել
դեկորատիվ կիրառական արվեստի երկու հոսանքները՝ ժողովրդական և պրո-
ֆեսիոնալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիրառել հայկական կիրառական արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները,
2. կծանոթանա կիրառական արվեստի ավանդական ճյուղերին:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ներածություն: Թանգարաններում պահպանված հետուրարտական շրջանի /մթաV-IIIդդ/ դեկորատիվ և կիրառական արվեստի մնուշներ: **Թեմա 2՝** Հելլենիստական Հայաստանի /մթաIII- IVդդ/ խեցեղենը, դրամները, գեմմաները և կամեոնները: Խճանկարչությունը: **Թեմա 3՝** Հայաստանի վաղ միջնադարի դեկորատիվ կիրառական արվեստը /IV-VIIդդ/: Խճանկարի արվեստի զարգացումը, պահպանված բեկորները, ձեռագիր գրքերը, «Էջմիածնի Ավետարան»-ի փրդոսկրյա կազմը: **Թեմա 4՝** Հայաստանի զարգացած միջնադարի դեկորատիվ կիրառական արվեստը/IX-XVդդ/: Փայտի գեղարվեստական փորագրում, ձեռագիր մատյաններ, մատյանների կաշվե կազմեր, մետաղի գեղարվեստական մշակում, խեցեգործություն, շոդյունապատ և գունավոր թափանցիկ ջնարակապատ հախճապակի, խեցեգործության խոշոր կենտրոնները գաղթավայրերում: **Թեմա 5՝** Հայկական գորգարվեստ: Գորգի ծագումն ու տարածումը, միջնադարյան հայկական գորգ, հայկական գորգերի գեղարվեստական հատկանիշները, ավանդական զարդամոտիվներն ու սիմվոլիկան: Հայկական կարպետ: **Թեմա 6՝** Գորելենատիպ գործվածքներ, եկեղեցիների հյուսածո գորելենատիպ գործվածքներ, դաջածո վարագույրեր: Ասեղնագործություն, ժանյակ և դրանց հայտնի դպրոցները: Հայկական տարագ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից յուրաքանչյուրն անցկացվում է թեստերով, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստերը պարունակում է 4 թեմա, 8 ենթաթեմա, յուրաքանչյուր ենթաթեմա՝ 0,5, յուրաքանչյուր թեմա՝ 1 միավոր է: Ուսանողը միավոր ստանում է թեմայում ընդգրկված 2 ենթաթեմայի հարցերին ճիշտ պատասխանելու դեպքում: Միավորի քայլը 0,5 է :

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունն բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորի քայլը 0,5 է :

2.4. Կամրնտրական դասընթացներ

«ԱՐԽՏԵՆԿՏՈՆԻԿԱ և ԷՐԳՈՆՈՄԻԿԱ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ

Կիսամյակը՝ 2-րդ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել քննարկել մարդուն անհրաժեշտ տարածություն և դրա մեջ հարմարավետություն ստեղծելու խնդիրներ:

րը: Ուսումնասիրել մարդու մարմնի համաչափությունները տարբեր դիրքերում ըստ սեռական պատկանելիության և տարիքային առանձնահատկության:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կսովորի ժամանակակից կոնստրուկցիաների ձևերի ընձեռնված հնարավորություններն օգտագործել ինտերյերի ձևավորման համար,
2. կհասկանա տարածական-ծավալային կոմպոզիցիաների դեկորատիվ կիրառական նշանակությունը:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Ներածություն: Մարդաչափական տվյալներ: Մարդու մարմնի համաչափությունները կանգնած դիրքում և նստած դիրքում: Տղամարդու և կնոջ որոշ համաչափությունները կանգնած դիրքում: **Թեմա 2՝** Մարդու անհրաժեշտ տարածությունը տարբեր չափերի սարքավորումների և կահույքի միջև: **Թեմա 3՝** Մարդու անհրաժեշտ տարածությունը մարմնի տարբեր դիրքերի դեպքում: Մարդկային խմբերի զբաղեցրած տարածության չափերը: **Թեմա 4՝** Նախադպրոցական տարիքի և դպրոցական տարիքի երեխաների հիմնական մարդաչափական տվյալները: **Թեմա 5՝** Տարածական ծավալային կոմպոզիցիա մեկ կրկնվող էլեմենտից /կոնուս, պրիզմա, բուրգ/: Տարածական ծավալային կոմպոզիցիա մեկ կրկնվող գնդաձև էլեմենտից: **Թեմա 6՝** Ոսկյա հատվածքները բնության մեջ և արվեստում: **Թեմա 7՝** Առարկայի ձևերի կախվածությունը օգտագործվող մատերիալներից, կոնստրուկցիայից և արտադրության տեխնոլոգիայից: Զրույց ժամանակակից կոնստրուկցիաների ձևերի մասին: **Թեմա 8՝** Տարածական ծավալային կոմպոզիցիա խառը երկրաչափական էլեմենտներից: **Թեմա 9՝** Մաթեմատիկական և երկրաչափական համաչափություններ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսվում է հանրագումարային քննություն՝ դիտում- քննության տարբերակով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

«ՀԵՌԱՆԿԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ

Կիսամյակը՝ 2-րդ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել հեռանկարչություն՝ արտահայտված գծով, գույնով և տոների միջոցով, հեռանկարի ստացման ձևերը, ծավալների պատկերման տարբեր միջոցները: Ծանոթացնել հեռանկարի կառուցման շառավղային /Դյուրերի մեթոդ/ եղանակին՝ ինտերյերի համար, զարգացնել տեսողական հիշողությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կսովորի հեռու և մոտիկ առարկաների չափերի կրճատման առանձնահատկությունները,

- կկարողանա առաջին և երկրորդ պլաններում գույների և տոների միջոցով ստեղծել տարածական պատրանք:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գծային, գունային, տոնային հեռանկար: Ծավալային պատկերումը հեռանկարում: **Թեմա 2**՝ Գեղանկարի կառուցում հեռանկարում, երկրաչափական մարմինների և նատյուրմորտների կառուցում հեռանկարում: **Թեմա 3**՝ Գիպսե սիմետրիկ և ասիմետրիկ զարդաքանդակների պատկերումը հեռանկարում: **Թեմա 4**՝ Նկարել կահույքի խմբավորումներ բնօրինակից: **Թեմա 5**՝ Նկարել տարբեր սենյակների գծանկարներ /3-4 օրինակ/ բնօրինակից: Նկարների մի մասը կրկնել հիշողությամբ: **Թեմա 6**՝ Կատարել ճաշասենյակի տոնային երկարատև գծանկար բնօրինակից: Կրկնել նկարը հիշողությամբ: Կրկնել նկարը հիշողությամբ հակառակ դիրքից: **Թեմա 7**՝ Քաղաքային բնանկար ծառերով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված է հանրագումարային քննություն՝ դիտում-քննության տարբերակով՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով:

«ԱՐՎԵՍՏԻ ՈՒՈՐՏԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ

Կիսամյակը՝ 3-րդ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել մշակութային քաղաքականության կիրառվող մեխանիզմներին, սովորեցնել իրավական պետության սկզբունքները և կառավարման մեթոդները, ընդհանրական պատկերացում ստեղծել մշակույթի ոլորտում մենեջմենթի յուրահատկությունների մասին, ծանոթացնել մշակութային քաղաքականության գոյություն ունեցող մոդելներին և հայեցակարգերին, ժամանակակից զարգացած եվրոպական պետությունների մշակույթի կառավարման պրակտիկային:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կկարողանա առանձնացնել մշակույթի մենեջմենթի խնդիրները,
- կիմանա մշակութաբանության խնդիրները տնտեսության իրական դաշտում, մշակույթի կառավարման ոլորտում:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Մշակութային քաղաքականության և մենեջմենթի ծրագիր: Ազգային շահերը մշակույթի ոլորտում: **Թեմա 2**՝ Մշակութային քաղաքականության օրենսդրական և գործադիր ճյուղերը: Մշակութային քաղաքականության տնտեսական ասպեկտները: **Թեմա 3**՝ Հասարակական կազմակերպությունները մշակույթի ոլորտում: Պետական և հասարակական կառույցների փոխհամագործակցությունը: **Թեմա 4**՝ Մենեջմենթը որպես մշակույթի ոլորտում կառավարման տեսություն: **Թեմա 5**՝ Մենեջմենթի առանձնահատկությունները մշակույթի ոլորտում: **Թեմա 6**՝ Մենեջմենթի տեխնոլոգիայի էվոյուցիան: **Թեմա 7**՝ Ռազմավարական կառավարումը մշակույթի ոլորտում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից յուրաքանչյուրն անցկացվում է թեստերով, 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 թեմա, յուրաքանչյուր թեմա՝ 2 ենթաթեմա: Յուրաքանչյուր ենթաթեմա գնահատվում է 0,5 միավոր, յուրաքանչյուր թեմա՝ 1 միավոր: Ուսանողը միավոր ստանում է թեմայում ընդգրկված 2 ենթաթեմային միաժամանակ ճիշտ պատասխանելու դեպքում: Միավորի քայլը 0,5 է :

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունն բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորի քայլը 0,5 է :

«ԴԻՑԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ

Կիսամյակը՝ 3-րդ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել հայկական և այլ ժողովրդների դիցարանները, որոնք առնչվում են կրոնի, ծիսակարգի հետ, համեմատել հունական, հնդկական, չինական, հռոմեական և այլ դիցարանները, վերլուծել առասպել-ծիսակարգ փոխառնչությունները, քննարկել առասպելների ծագման ժամանակը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա դիցաբանություն առարկայի ուսումնասիրության հիմնական ուղղությունների էությունը,
2. կծանոթանա հայկական և այլ ազգերի դիցարանների էությանը:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Դիցաբանություն /առասպելաբանություն/ առարկան: Կրոնի ծագումը և կառուցվածքը: Կրոնի նախնական ձևերը /ֆետիշիզմ, տոտեմիզմ, անիմիզմ/: ***Թեմա 2՝*** Նեոլիթյան հեղափոխությունը. Դիցարանների ձևավորումը: Աշխարհաստեղծման /կոսմոգոնիական/ առասպելները: ***Թեմա 3՝*** Մեռնոդ և հարություն առնող աստվածությունների մասին առասպելները: ***Թեմա 4՝*** Հին Հնդկաստանի կրոնական համակարգերը /վեդայական կրոն բրահմայականություն, բուդդայականություն, հինդույականություն/: ***Թեմա 5՝*** Հին չինական դիցաբանությունը: Ջրադաշտականությունը: Հունական դիցաբանությունը: Հունական դիցերգությունների կառուցվածքը: ***Թեմա 6՝*** Էտրուրիայի կրոնը: Հռոմեական կրոնը: Հռոմի մասին առասպելը: Հայկական լեռնաշխարհի կրոնական համակարգերը: ***Թեմա 7՝*** Վաղնջահայկական առասպելաբանությունը: ***Թեմա 8՝*** Դևապաշտությունը Հայաստանում /հայկական դեմոնիզմ/: ***Թեմա 9՝*** Հին հայկական դիցաբանությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից յուրաքանչյուրն անցկացվում է թեստերով, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստերը պա-

բունակում է 4 թեմա, յուրաքանչյուր թեմա՝ 2 ենթաթեմա: Յուրաքանչյուր ենթաթեմա գնահատվում է 0,5 միավոր, յուրաքանչյուր թեմա՝ 1 միավոր: Ուսանողը միավոր ստանում է թեմայում ընդգրկված 2 ենթաթեմային միաժամանակ ճիշտ պատասխանելու դեպքում: Միավորի քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունն բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորի քայլը 0,5 է:

«ԳԵՂԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ

Կիսամյակը՝ 3-րդ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել արվեստաբանությանը, փիլիսոփայությանը, սոցիոլոգիային, մշակութաբանությանը, գեղագիտական ծագման մանրամասերին, ընթոնել արվեստի հոգևոր դերն ու նշանակությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա արդի նկարչության և դիզայնի պատմությանը,
2. կհասկանա գեղագիտության դերը մարդու զարգացման գործընթացում և կծանոթանա գեղագիտության ժամանակակից մեթոդներին:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Գեղագիտություն առարկան և նրա կատեգորիաները: Գեղագիտության զարգացման ընթացքը: **Թեմա 2՝** Արդի նկարչության պատմություն: Դիզայն, դիզայնի պատմություն: **Թեմա 3՝** Մշակույթ, մշակույթի թեորիան անտիկ ժամանակներից մինչ կլասիցիզմ: **Թեմա 4՝** Բնությունը որպես գեղագիտության ամենակարևոր գործոն: Մարդկության հայացքների կենտրոնացումը դեպի բնություն: **Թեմա 5՝** Վարվեցողություն և գեղագիտություն: Գեղագիտության և վարվեցողության դերը մարդու կյանքում և նրա զարգացման ընթացքը: **Թեմա 6՝** Արվեստի փիլիսոփայություն: Գեղագիտության կարևորությունը մարդկության կյանքում: Ֆրանկֆուրտյան դպրոց: **Թեմա 7՝** Գեղագիտությունը որպես ժամանակակից գիտելիքների հիմք: Գեղագիտության երեք մասերը՝ դասական, ոչ դասական և հետ ոչ դասական գործոններ: Գեղագիտության հարաբերակցությունը իրականության նկատմամբ: Արվեստը որպես հոգևոր վերարտադրման հատուկ ձև: Գեղագիտությունը որպես մշակութաբանության հումանիտար գիտության կենտրոն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից յուրաքանչյուրն անցկացվում է թեստերով, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստերը պարունակում է 4 թեմա, յուրաքանչյուր թեմա՝ 2 ենթաթեմա: Յուրաքանչյուր ենթաթեմա գնահատվում է 0,5 միավոր, յուրաքանչյուր թեմա՝ 1 միավոր: Ուսանողը միավոր ստանում է թեմայում ընդգրկված 2 ենթաթեմային միաժամանակ ճիշտ պատասխանելու դեպքում: Միավորի քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունն բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորի քայլը 0,5 է:

«ԽՈՐՀՐԴԱՆԻՇԸ ԱՐՎԵՍՏՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ

Կիսամյակը՝ 3-րդ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել զարդանախշերի հիմնական ձևերին և դրանց կառուցման առանձնահատկություններին, զարդերի, գաղափարանշանների և խորհրդանիշերի ծագումնաբանությունը և իմաստաբանությունը հետ: Ինչպես նաև հայկական տառերի թվային արժեքների և դրանցով զարդեր ստեղծելու համակարգին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա զարդարվեստի հիմնական ձևերին,
2. կկարողանա տառերի թվային արժեքներով ստեղծել գաղափարների երկրաչափական մոդելը:

Բովանդակությունը

Թեմա 1՝ Հայկական զարդարվեստը, նրա տեղն ու դերն արդի ժամանակներում: Արարման և մարդու աշխարհընկալումների մոդելավորում: Գաղափարագրերի ծագումը և իմաստավորումը: **Թեմա 2՝** Ծաղիկները և վարսանդապտղային օրգանները զարդարվեստում: Հատիկա-սերմային մոտիվները զարդարվեստում: **Թեմա 3՝** Չորս էլեմենտները և նրանց հետ կապված մոտիվները զարդարվեստում: Ծնող-զույգի, զավակի և նրանց հետ կապված մոտիվները զարդարվեստում: **Թեմա 4՝** Տոհմա-ընտանեկան հարաբերությունների արտացոլումը զարդարվեստում: Դուռ և ֆրատրիալ կազմավորումների հետքերը զարդարվեստում: **Թեմա 5** Մուտք, խորան, սյուն, մատուռ, զմբեթ, աշտարակ, տաճար, գավազան, տարազ և նրանց զարդերը: **Թեմա 6՝** Տոնահանդեսների, ծեսերի, միստերիաների հետ կապվող մոտիվները և թատերական տեսակները զարդարվեստում: **Թեմա 7՝** Պայքարի մոտիվները և վիշապամարտի դիցաբանությունը զարդարվեստում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից յուրաքանչյուրն անցկացվում է թեստերով, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստերը պարունակում է 4 թեմա, յուրաքանչյուր թեմա՝ 2 ենթաթեմա: Յուրաքանչյուր ենթաթեմա գնահատվում է 0,5 միավոր, յուրաքանչյուր թեմա՝ 1 միավոր: Ուսանողը միավոր ստանում է թեմայում ընդգրկված 2 ենթաթեմային միաժամանակ ճիշտ պատասխանելու դեպքում: Միավորի քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունն բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ 2,5 միավոր: Միավորի քայլը 0,5 է:

ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի ուսումնական օրացույցը

2012 / 2013 ուսումնական տարի

Աշնանային կիսամյակ

01 սեպտեմբերի 2012թ.–28 հունվարի 2013թ.	
Ուսուցման սկիզբը	03 սեպտեմբերի
1-ին ընթացիկ ստուգումներ և քննություններ	15 –27 հոկտեմբերի
2-րդ ընթացիկ ստուգումներ և քննություններ	10 – 22 դեկտեմբերի
Ստուգարքների հանձնում	17 – 29 դեկտեմբերի
Ուսուցման ավարտը	22 դեկտեմբերի
Քննաշրջան	08 հունվարի – 23 փետրվարի
Ձմեռային արձակուրդներ	29 հունվարի – 02 փետրվարի

Գարնանային կիսամյակ

04 փետրվարի 2013թ.–29 հունիսի 2013թ.	
Ուսուցման սկիզբը	04 փետրվարի
1-ին ընթացիկ ստուգումներ և քննություններ	18 – 30 մարտի
2-րդ ընթացիկ ստուգումներ և քննություններ	13 – 25 մայիսի
Կուրսային աշխատանքների և ստուգարքների հանձնում	27 մայիսի – 01 հունիսի
Ուսուցման ավարտը	01 հունիսի
Քննաշրջան	03 – 29 հունիսի
Պետական մասնագիտական քննություն և ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն	22 ապրիլի – 31 մայիսի
Ամառային արձակուրդներ	29 հունիսի – 31 օգոստոսի

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	3
ԲԱԺԻՆ I. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ.....	5
1. Ընդհանուր դրույթներ.....	6
2. Կրեդիտային համակարգի ընդհանուր նկարագիրը	6
2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները.....	6
2.2. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները.....	8
2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը	9
3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները	9
4. Կրեդիտների հատկացումը.....	10
5. Կրթական ծրագրերի ավարտական պահանջները.....	10
5.1. Բակալավրի ծրագիր.....	10
5.2. Մագիստրոսի ծրագիր.....	11
6. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը	11
6.1. Համակարգի հիմնադրույթները	11
6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը.....	12
6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը.....	17
6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը.....	17
6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը	18
6.6. Ուսման առաջադիմությունը	19
7. Քննությունների վերահանձնումը և դասընթացի կրկնումը.....	20
8. Մագիստրոսի ծրագրի ուսումնական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը	21
9. Մագիստրոսի ծրագրի հետազոտական կառուցամասի կազմակերպման ընթացակարգը	22
10. Դասընթացների տեղեկագիրքը.....	23
11. Կրթական ծրագրերի եզրափակիչ ատեստավորումը.....	24
11.1. Բակալավրի ծրագիր.....	24
11.2. Մագիստրոսի ծրագիր.....	25
12. Կրեդիտների փոխանցումը	27
13. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը	27
14. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները.....	28
15. Եզրափակիչ դրույթներ.....	28
Հ Ա Վ Ե Լ Վ Ա Ս Ն Ե Ր	29
ԲԱԺԻՆ II. ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ	44
Մաս I. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ	45
1. Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը.....	46
2. Ծրագրի բովանդակությունը	46
2.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս	46
2.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս	47
2.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս.....	48
2.4. Կրթական այլ մոդուլներ	50

Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՅՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ.....51

1. Տեղեկագրքի նպատակը 52

2. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացներ 53

2.1. Պարտադիր դասընթացներ..... 53

3. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ..... 61

3.1. Պարտադիր դասընթացներ..... 61

4. Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ..... 62

4.1.«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն..... 62

4.2. Կամրնտրական դասընթացներ 108

5. Կրթական այլ մոդուլներ 115

5.1.«Կիրառական արվեստ» մասնագիտություն..... 115

ԲԱԺԻՆ III. ՄԱԳԻՍՏՐՈՍԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ..... 117

Մաս I. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ..... 118

1. Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը..... 119

2. Ծրագրի բովանդակությունը 120

2.1. Ուսումնական կառուցամաս 120

2.2. Հետազոտական կառուցամաս 122

Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՅՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ..... 124

1. Տեղեկագրքի նպատակը 125

2. Ուսումնական կառուցամաս..... 126

2.1. Լրացական դասընթացներ..... 126

2.2. Ընդհանուր դասընթացներ..... 127

2.3. Մասնագիտական պարտադիր դասընթացներ 129

2.4. Կամրնտրական դասընթացներ 135

ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի ուսումնական օրացույցը 141